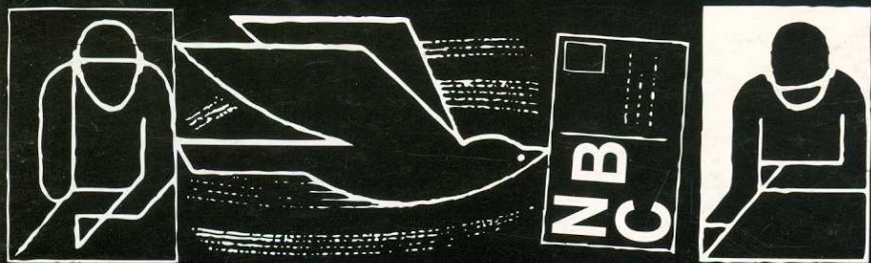

SCHAAKSCHAKERINGEN

Kees Nieland

is
aan
zet

- * **NBC 40 jaar-jubileum**
- * **Thematoernooien 2006 en 2007**
- * **ICCF Congres 2006 - Dresden**
- * **Joop Jansen SIM**
- * **En nog véél méér...**

DECEMBER
2006

B o n d s o r g a a n

nr. 375

Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

Indien onbestelbaar retourneren aan de secretaris van de NBC; Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE. Apeldoorn

Colofon

Bestuur

Voorzitter & Public relations:

T. de Ruiter, Gr W de Oudelaan 223, 1412 AT Naarden
Tel. (035) 694 35 56 t.de.ruiter@consunet.nl

Secretaris en ledenadministrateur:

H.P.J. Visser, Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn
Tel. (055) 541 24 25 hpjvisser@chello.nl

Penningmeester

S. Sieswerda, Mariken van Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort
Tel. (033) 475 50 18 geen e-mail

Algemeen wedstrijdleider

giro:13.65.400 tnv 'De Penningmeester NBC' te Amersfoort.
C.A. van Wieringen, Jachthavenweg 8a, 1076 CZ Amsterdam
Tel. (020) 662 80 89 CAvanWieringen@cs.com

Internationale contacten

A.A. van 't Riet, Peperstraat 84, 2801 RG Gouda
Tel. (0182) 67 99 98 AA.Riet@inter.nl.net
Fax: (0182) 67 99 04

Schaakschakeringen: Algemeen redacteur: Jelle van den Braak, Hazewaal 26, 1671 LB Medemblik; tel. (0227) 54 25 96; **E-mail:** redactienbc@wanadoo.nl. Schaakredacteur: Jacques Vermeulen. Opmaak-redacteur: Heinse van Houten. Overige medewerkers en auteurs worden bij de betreffende artikelen genoemd. Kopij en reacties graag per e-mail of diskette. Partijen graag als computerfile (.PGN) inzenden. Voor zover niet anders is vermeld zijn de foto's gemaakt door/afkomstig van Jelle van den Braak en/of H van Houten. Schaakschakeringen wordt gedrukt bij Van Spijk Grafisch Bedrijf B.V., Postbus 210, 5900 AE Venlo, (077) 351 62 55; fax: (077) 351 62 58.

Internet: www.correspondentieschaken.nl; www.iccf.com

Het bestuur van de NBC en de redactie van Schaakschakeringen behouden zich het recht voor de inhoud van Schaakschakeringen op de website van de NBC nogmaals openbaar te maken.

Contributie en lidmaatschap

De contributie is, voor:

Hoofdleiden

Leden vanaf 20 jaar	35,00
Juniorleden (t/m 19 jaar)	25,00

Voor dubbelleiden

Leden vanaf 20 jaar	25,00
Juniorleden (t/m 19 jaar)	15,00

Als een nieuw lid zich na 1 juli aanmeldt, wordt een éénmalige korting van 50% verleend op het jaarlidmaatschap.

Artikelen

Set van 300 NBC-schaakkaarten	12,50
ICCF-insigne (inclusief verzendkosten)	2,00

Propagandafonds

Giften voor het Propagandafonds zijn welkom op de girorekening van de penningmeester.

Inschrijfgeld

NBC-TOERNOOIEN

E-MAILSCHAAK en POSTSCHAAK

Kwalificatiegroep, saldotoernooi
(1,2 of 3 partijen), 60+ toernooi:.....gratis

ICCF-TOERNOOIEN

Aanmelden door te betalen aan de penningmeester

Kwalificatiegroepen

M-klasse (e-mail/post/webserver Wt/Eu) ...10,00

H-klasse (idem)

O-klasse (idem)

Grootmeesternormtoernooi

(e-mail/post/webserver)

Masternormtoernooi (idem)

Thematoernooien

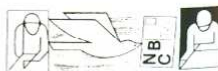
Fischer Random Schaak

WK en EK

Kandidatentoernooi (e-mail en post)

1/2 finale (e-mail en post)

Voorronde ICCF WK-cyclus

Van de redactie

Jelle van den Braak

Om maar gelijk met deur in huis te vallen: Adri de Groot uit Benthuizen leeft! Zie het artikel van Nol van 't Riet. Daarnaast belicht dit laatste nummer van 2006 weer veel zaken op correspondentiegebied. Te noemen valt o.a. het ICCF congres en wederom het 40-jarig jubileum. Op of aanmerkingen hoort de redactie graag van u.

Correctie op thematoernooien

De oplettende lezer had het natuurlijk al gezien: in het vorige nummer van Schaakschakeringen staan op pagina 226 drie thematoernooien (2007-4, C89; 2007-5, E20-59 en 2007-6, A37) aangeduid als e-mail. Dat moeten natuurlijk **webserver-thema's** zijn! Schrijf u gerust in, maar let daar dus even op. De andere aangekondigde thema's staan wel in de goede categorie.

40 jaar

Nol van 't Riet memoreert welke leden 40 jaar lid zijn van de NBC. Twee leden zijn (in het verleden al eens geïnterviewd voor de rubriek *Aan zet*. Dat zijn: W.D. van Mullem (in Schaakschakeringen nummer 365) en H. Bouwmeester (nummer 371). Zoekt u die oude Schaakschakeringen nog maar eens op en lees de interviews opnieuw. Het blijft interessant te lezen wat deze mensen te zeggen hebben. In dit nummer komt C. (Kees) L.T.

Nieland aan zet, die ook veertig jaar lid is. Een paar leden hebben reacties gestuurd op hun veertigjarig lidmaatschap. Deze reacties kunt u in dit nummer terugvinden. En het redactie-schaakarchief is nageplozen op partijen die de jubileumleden met elkaar geschaakt hebben in de loop der tijd. Het bleek, dat slechts 4 partijen in dit archief zaten. Deze partijen komen ook aan bod in dit nummer.

Moh Soedjono

In *Aan zet* deed Moh Soedjono vorige keer een oproep. Hij heeft schaakdiskettes van een Atari-computer, die hij op zijn pc niet kan lezen. Hij vroeg of er iemand was die een Atari voor hem ter leen had, zodat hij zijn oude diskettes nog een keer kan openen. Daar is op gereageerd door een NBC-lid, die zijn complete Atari-computer aanbood. Moh Soedjono en dit lid zijn met elkaar in contact gebracht. als alles goed gaat, leest u er in de volgende Schaakschakeringen meer over.

Veertig jaar trouwe leden beloond

Nol van 't Riet

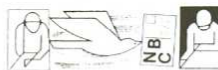
In het novembernummer van Schakend Nederland in 1966 stond een oproep aan de Nederlandse correspondentiespelers. Daarin werd aangekondigd dat op zaterdag 19 november van dat jaar in Cultureel Centrum 'De Coehoorn' in Arnhem des middags om 14.30 uur zou worden opgericht de Nederlandse Bond van Correspondentieschakers.

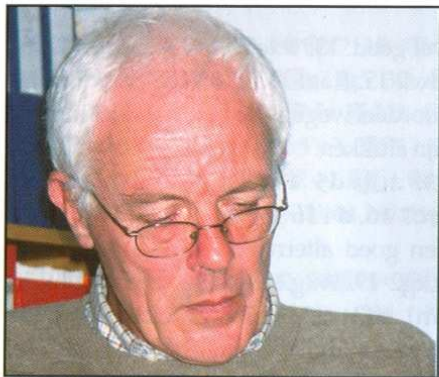
Spelers die geïnteresseerd waren werden gevraagd daarbij aanwezig te zijn, of anders een betuiging van instemming c.q. een aanmelding voor het voorlopig lidmaatschap te sturen aan de heer Perfors te Arnhem. De oproep was behalve door Perfors ook ondertekend door Dick Smit en door de voorzitter van de KNSB, Mr. F. Goudsmit. Vermeld werd dat de oprichting reeds kon rekenen op de instemming van Mulder van Leens Dijkstra, Bouwmeester, Withuis, Van Perlo, Sarink, Mostert en vele anderen.

En zo geschiedde. Op de eerste ledenlijst van de NBC stonden meteen al de namen van meer dan 200 leden. Van dit illustere gezelschap zijn er op dit moment nog 24 lid van de NBC: B.J. Blakmoor (Hellevoetsluis), H.K. Bouwer (Apeldoorn), H. Bouwmeester (Culemborg), J. van Elburg

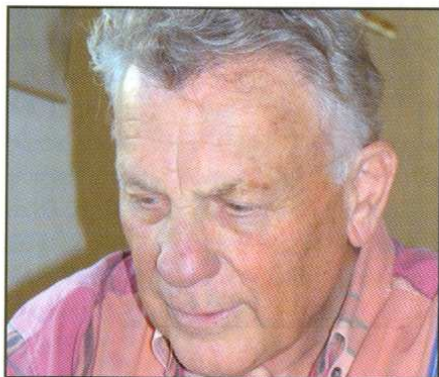
(Vlaardingen), M.D. Etmans (Ferwerd), D.W. den Herder (Den Haag), P. Hörchner (Berkenwoude), R.W. Jongman (Groningen), G.H. Kroes (Drunen), R.W. van der Linden (Hoogvliet), H. Mondria (Nunspeet), W.D. van Mullem (Vlaardingen), C.L.T. Nieland (Santpoort-Noord), J.J. van Oosterom (Monaco), A. den Ouden (Vlaardingen), M.J. Quakkelaar (Kampen), A.A. van 't Riet (Gouda), J.C. Roosendaal (Amsterdam), H.B. Sarink (Enschede), H.C. van Spijk (Venlo), Th. H.C.W. van Spijk (Venlo), A.P.J. Sprinkhuizen (Eijsden), J. Staal (Rotterdam) en J.H. Verleur (Kappelen, België).

Op de jaarvergadering in april jl. vroeg de heer Mews of deze namen nog achterhaald konden worden (wat dus kon), en zo ja, of het dan niet attent zou zijn om

• Wim van Mullem (SS365)

• Hans Bouwmeester (SS371)

hen een aardigheidje te doen toekomen als dank voor hun trouwe lidmaatschap. Nadat we de namen hadden opgespoord, heeft het bestuur besloten deze leden van het eerste uur als blijk van waardering het boekje toe te sturen dat een paar jaar geleden is verschenen naar aanleiding van het laatst gehouden NBC jubileumtoernooi, namelijk NBC 30. Als het goed is hebben alle genoemden dit op of omstreeks 19 november 2006 in hun brievenbus aangetroffen.

Ingezonden partijen 40-jarig jubileum

bewerkt voor Schaakschakeringen door

Jacques Vermeulen

B. Blackmoor - P. Boll

C57; corr, 1976

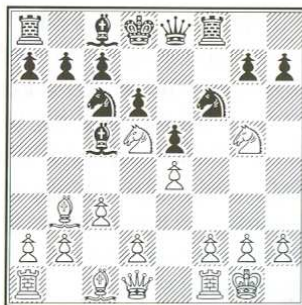
1. e4 e5 2. ♖f3 ♙c6 3. ♗c4 ♖f6 4. ♗g5
♗c5 5. ♗xf7+ ♖e7

Het alternatief is 5. ... ♖f8 6. ♗b3 ♖e7 7. d3 h6 8. ♖f3 en zwart staat niet minder.

6. ♗b3 ♗f8 7. 0-0 d6 8. ♗c3 ♖e8

Een ander, misschien beter plan is 8. ... ♗d4 9. ♗d5+ ♖xd5 10. ♗xd5 c6 11. c3 cxd5 12. cxd4 ♗xd4 13. ♖xh7 ♗xf2 14. ♗xf2 ♖b6 15. ♖f3 ♗xf2+ 16. ♖xf2 ♖xf2+ 17. ♖xf2 dxe4 en wit staat misschien iets beter wegens zijn betere pionnenstructuur.

9. ♗d5+ ♖d8 10. c3

10. ... ♖g6?

De beslissende fout, maar zwart had het al moeilijk. Niet veel beter is 10. ...h6 11.

♞xf6 ♜xf6 12. ♞h7 ♜g6 maar zwart kan zich misschien nog staande houden.

11. d4 exd4 12. ♞f4 ♖e8 13. ♞fe6+ ♙xe6 14. ♞xe6+ ♚d7 15. e5

Zwart geeft het op. Hij verliest in ieder geval beslissend materiaal.

1-0

J. van Elburg - H. Sarink

C58; corr BV-93-16, 1993

J. van Elburg:

Door mijn werkzaamheden bij SHELL in continudienst was correspondentie-schaak voor mij een praktische oplossing om toch regelmatig achter het bord te gaan zitten en zo wat theorie bij te houden. Mijn niveau is ondank de veertig jaar schaken blijven hangen rond de 1800 rating.

Daarnaast ben ik ook altijd bestuurlijk bezig geweest. Vele jaren voorzitter van de schaakvereniging SHELL en momenteel door een fusie samen met H. V. O. voorzitter van s. v. CHESS te Vlaardingen.

In deze partij deed ik mee in groep BV-93-16. Mijn tegenstander was dhr. H.B. Sarink, die ook een van de eerste leden van de NBC is. Hij betreurde de zet 48. ... b5, maar zal daar nu wel overheen zijn.

1. e4 e5 2. ♞f3 ♞c6 3. ♙c4 ♞f6 4. ♞g5 d5 5. exd5 ♞a5 6. ♙b5+ ♙d7 7. ♖e2 ♙e7 8. ♞c3 0-0 9. 0-0 c6 10. dxc6 ♞xc6 11. ♙xc6 ♙xc6 12. d3

Het nemen van de pion op e5 kost wit een stuk: 12. ♖xe5? ♞d7 13. ♖g3 ♙xg5.

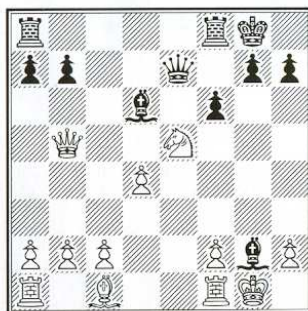
12. ... ♞d5 13. ♞xd5

Nu is het nemen van de zwarte e-pion

wel goed: 13. ♖xe5. Na 13. ... ♞b4 14. ♙f4 ♞xc2 15. ♜ac1 ♞b4 16. ♜fd1 is wit in het voordeel wegens de betere opstelling van zijn stukken.

13. ... ♙xd5 14. ♞f3 ♙d6 15. ♞xe5 ♖e7 16. d4 f6 17. ♖b5 ♙xg2

Een goed alternatief is 17. ... ♖e6 18. c4 ♙xg2 19. ♖xg2 fxe5 20. dxe5 ♖g4+ 21. ♖h1 ♖f3+ 22. ♖g1 ♖g4+ 23. ♖h1 ♖e4+ 24. ♖g1 ♖g6+ 25. ♖h1 ♖e4+ 26. ♖g1 ♖g6+ 27. ♖h1 ♖e4+ met ongeveer gelijk spel.

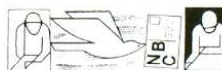
18. ♖c4+

Iets beter lijkt 18. ♖b3+!? ♖h8 19. ♞g6+ (Minder goed is 19. ♖xg2 fxe5 20. dxe5 ♖xe5 en zwart staat iets beter.) 19. ... hxg6 20. ♖xg2 ♖e4+ 21. ♖f3 ♖xd4 22. ♙e3 met gelijk spel.

18. ... ♖h8 19. ♞g6+ hxg6 20. ♖xg2 ♖e4+ 21. f3 ♖h4 22. ♜h1

Of 22. f4 ♖g4+ 23. ♖f2 ♙xf4 24. ♙xf4 ♖xf4+ 25. ♖g1 ♖g4+ 26. ♖h1 ♜ad8 met ongeveer gelijk spel.

22. ... ♜fe8 23. ♖d3 ♜e1 24. ♜xe1 ♖xe1 25. ♖e3 ♜e8 26. ♖xe1 ♜xe1 27. ♖f2 ♜h1 28. ♖e3 g5 29. ♖e4 ♖g8 30. b3 ♙f4 31. ♙b2 ♜xh2 32. ♙c1 ♜xc2

33. ♖xf4 gxf4 34. ♔xf4 ♕f7 35. ♔e4
 ♕e6 36. d5+ ♖d6 37. ♖g1 g5 38. f4
 gxf4 39. ♖g6 ♖e2+ 40. ♖d4 ♖d2+ 41.
 ♕e4 ♖xd5 42. ♖xf6+ ♕c5 43. ♖f7

Minder juist is 43. ♖xf4 ♖d2 44. ♖f5+ ♕b4
 45. a3+ ♕xa3 46. ♖a5+ ♕xb3 en zwart is
 in het voordeel.

43. ... ♖d4+ 44. ♕f3 ♖b4 45. ♖f5+ ♕b6
 46. ♖d5

Niet 46. ♖xf4?? ♖xf4+ 47. ♖xf4 en zwart
 wint na 47. ... ♕c5.

46. ... a5 47. ♖d6+ ♕c5 48. ♖f6 b5

Nu is de partij remise. Met 48. ... ♖d4 kon
 zwart nog hopen op enige winstkansen,
 hoewel die zeer gering zijn.

49. ♖a6

Slecht is 49. ♖xf4 ♖xf4+ 50. ♕xf4 en wit
 verliest na 50. ... ♕b4 51. a4 bxa4 52. ♕e4
 axb3 53. ♕e5 b2 54. ♖d4 a4 55. ♕e5 a3 56.
 ♕f4 a2 57. ♕e4 b1 ♕+ 58. ♕e5 a1 ♕+ 59.
 ♖d5 ♕f5+ 60. ♖d6 ♕g7 61. ♕c6 ♕c5#

49. ... a4 50. bxa4 bxa4

1/2-1/2

H. Duenhaupt-H. Bouwmeester

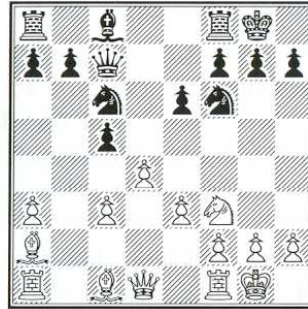
E59; corr, 1979;

Commentaar: H. Bouwmeester

In de volgende partij, die in mijn boek
Grimmige verhalen eerder gepubliceerd is,
 hanteert de witspeler een systeem, aan-
 bevolen door de Russische meester
 Yudovich en sindsdien in de praktijk van
 alledag veelal met succes toegepast.
 Zwart lanceert een nieuwtje bij de 13e zet
 en plaatst zijn tegenstander, die toch vele
 en succesrijke ervaringen als correspon-
 dentiespeler op zijn naam heeft staan,

voor een probleem, dat deze niet geheel
 weet te overwinnen.

1. d4 ♖f6 2. c4 e6 3. ♖c3 ♖b4 4. e3 0-0
 5. ♖d3 d5 6. ♖f3 c5 7. 0-0 ♖c6 8. a3
 ♖xc3 9. bxc3 dxc4 10. ♖xc4 ♕c7 11.
 ♖a2

Deze terugtocht werd in Russische
 schaakkringen onderzocht en in Zürich
 1953 door Taimanov tegen Euwe in de
 internationale praktijk ingevoerd.

11. ... e5

Na 11. ... b6 12. ♖e1 e5 13. e4 ♖g4 14. dxc5.
 Hiermee heeft de Rus Yudovich in een
 aantal correspondentiepartijen succes
 geboekt.

12. h3

Een belangrijk alternatief is 12. ♕c2 ♖g4
 a) 13. d5 ♖e7 14. c4 ♖xf3 15. gxf3 ♕d7 16.
 ♖b1 ♖g6 17. ♕f5 ♕xf5 18. ♖xf5 ♖h4 19.
 ♖e4 ♖xe4 20. fxe4 f5 en zwart kwam
 beslissend in het voordeel in Taimanov-
 Euwe, Zürich 1953.

b) 13. ♖xe5 ♖xe5 14. dxe5 ♕xe5 15. ♖b1
 ♖fe8 16. e4 (16. c4 ♖f5) 16. ... ♖ad8 17. f3
 ♖e6 18. f4 ♕h5 19. e5 ♖c4 20. ♖f3 ♖d5 21.
 ♖f1 (Op 21. ♖h3 volgt 21. ... ♖e4) 21.
 ... ♖e4 met goed spel voor zwart in

Kortschnoj-Matanovic, Belgrado 1956.
 c) 13. dxe5 ♖xe5 14. ♖e1 ♜ad8 15. f3 ♗e6
 16. c4 aldus Portisch-Sosonko, Tilburg
 1978. Nu zou 16. ...a6 17. a4 ♖c6 Tot onge-
 veer gelijk spel hebben geleid.

Men zie de uitstekende beschouwing bij
 deze partij van Sosonko in het toernooi-
 boek.

12. ...e4

Taimanov geeft nog 12. ...♗f5 13. d5 ♜ad8
 14. ♖e2 ♖e7 15. c4 ♖g6 16. ♗b2 ♜fe8 17.
 ♖d2 ♜d6 18. f3 met voordeel voor wit in
 Simagin-Khasin, Soviet Union 1965.

13. ♖h2

In dit type stelling draait het dikwijls om
 de 'breekzet' f2-f3. Daarom is 13. ♖d2
 minder sterk, omdat de wending ♗xh3
 een bron van aanhoudende zorg is.

13. ...b6

Gespeeld na langdurig beraad, bijna een
 week. Een verbetering van de theorie? De
 tijd zal het moeten leren. In elk geval gaat
 het gevecht nu pas echt beginnen. Het is
 belangrijk voor zwart dat hij zich op e4
 kan handhaven. Uit de onderstaande
 voorbeelden blijkt dat, als de looper op f5
 of g6 staat, niet alleen f2-f3, maar ook f2-

f4! soms een krachtig initiatief vormt.
 Zwarts bedoeling is de looper of op b7 of
 via a6 naar d3 te spelen om zo pion e4 de
 nodige steun te geven.

Gunstig voor wit is 13. ...♖a5 14. f3 c4 15.
 ♗b1 ♜e8 16. ♜a2 ♗d7 17. ♜af2 met goede
 aanvalskansen voor wit in Furman-
 Karelov, Leningrad 1957.

Onoverzichtelijke complicaties ontstaan
 er na 13. ...cxd4 14. exd4 ♖a5 15. ♗g5
 ♖xc3 16. ♗xf6 gxf6 17. ♖g4 ♖g7 aldus
 Najdorf-Szabo, Dallas 1957.

De meest gespeelde manoeuvre is
 13. ...♗f5

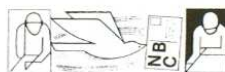
Wit heeft nu een aantal interessante
 voortzettingen:

a) Na 14. f3 exf3 15. ♜xf3 ♗g6 heeft zwart
 de controle over veld e4 behouden, aldus
 Minev-Blatny, Marienbad 1959.

b) 14. ♖g4 ♖xg4 15. hxg4 ♗g6 16. a4
 ♜ad8 (Na 16. ...♜fd8 17. ♖e2 ♖e7 is vol-
 gend Taimanov 18. ♗b2 het sterkst. Op
 18. ♗a3 is 18. ...♖d5 19. ♜ac1 ♖f6 speel-
 baar voor zwart.) 17. ♖e2 b6 18. ♗a3 ♖b8
 19. f4 exf3 20. ♖xf3 ♖e7 21. ♜ae1 ♗e4 22.
 ♖g3 en wit heeft een duurzaam initiatief
 in Yudovich-Zagorowsky, corr 1965.

c) Na 14. d5 ♖e5 15. c4 ♗g6 16. ♗b2 ♜fe8
 17. ♗c3 ♜ad8 heeft zwart niet veel te vre-
 zen in Furman-Ivkov, Leningrad 1957.

d) 14. ♗b2 ♜ad8 15. ♖e2 ♜d6 (Minder
 goed is 15. ...♜d7 wegens 16. f4 exf3 17.
 ♜xf3 ♗g6 18. ♜xf6 gxf6 19. ♖f2 f5 20. e4
 fxe4 21. ♖g4 en wit verkreeg een heftige
 aanval voor het geofferde materiaal in
 Taimanov-Edeljkovic, Leningrad 1967.)
 16. ♜fd1 ♜fd8 met gelijke kansen in
 Reshevsky-Larsen, Dallas 1957.

Dit variantencomplex, dat zeker nog een nader onderzoek verdient, komt in de onderhavige partij niet aan de orde. De motieven die erin optreden zijn evenwel voortdurend van belang. Kleine variaties kunnen soms grote gevolgen hebben.

14. ♖e2

Het meest voor de hand liggende antwoord, waarmee 14. ...♗a6 wordt verhinderd.

Na 14. f3 ♗a6 15. ♖f2 ♗d3 16. fxe4 ♗xe4 is het kwaliteitsoffer 17. ♖xf6 beslist minder kansrijk dan in de voorgaande varianten.

14. ...♗a5

Om de lange diagonaal voor de loper op c8 vrij te maken.

15. a4

Op 15. f3 kan nu 15. ...♗b7 volgen. (Een apart thema is 15. ...c4. De torenmanoeuvre ♖a1-a2-f2 is hier onmogelijk.)

De vraag is of 15. ♗g4 sterker is. Na 15. ...♗xg4 16. hxg4 c4 17. f3 ♗b7 staat zwart uitstekend.

15. ...♖e8

Dit placht Nimzowitsch 'Überdeckung' te noemen. Overigens bevat deze zet een positionele dreiging.

16. ♗a3?

Noodzakelijk is 16. ♗g4.

16. ...♗e6

Dwingt tot ruil van de witvelderige lopers en daarna zijn ook de witte velden kwetsbaar. Verder staat zowel ♗a3 als ♗h2 bepaald ongelukkig.

17. ♗g4

Het beste. Het paard blijft anders 'offside' staan.

17. ...♗xg4

Minder overtuigend is 17. ...♗d5 18. ♖ac1 c4 19. ♗e5 en 20. ♗b4. Bij het wegsturen van de laatste zet ligt het voor de hand om 18. hxg4 ♗xa2 toe te voegen. In tijdnood wordt dit ook vaak gedaan, want het antwoord kan op zaterdag binnenkomen, en dan wordt de bus pas twee dagen later gelicht (Het poststempel is bepalend.)

(Noot van de redactie: Tegenwoordig wordt de post die zondags in de brievenbus wordt gedaan op zondag nog afgestempeld en dus is de bedenktijd slechts één dag. Je moet dan wel de brief posten voor de buslichting.)

Door de toevoeging niet te geven wint men meestal bedenktijd, omdat het antwoord zich gemakkelijk laat raden.

18. h×g4 ♗×a2 19. ♖×a2 ♖c6

De dame streeft naar e6, teneinde de witte velden onder controle te krijgen. Van groot belang wordt het veld c4 voor het zwarte paard. Voor dit doel kan zondig een pion worden geofferd.

20. ♖b1

Gespeeld na bijna een week nadenken (Natuurlijk moet men deze opmerking

niet al te letterlijk nemen, zie inleiding). Minder goed is 20. dxc5 bxc5 21. ♖b5 wegens 21. ...♗e6 22. ♖fa1 (22. ♖aa1 ♖c4 23. ♗xc5 ♖d2 en 24. ...♗b3.) 22. ...♗b3 23. ♖d1 ♖ad8 24. ♗e2 ♖d3 en zwart krijgt de stelling geheel in zijn greep.

Een andere mogelijkheid is hier nog 20. ♖d1 ♖ad8 en nu volgt er op 21. dxc5 verrassend 21. ...♖d3.

20. ...♗e6

Voor alles moeten de witte velden worden veroverd. Pionverlies is op dit moment niet belangrijk.

21. dxc5

De toren staat op a2 tactisch ongunstig, maar na 21. ♖d2 ♖ed8 22. dxc5 is 22. ...♖c4 23. ♖xd8+ ♖xd8 24. ♖c1 ♖d3 zeer sterk. Misschien had wit de stelling toch beter gesloten kunnen houden.

Na 21. ♖c1 ♖c4 22. ♖d2 staat hij niet mooi, maar zijn vesting is niet makkelijk te overrompelen.

21. ...♖ed8

De juiste toren. De andere toren wordt vanzelf actief als de a-lijn open komt. Veel minder overtuigend is 21. ...♖c4 22. ♖b4 ♖xa3 23. ♖xa3 bxc5 24. ♖b7.

22. cxb6 axb6 23. ♖b4

Op deze en de volgende zet is de witte verdediging gebaseerd, maar vermoedelijk is een onverwachte finesse aan de aandacht van de witspeler ontsnapt. Om zijn looper enige ruimte te verschaffen, had wit 23. c4 ♖xc4 24. ♖b4 kunnen spelen. Zwart behoudt na 24. ...♗e5 goede winstkansen.

23. ...♖d3 24. ♖d4

Dit kost verrassend de kwaliteit! Alsnog

24. c4 was na 24. ...♖xc4 25. ♖c1 ♖ad8 kansloos.

Iets beter is waarschijnlijk 24. ♖d2 ♖xd2 (♖iet 24. ...♖c4 25. ♖xd3 exd3 26. ♗xd3 ♖xa3 27. c4 en wit is gered.) 25. ♗xd2 ♖c4 26. ♗a2 ♖c8 27. ♖c1 ♗d5 28. ♗e2 ♗d3 29. ♗f1 ♗xc3 en zwart blijft belangrijk in het voordeel.

24. ...♖c6

Verrassend, omdat de aandacht steeds op ♖c4 gericht is geweest.

25. ♖b4

De beste kans. Zwart wint een kwaliteit na 25. ♖xd3 exd3 26. ♗d2 ♖xa4 waarna wit in een hopeloze situatie is beland.

25. ...♖xd4 26. exd4 ♗d5

Als wit met a4-a5 kan vereenvoudigen verkrijgt hij nog remisekansen.

27. ♖a1

Eindelijk uit de vuurlinie van de vreselijke koningin! Het eindspel na 27. f3 exf3 28. ♗xd3 ♗xa2 29. gxf3 ♗xa4 is gewonnen voor zwart.

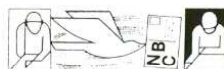
27. ...h6

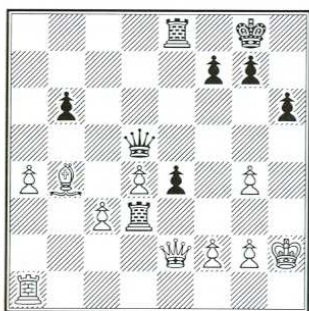
Ook 27. ...h5 28. gxh5 ♗h7 gevolgd door 29. ...f5 kwam in aanmerking, maar zwart heeft geen haast.

28. ♗h2

Op 28. f3 beslist 28. ...♖xd4. En na 28. ♖e1 ♖e8 29. ♖a1 ♗g5 ontstaat dezelfde stelling als in de partij.

28. ...♖e8

29. ♖g1

Nog enkele aardige varianten:

a) 29. a5 bxa5 30. ♜xa5 ♜c4 31. ♚a2 ♚c7+ 32. g3 e3 33. ♜a7 ♜d2 en wint.

b) 29. f3 ♚c4 30. ♜d1 anders 30. ...e3 30. ...♜xc3 en wint.

c) 29. ♜e1 ♜e6 en wit komt vrijwel in tempo dwang.

29. ...♚g5 30. ♜a2

Dit verliest snel, maar er was geen redding, zoals blijkt uit:

a) 30. a5 bxa5 31. ♜xa5 (31. ♜xa5 ♚c1+ 32. ♚h2 ♚f4+ 33. ♖g1 (Of 33. g3 ♚c1 34. ♜e5 ♜xe5 35. dxe5 ♜d2 36. ♚e3 ♚c2 37. ♜c5 ♜d1 gevolgd door 38. ...♚b1 met winnende aanval.) 33. ...e3 34. ♜a1 exf2+ 35. ♚xf2 ♚xg4 en wint.) 31. ...♜d2 32. ♚e3 ♜a8 33. c4 ♜b2 en de penning op de a-lijn is dodelijk.

b) 30. ♜d1 ♜xd1+ 31. ♚xd1 e3 32. fxe3 ♚xe3+ 33. ♚h2 h5 met winnende aanval.

c) 30. ♜e1 ♜e6 en wit is om goede zetten verlegen.

30. ...♚c1+ 31. ♚h2 ♜d1

Dreigt 32. ...♜h1 33. ♖g3 ♚g1! en wit moet nog meer materiaal verliezen. Een andere dreiging is 32. ...♚f4 33. g3 ♚c1!

32. ♖g3

Er is niets meer aan te doen.

32. ...g5

Nu faalt 33. ♚e3 op 33. ...♜d3 en na 33. ♜d6 is 33. ...♚xc3 uiteraard goed, maar veel overtuigender is 33. ...♜xd4 34. cxd4 ♚h1! met ondekbaar mat.

Correspondentieschaak met een gelijkwaardige opponent is een fascinerende bezigheid. Het stelt de grote rijkdommen van het schaakspel in het volle licht.

0-1

Cederquist - R. Jongman

D00; corr, 2003

1. d4 ♘f6 2. ♘c3 d5

3. ♘f4 ♘f5 4. ♚d2 e6 5. 0-0-0

Gespeeld is ook wel 5. f3 ♘b4 6. 0-0-0 c5 met ongeveer gelijk spel.

5. ...♘b4 6. f3 ♘bd7 7. g4

7. ...♘xg4

Zwart offert een stuk om de witte pionnenformatie op de koningsvleugel te verzwakken. Iets veiliger lijkt 7. ...♘g6 8. h4 h6 9. h5 ♘h7 10. e3 maar zwart staat dan erg gedrukt.

8. f×g4 ♘e4

Niet goed is 8. ...♘xg4?! wegens 9. e4

♙xc3 10. bxc3 dxe4 11. ♖g2 f5 12. ♕e2 en wit staat beter, omdat zwart nog niet ontwikkeld is.

9. ♖e3 ♙xc3

Niet 9. ...♙xc3 10. bxc3 ♙a3+ 11. ♖b1 c5 12. c4 ♖b6+ 13. ♖b3 dxc4 14. ♖xb6 axb6 15. e3 met iets beter spel voor wit.

10. ♙g2 c5?!

Goede kansen biedt 10. ...♙b6 11. ♙xe4 ♙xb2+ De loper kan niet genomen worden wegens de paardvork op c4.

11. ♙xe4 cxd4

Beter is 11. ...♙xd4 12. ♖f3 ♖b6.

12. ♖g3 ♖a5

13. bxc3

Wit kan ook zijn loper terugtrekken: 13. ♙g2 ♖c8 14. bxc3 dxc3 15. ♖d3 maar na 15. ...♖xa2 16. ♖xc3 0-0 komt zwart licht in het voordeel.

13. ...dxc3 14. ♖d3 ♖xa2 15. ♖xc3 ♖a1+ 16. ♖d2 dxe4 17. ♖e1 ♖a5 18. ♖e3 0-0 19. ♖f2 ♙f6 20. ♖g3 ♖c5+ 21. ♖f1 ♖xc2 22. ♖c1 ♖ac8 23. ♖xc2 ♖xc2 24. ♖a3 ♙d5 25. ♙d6 ♖a8 26. ♙h3 ♙b6 27. ♖a1 ♙c4 28. ♙f4 e5 29. ♙c1 e3 30. ♖g2 ♖xe2+ 31. ♖f3 ♖c2 32. ♖e1 ♖xh2

Langzaam heeft zwart zijn voordeel verder uitgebouwd.

33. ♖g3 ♖c2 34. ♙xe3 ♖c3 35. ♖f2 ♙xe3 36. ♖xe3 ♖xe3 37. ♖xe3 f6 38. ♙f2 a5 39. ♙e4 b5 40. ♙c3 b4 41. ♙a4 ♖f7 42. ♖c1 ♖a7 43. ♖c5 ♖g6 44. ♖f3 ♖g5

Wit geeft op. Er valt geen eer meer te behalen. 0-1

Jelle van den Braak

In het redactiearchief, dat vele lacunes vertoont, vond ik de volgende vier partijen van leden die 40 jaar lid zijn.

M. Etmans - R. Jongman

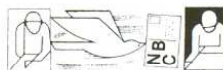
B03; corr NLD/K; 1980

1. e4 g6 2. d4 ♙f6 3. e5 ♙d5 4. c4 ♙b6 5. f4 d6 6. ♙c3 ♙g7 7. ♙e3 dxe5 8. dxe5 ♖xd1+ 9. ♖xd1 ♙g4 10. ♖d2 c6 11. h3 ♙e6 12. b3 ♙a6 13. ♙f3 0-0 14. ♙d3 f6 15. ♙d4 ♙c8 16. exf6 ♙xf6 17. 0-0 e5 18. ♙de2 exf4 19. ♙xf4 ♙e6 20. ♙e4 ♖ad8 21. ♙d6 ♙g7 22. ♙xf8 ♙xf8 23. g4 h5 24. ♙f4 ♙c8 25. ♙xg6 hxg4 26. ♙f6+ ♖g7 27. ♙h5+ ♖h6 28. ♙xf8 ♙b4 29. ♖f6+ ♖g5 30. h4+ 1-0

J. Staal - H. Sarink

C89; corr Perfors mem; 1980

1. e4 e5 2. ♙f3 ♙c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♙f6 5. 0-0 ♙e7 6. ♖e1 b5 7. ♙b3 0-0 8. c3 d5 9. exd5 ♙xd5 10. ♙xe5 ♙xe5 11. ♖xe5 c6 12. d4 ♙d6 13. ♖e1 ♖h4 14. g3 ♖h3 15. ♙e3 ♙g4 16. ♖d3 ♖ac8 17. ♙d2 ♖e6 18. a4 f5 19. ♖f1 ♖h5 20. f4

b×a4 21. ♙×d5 c×d5 22. ♖g2 ♜fe8 23. ♖×d5 ♜h8 24. ♙f2 ♙e2 25. ♜c4 ♙c7 26. ♜e5 h6 27. ♙e3 ♙×e5 28. d×e5 ♙f3 29. ♖d2 ♜g6 30. ♙d4 ♜ee6 31. c4 ♙c6 32. ♜a3 ♖g4 33. ♙b6 ♜h7 34. ♙a5 ♜e8 35. b4 a×b3 36. ♜×b3 ♜e7 37. ♙b4 ♜b7 38. ♜a3 h5 39. e6 h4 40. e7 ♖h5 41. ♜×a6 h×g3 42. h3 ♜b8 43. ♜×c6 ♜×c6 44. ♙d6 ♜a8 45. c5 ♜ca6 46. ♖e2 ♖×h3 47. ♖g2 ♖×g2+ 48. ♖×g2 ♜a2+ 49. ♖×g3 ♜8a3+ 50. ♜h4 ♜g2 0-1

H. Sarink - J. Staal

B04; cr NL NBC-25; 1991

1. e4 ♜f6 2. e5 ♜d5 3. d4 d6 4. ♜f3 g6 5. ♙c4 ♜b6 6. ♙b3 ♙g7 7. ♜g5 e6 8. ♖f3 ♖e7 9. ♜e4 d×e5 10. ♙g5 ♖b4+ 11. c3 ♖a5 12. ♜f6+ ♜f8 13. d5 e4 14. ♖g3 ♜6d7 15. ♜×d7+ ♜×d7 16. d×e6 ♜c5 17. e7+ ♜e8 18. 0-0 ♙e6 19. ♜d2 f6 20. ♙e3 ♖×e7 21. ♙d4 ♜ad8 22. ♜fe1 ♜×b3 23. a×b3 ♖d5 24. ♜×e4 ♜f7 25. ♜c5 ♜he8 26. ♜×a7 ♙c8 27. ♜×e8 ♜×e8 28. h4 ♜e7 29. b4 h5 30. ♜a8 ♙f5 31. ♜a7 b6 32. ♜a6 ♖a2 33. b5 ♖g8 34. ♜×c7 ♖b1+ 35. ♜h2 ♜e1 36. ♜×g7+ ♖×g7 37. ♖c7+ ♜h6 38. ♖d8 1-0

J. Verleur - M. Etmans

C10; K-32, 15. 04. 2002

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♜c3 d×e4 4. ♜×e4 ♜d7 5. ♙d3 ♜gf6 6. ♖e2 c5 7. ♜×f6+ ♜×f6 8. d×c5 ♙×c5 9. ♙d2 0-0. 0-0-0 ♖d5 11. ♙c3 ♖×a2 12. ♙×f6 g×f6 13. ♖h5 f5 14. ♖g5+ ♜h8 15. ♖f6+ 1/2-1/2

• Bem Blakmoor
in vroegere tijden.
Partij pag. 237.

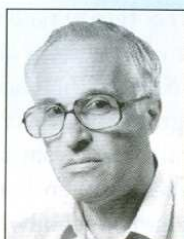
• Jan van Elburg
Partij pag. 238.

• R. Jongman
Partij pag. 243 en 244

• A. den Ouden
Geen partij

• J. Staal,
(NBC 25 jaar)
Partij pag. 244 en 245

ICCF Congres 2006 in Dresden - Duitsland

Schoonmaak in Wereldkampioenschap

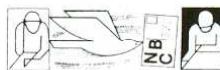
Nol van 't Riet

Mede op voorstel van Wereldkampioen 16 Tunc Hamarat (Oostenrijk) wordt volgend jaar een schoonmaak gehouden aan de top van de Wereldkampioenschappen. Tijdens het Congres was het zo dat er maar liefst 48 kwalificaties waren behaald voor het spelen van een nieuwe finale. Daaronder die van de Nederlanders David van der Hoeven (winst WK 24 Kandidatentoernooi 2), Ron Langeveld (winst in WC 25 Kandidatentoernooi 1, Ruud Maliangkay (tweede in WK 16) en tweemaal Gert Timmerman (winst in WK 15 en gedeeld eerste in het Von Massow Memorial). De verwachting is dat er in de loop van 2006/2007 nog eens zo'n twintig kwalificaties bijkomen.

Een finale bestaat doorgaans uit een toernooi met 15 à 17 spelers. De schoonmaak gaat hieruit bestaan dat er eind 2007 één finale gespeeld gaat worden met veel meer spelers, die dan elk 14 à 16 partijen gaan spelen volgens een soort (nog nader uit te werken) Zwitsers systeem. Wie gekwalificeerd is voor een finale, maar niet meedoet aan deze "grote finale", verliest in principe zijn kwalificatie. Daarna is de lijst met kwalificaties leeg, en kan dan dus weer langzaam aan opgebouwd

worden. De bedoeling hiervan is bovenal dat in de toekomst een wereldkampioen zijn titel twee à drie jaar kan behouden, alvorens hij een opvolger krijgt. Zoals het was in vroeger dagen.

De komst van het e-mail- en het webserver-systeem heeft een enorme versnelling teweeg gebracht in het verwerven van finale-kwalificaties, terwijl ondertussen de postschaaktoernooien ook nog gewoon doorliepen. Samen met de maatregelen

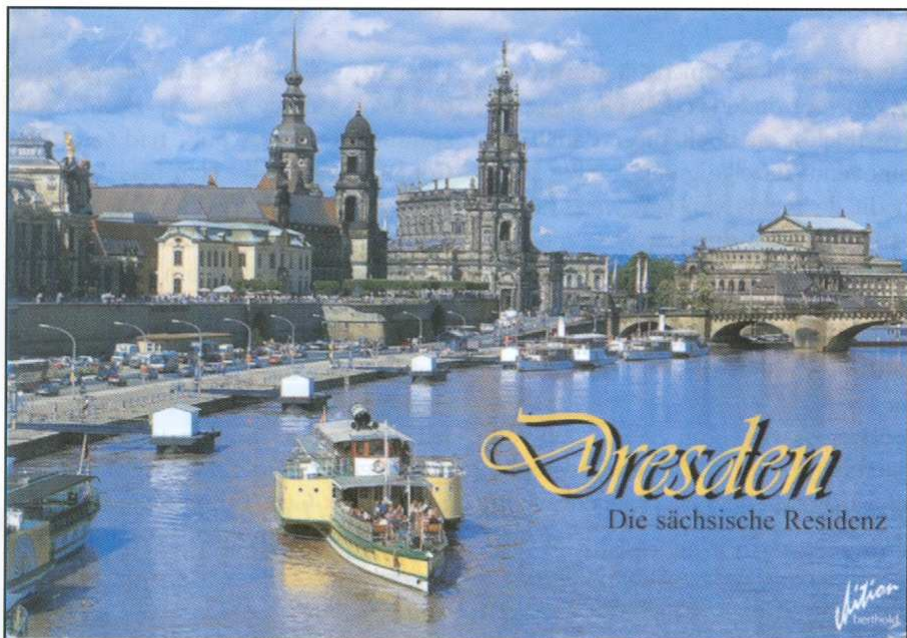
die vorig jaar al genomen zijn (de invoering van voorronden voorafgaand aan de halve finales, en nooit meer dan twee promovendi uit elke groep in elke fase) zou dit de cyclus van één wereldkampioen per twee à drie jaar weer moeten herstellen. Hetgeen ook bitter nodig is, wanneer men bedenkt dat we na Gert Timmerman (WK 15 in 2001) de volgende wereldkampioenen hebben gehad: Tunc Hamarat (WK 16 in 2004), Ivar Bern (Noorwegen, WK 17 in 2006), Joop van Oosterom (WK 18) in 2005) en Christophe Léotard (Frankrijk, WK 19, eveneens in 2006).

Uiteraard kleven er aan de gekozen oplossing van de "grande finale" voor sommige spelers ook nadelen. Het Congres was zich daar heel wel van bewust, maar na grondige afweging van alle voors en tegens werd er geen andere mogelijkheid gezien om in één keer schoon schip te maken.

Het Congres, dat plaats vond van 14 tot en met 20 oktober in het Ramada Hotel in het schitterende Dresden, telde naast uw verslaggever en de ICCF Auditor Henk Sarink, ook Gert Timmerman onder de deelnemers. Zijn handtekening werd

• De in Nederland geboren aanwezigen bij het ICCF Congres in Dresden. V.l.n.r.: Henk Sarink, Thea Sarink - Boll, Dinand Knol, Nol van 't Riet en Gert Timmerman.

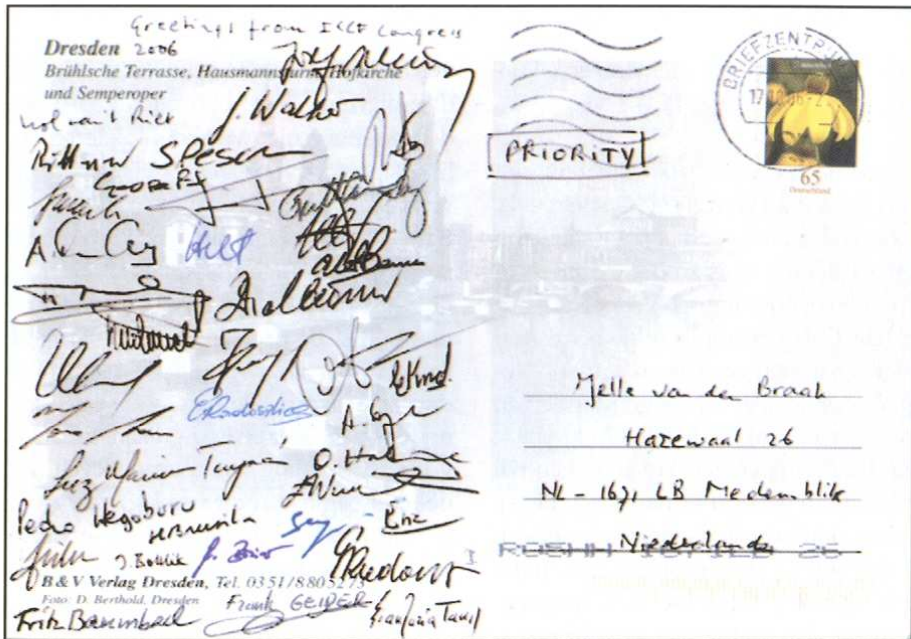
• *Voorkant ansichtkaart uit Dresden*

door vrijwel alle aanwezigen fel begeerd, evenals die van de andere aanwezige wereldkampioenen: WK 6 Horst Rittner en WK 11 Fritz Baumbach (beiden destijds DDR), WK 12 Grigory Sanakoev en WK 13 Mikhail Umansky (beiden destijds USSR), WK 16 Tunc Hamarat en WK 17 Ivar Bern.

Het Congres verliep in goede sfeer. Wederom waren er enkele tussentijdse wijzigingen in het bestuur (naar hedendaagse snit Executive Board geheten). Het Congres stond onder leiding van de vorig jaar gekozen President Med Samraoui, afkomstig uit Algerije, maar nu ook in het bezit van de Duitse nationaliteit. Vice-President Max Zavanelli uit

de Verenigde Staten, die aftrad, werd vervangen door George Pyrich uit Schotland en penningmeester Michael Millstone, eveneens uit de Verenigde Staten en eveneens tussentijds aftredend, werd opgevolgd door Hans-Jürgen Isigkeit uit Duitsland. Eerder al, namelijk per 1 januari, was Med Samraoui als zone-directeur van Afrika / Azië opgevolgd door Dinand Knol (Zuid-Afrika). Als nieuwe leden werden verwelkomd Algerije en Ghana, waarmee de ledenteller nu op 66 landen staat.

Slechts twee Nederlandse spelers werden met een titel onderscheiden. Ron Langeveld werd benoemd tot Groot-

• Achterkant ansichtkaart uit Dresden met diverse handtekeningen.

meester en Piet van der Houwen tot Senior Internationaal Meester.

In de loop van het jaar 2007 zullen drie nieuwe toernooivormen geïntroduceerd worden. Allereerst toernooien waarin prijzengeld is te verdienen (als deel van het - hoger dan normale - prijzengeld). Dan komt er een Europees landtoernooi voor spelers met een rating lager dan 2000. Naar alle waarschijnlijkheid eerst met voorrondes en dan een finale. Zes spelers per team. En tenslotte - bij wijze van proef - een toernooi voor scholen. Zowel voor basisscholen als voor scholen van voortgezet onderwijs. Gedacht wordt aan partijen met consulta-

tie binnen de eigen school, per land niet meer dan één school per onderwijssoort, en vooreerst een maximum van zeven scholen.

Wie denkt een school (en vooral ook daarbinnen een actieve contactpersoon) te kennen die hiervoor belangstelling heeft, gelieve dat z.s.m. aan mij te melden. Het ziet er naar uit dat de interesse in verschillende landen groot is.

Wat het spelen op de webserver betreft werden mogelijke verbeteringen getoond van de lay-out van diverse schermen. Ook werden nieuwe (of verbeterde) functionaliteiten doorgenomen. Pas als een verbetering volledig is uitgetest, zal deze

op de webserver geïmplementeerd worden.

Er werd nog eens nadrukkelijk gewezen op artikel 3b van de webserver spelregels. Dat artikel gaat over het 40 dagenlang geen zet doen. Het is zo dat in dat geval de partij niet automatisch verloren wordt verklaard. Van belang is of de betrokken speler voor het verstrijken van de 40-dagen-termijn aan zijn tegenstander en aan de wedstrijdleader heeft kenbaar gemaakt dat hij langer dan 40 dagen wil denken (dan gebeurt er natuurlijk niets). Zo niet, dan kun je als tegenstander een TO claimen bij de wedstrijdleader, maar dat hoeft niet. Je mag ook rustig doorspelen (maar dan laat je wel je recht om te claimen voorbijgaan). Tenslotte is het goed te bedenken dat iemand pas meer dan 40 dagen heeft gedacht wanneer zijn dagen-teller op 41 of meer staat. Voor een speler die na 40 dagen 23 uur en 59 minuten een zet doet, staat de dagen-teller na die zet namelijk nog steeds op 40!

Tenslotte is toegezegd dat er voor het Congres van volgend jaar (in Benalmadena, aan de Costa del Sol in Spanje) voorstellen zullen worden uitgewerkt die de soms wel heel lange uitloop van partijen tegen zullen gaan. In het e-mail- en het webserverschaak komt het nogal eens voor dat een speler ontzettend veel dagen bedenktijd heeft opgebouwd (honderden soms) en vervolgens - om wat voor reden dan ook - heel traag gaat spelen. Dit verschijnsel wordt ook wel de dodemans-

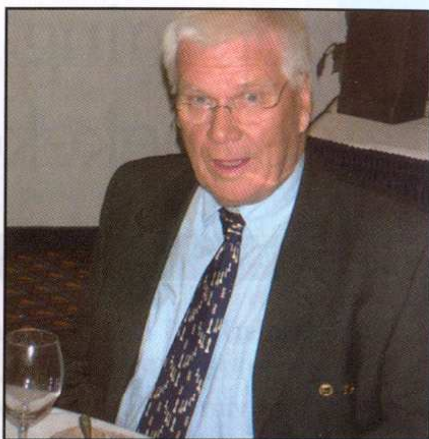
verdediging genoemd. De kans is groot dat dit verschijnsel bestreden gaat worden door een nieuwe bedenktijden regeling zoals bijvoorbeeld "vijftig dagen voor elke tien zetten tot en met zet veertig en daarna nog honderd dagen om de partij te beëindigen". Vergelijk ook met de hedendaagse regels voor de bedenktijden bij het bordschaak. Persoonlijk voel ik veel voor zo'n soort regeling, omdat dan zeker is dat alle partijen in een toernooi na twee jaar beëindigd zijn. En dat is voor de planning van toernooi-cycli (zie ook het begin van dit verslag) van groot belang. Mochten hier nog andere gedachten over bestaan, dan verneem ik die graag.

• ICCF President Med Samraoui

• Voormalig ICCF penningmeester Carlos Flores Gutierrez uit Spanje; ook deelnemer aan de H J Mostert Memorial Team Match.

• Achim Soltau (Duitsland), ook deelnemer aan de H J Mostert Memorial Team Match.

• Med Samraoui, Fritz Baumbach en Alan Borwell in Dresden bij het graf van Hans-Werner en Bertl von Massow.

De opening nader bekeken 3

Jacques Vermeulen

Het Bogo-Indisch of ook wel het Bogoljubov-Indisch genoemd, is genoemd naar Efim Bogoljubow, een van de sterkste spelers uit de twintiger jaren van de vorige eeuw en staat bekend als een solide opening, maar het geeft ook ruimte voor nieuwe ideeën.

Deze opening staat bekend als een saaie opening. Zwart wil zich op de damevleugel ontwikkelen door middel van ...a5, en ...b6, om tot het exotische ...c5 te komen. Hij rokeert aan de korte kant en gaat verder met de opmars van zijn centrumpionnen. Tegen deze solide zwarte opstelling is het voor wit moeilijk agressief spel te ontwikkelen. Als wit een echt gevecht wil aangaan, moet hij i.p.v. 3. ♘c3, 3. ♘f3 spelen, om na het schaak op b4 zijn paard van b1 naar d2 te brengen. Wit wil hiermee afruil van de zwartvelderige lopers voorkomen met de bedoeling om met e2-e4 een sterk centrum op te bouwen.

A. Jussupow (2620) - S. Kindermann (2500)
E11 Munich, 1988

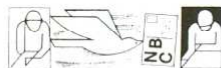
1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3. ♘f3 ♗b4+ 4. ♘bd2

Dit is de Gruenfeld variant, en waarschijnlijk de scherpste voortzetting. Wit wil verder gaan met a2-a3 om zwart voor de keus te stellen zijn loper te ruilen op d2 of deze terug te trekken.

Zwart heeft nu de volgende mogelijkheden:

- A) 4...0-0
- B) 4...c5
- C) 4...d5
- D) 4...b6

A) 4...0-0

Een afwachtende zet dat wit het centrum geeft, maar zwart heeft voldoende middelen dit sterke centrum later aan te pakken.

Waar bestaat het witte plan uit? Een belangrijk aspect van het witte plan is het verkrijgen van het loperpaar. De zwarte opzet is solide, maar na ruil van de zwarte koningsloper zal zwart problemen krijgen over de zwarte velden. Na deze ruil kan wit zijn loper het best op g5 plaatsen, zijn pionnen op c4, d4 en e3. De loper kan het beste naar d3 gaan. Besluit zwart niet te ruilen en speelt hij zijn loper naar e7 terug, dan is de witte opstelling: pionnen op c4, d4 en e5, loper op d3, de dame op c2 en het damepaard via f1 naar g3. Het witte centrum is dan echter aan te tasten door de zwarte tegenaanval met ...d5 en ...c5.

5.a3 ♗e7

Zoals vermeldt bij wits 5e zet kan zwart ook zijn loper ruilen op d2. Het zwarte plan bestaat dan in: pionnen op b6 en f5 en de dameloper fianchetteren om over de lange diagonaal druk uit te oefenen. Na terugtrekking van de loper is het zwarte plan: pionnen naar d5 en c5, het damepaard naar c6 om zo het witte centrum aan te tasten.

6.e4

Wit zet een imposant pionnen centrum neer en zwart moet dit centrum direct zien aan te pakken.

Wit kan ook het veiliger 6.e3 spelen, maar dan heeft zwart geen problemen na 6...c5 7.dxc5 a5 8.b3 ♖a6 Controle over veld e4

is voor zwart van essentieel belang. 9.♗b2 ♖xc5 10.♗c2 b6 11.♖g5 g6 12.♗e2 ♗b7 met gelijke kansen in M. Gurevich-P. Nikolic, Leningrad 1987.

6...d5 7.e5

Het alternatief is 7.♗c2. Wit probeert hiermee de spanning in het centrum te handhaven. Zwart is echter goed ontwikkeld en zijn kansen zijn niet minder na 7...dxe4 8.♖xe4 ♖c6. De tegenaanval op d4 is zwarts beste mogelijkheid. 9.♗e3 ♖xe4 10.♗xe4 f5 11.♗d3 f4 12.♗d2 e5 met goed spel voor zwart in I. Sokolov-Helsten, Malmö 1997.

7...♗fd7

8.cxd5

Direct 8.b4 is ook interessant. Zwart heeft geen mogelijkheden gebruik te maken van het feit dat wit niet op d5 heeft geruild. Na 8...a5 9.b5 c5 10.♗b2 cxd4 11.♗xd4 f6 12.♗d3 fxe5 13.♖xe5 ♗f6 14.f4 lijkt wit de beste kansen te hebben.

8...exd5 9.♗d3

Wederom is 9.b4 een interessante mogelijkheid. Na 9...a5 (Mogelijk is ook 9...f6 10.♗b3 ♖h8 11.♗b2 a5 12.♗d3 fxe5 13.♖xe5 axb4 14.♖ef3 ♖c6 en zwart staat

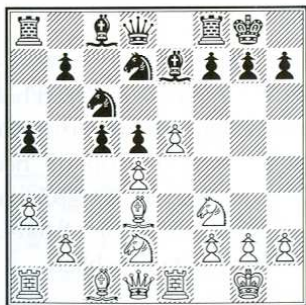
misschien iets beter.) 10. b5 c5 11. ♖d3 cxd4 12. ♜b3 a4 13. ♜bxd4 ♜c5 14. 0-0 ♜bd7 15. ♜f5 ♜xd3 16. ♜xd3 ♜c5 17. ♜xe7+ ♜xe7 18. ♜xd5 ♜b3 19. ♖g5 ♜e6 20. ♚ad1 heeft wit de beste kansen aldus Lputian-Gulko, Yerevan 1996.

9...c5 10.0-0

Als wit met 10.h4 een aanval inzet op de zwarte koning heeft zwart waarschijnlijk na 10...h6 11. ♖b1 ♚e8 niets te vrezen. De witte aanval loopt dood, omdat de witte koning in het midden niet veilig genoeg staat: 12. ♜c2 ♜f8 13. ♜f1 ♜c6 14. ♜g3 ♖g4 15. ♜f5 cxd4.

10...♜c6 11.♚e1 a5

Het is belangrijk dat zwart de tekstzet inlast alvorens op d4 te slaan. Na direct 11...cxd4?! volgt 12.b4 ♜c7?! 13.♜c2 en zwart heeft problemen wegens de ongedekte positie van zijn dame. Er dreigt b5 met stukwinst. Een speelbaar alternatief is 11...♚e8. Na 12.♜c2 h6 13.dxc5 ♜xc5 14.b4 ♜xd3 15.♜xd3 ♖e6 en zwart heeft weinig te vrezen.

12.h3!?

Een interessante wachtzet die, later, een ♖g4 voorkomt en tevens een vluchtveld

voor de koning maakt. Onduidelijk is 12.♜f1 cxd4 13.♖c2 f6 14.exf6 ♖xf6 15.♜g3 ♜c5 en zwart staat misschien iets beter in A. Jussupow-J. Ehlvest, Saint John 3e matchpartij 1988.

12...♚e8 13.♜f1

Na 13.♖c2 ♜c7 14.♜f1 cxd4 15.♖f4 ♜c5 16.♜xd4 ♜xd4 17.♜xd4 ♜e6 18.♜d3 g6 19.♖g3 d4 20.♜d2 is de stelling niet geheel duidelijk, aldus Browne-Ivanovic, New York 1988.

13...cxd4 14.♜g3 ♜f8

Natuurlijk niet 14...♜f8?? wegens het profylactische loperoffer 15.♖xh7+.

Interessant is echter 14...g6!? (met de bedoeling ♖f8-g7) 15.♖b5 ♖f8 16.♖f4 ♜b6 17.a4 ♖g7.

15.b3! ♖d7

Na 15...f6!? 16.exf6 ♖xf6 17.♚xe8 ♜xe8 18.♖b2 ♜f7 19.♜d2 ♖d7 20.♚d1 heeft wit goede compensatie, P. Cramling-A. Jussupow, Novi Sad 1990.

16.♚a2!

Geeft wit de gelegenheid om zijn toren naar e2 te brengen, alwaar het pion e5 kan ondersteunen.

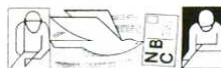
16...f6 17.♚ae2 fxex5 18.♜xc5 ♜xc5 19.♚xe5 ♖d6 20.♚xe8 ♖xe8 21.♜f5 ♖c5 22.♖b2

Wint zijn pion terug met groot voordeel.

22...♜f6 23.♜xd4 ♜g6! 24.♖f1!? ♖d7! 25.♜d2 ♜d6 26.♖b5! ♚f8

Zwart krijgt goede tegenkansen voor de pion. Veiliger is echter 26...♖xb5!? 27. ♜xb5 ♜d7.

27.♖xd7 ♜xd7 28.♜xa5 ♜d6 29.♜d2 ♜f4 30.♚e3 ♖xa3 31.♖xa3 ♜xa3 32.♜h2! ♜d6 33.g3 ♜g6 34.♚e6 ♜d7

35. ♖e3 ♜f7 36. ♜e8+ ♜f8 37. ♜xf8+
 ♜xf8?! 38. ♖e5 ♜f7 39. h4 ♜e6?
 40. ♖f5+! ♜e7 41. ♖xh7
 1-0

A. Miles-S. Agdestein

E11, Gjovik, 1983

(1. d4 ♜f6 2. c4 e6 3. ♜f3 ♚b4+ 4.
 ♜bd2)

B) 4...c5

Dit is een erg actief antwoord, maar zwart is in het algemeen genoodzaakt zijn loper te ruilen.

5.a3 ♚xd2+

Op 5... ♚a5 komt wit in het voordeel met 6.dxc5 0-0 7.b4 ♚c7 8. ♚b2.

6. ♖xd2

Een suggestie van Steffen Pedersen.

Goed speelbaar is echter ook 6. ♚xd2 cxd4 (Na 6...d6 7.dxc5 dxc5 kan wit goed voortzetten met 8. ♚c3 ♖xd1+ 9. ♜xd1 b6 10.g3 ♚b7 11. ♚g2 ♜bd7 12.0-0 ♜e7 13. ♜d3 ♚e4 14. ♜d2 ♚c6 15. ♚e5 en wit lijkt de beste kansen te hebben.) 7. ♜xd4 d5 8.cxd5 ♖xd5 9.e3 0-0 10. ♚b4 ♜e8 11. ♜b5 met goede kansen voor wit.

6...cxd4

Een alternatief is 6...b6. Wit heeft nu de mogelijkheid tussen:

A) 7.b4 ♚b7 8. ♚b2 0-0 9.e3 ♖e7 (Epishin geeft 9...cxb4 10.axb4 ♖e7 11.c5 ♜e4 12. ♖c2 d6 13. ♚d3 f5 14.0-0 met een klein voordeeltje voor wit.) 10. ♚d3 ♜a6 11.dxc5 bxc5 12.b5 ♜c7 13.0-0 d5 14. ♜e5 met enig voordeel voor wit in Epishin-Christiansen, Wenen 1991.

B) 7.e3 0-0 8. ♚e2 a5 (Serieuze overweging verdient 8...cxd4 9.exd4 ♚b7 10.0-0 d5 11.b3 maar wit lijkt toch iets beter te staan.) 9.b3 ♚b7 10.0-0 d6 11. ♜d1 ♜bd7 12. ♚b2 ♜e4 13. ♖e1 ♖e7 14. ♜d2 ♜xd2 15. ♖xd2 ♜fd8 16. ♖c3 met prettig spel voor wit in Portisch-Andersson, London 1982.

C) 7.dxc5 bxc5 8. ♖g5 is een onvoorzichtige manier om een pion te winnen, maar is waarschijnlijk niet zwak 8...0-0 9. ♖xc5 ♜e4 (Zwart heeft niet voldoende compensatie na 9... ♜c6 10.b4 ♚b7 11. ♚b2 a5 12.b5 ♜e4 13. ♖h5 ♜e7 14. ♜g5 ♜xg5 15. ♖xg5 aldus Wells-Rossiter, Oakham 1994.) 10. ♖e3 d5 11. ♜d2 ♜xd2 12. ♚xd2 ♚b7 13. ♜d1.

7. ♜xd4

Andere opties zijn minder interessant:

7. ♖xd4 ♜c6 8. ♖d6 ♜e4 9. ♖d3 d5 10.e3 0-0 11. ♖c2 ♖a5+ 12. ♜d2 ♜d6 (Een idee van M. Gurevich.) 13. ♜b1 dxc4 14. ♚xc4 ♜xc4 15. ♖xc4 ♜e5 met goed spel voor zwart. Of 7.b4. Het terugnemen van de pion kan wachten. Wit meent eerst meer ruimtevoordeel op de damevleugel. 7...0-0 8. ♚b2 d5 9.cxd5 ♖xd5 10. ♖xd4 ♖xd4 11. ♜xd4 ♚d7 12.e3 ♜c8 13. ♚d3 ♜c6

14.♖b3 en wit is licht in het voordeel wegens zijn loperpaar, Kozul-Christian- sen, Novi Sad 1990.

7...0-0

Het is duidelijk dat zwart actie moet nemen in het centrum, maar eerst brengt hij zijn koning in veiligheid.

Na 7...d5 8.cxd5 ♖xd5 9.e3 0-0 10.♖b5 ♖c6 11.♗c7 ♖b3 12.♖c3 ♖xc3+ 13.bxc3 ♜b8 14.f3 is zwart zeer beperkt in zijn bewegingsvrijheid.

8.e3

Andere mogelijkheden zijn:

A) 8.g3 d5 9.cxd5 (9.♗g2 dxc4 10.0-0 e5 11.♖b5 ♖c6 12.♖xd8 ♜xd8 13.♗e3 ♗g4 14.♗xc6 bxc6 15.♖xa7 met goede kansen voor zwart in Krasenkow-Movsesian, Polanica Zdroj 1996.) 9...♖xd5 10.♖f3 is niet ongunstig voor zwart, aldus Albur- Dvorietsky, Soviet Union 1975.

B) 8.b4 ♖e4 9.♖d3 d5 10.cxd5 exd5 11.♗b2 ♖f6 12.♖f3 ♖g5 13.e3 ♗g4?! (Beter is 13...♗d7 14.h4 ♖e5 15.♖f5 ♖d6) 14.h4 ♗xf3 15.hxg5 ♗g4 16.♗d3 en wit staat iets beter, Kuntner-Schinnerl, Austria 1998.

C) 8.f3 ♖c6 9.b4 a5 10.b5 ♖xd4 11.♖xd4 d6 12.e4 e5 13.♖c3 ♗e6 14.♗e3 ♖c7 15.♜d1 d5 16.b6 ♖c6 17.♖xe5 met onge- veer gelijk spel in Kozul-Dizdarevic, Spilt 2002.

8...d5

Mogelijk is ook de loper te fianchetteren met 8...b6 alvorens de d-pion op te spelen. Na 9.♗d3 (of 9.♗e2 ♗b7 10.0-0 d5 11.cxd5 ♖e4 12.♖d1 exd5 13.b4 ♖d7 14.♗b2 a5 15.♖f5 f6 16.♗d3 met licht voordeel voor wit in Szmetan-Garcia Palermo, Buenos Aires 2003.) 9...♗b7 10.0-0 d5 11.b4 e5 12.♖f5 ♖d7 13.♗g3 dxc4 14.♗f5 ♖c6 15.f3 b5 16.♗b2 ♖bd7 17.♜ad1 ♜ad8 18.♗xe5 ♖xe5 19.♖xd8 ♖g6 20.♖d6 is wit duidelijk in het voor- deel, aldus Sopenan-Malik, corr 1992.

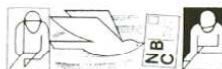
9.b4

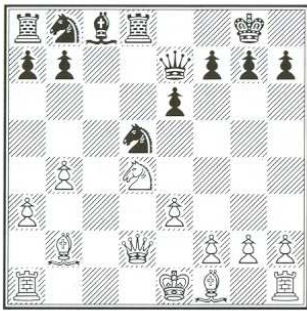
Of 9.cxd5 ♖xd5 10.♖b5 ♖c6 11.♖xd5 exd5 1/2-1/2 U. Boensch-V. Eingorn, Berlin 1996.

9...♖e7

De tekstzet is solider dan 9...a5. Wit ver- volgt dan met 10.cxd5 (of 10.b5 e5 11.♖f3 e4 12.♖d4 dxc4 13.♗b2 ♖bd7 14.♗xc4 ♖g4 15.♖e6 fxe6 16.♗xe6+ ♖h8 17.♗xg4 ♖c5 18.♖xd8 ♜xd8 19.♗e2 ♗e6 20.♜c1 en wit is licht in het voordeel aldus Ftacnik- Aronian, Hastings 2000.) 10...♖xd5 11.b5 ♖bd7 12.♖f3 b6 13.♖xd5 ♖xd5 14.♖d2 ♖c5 15.♗b2 ♗d7 16.♗d4 ♜fc8 17.♗c4 ♖a4 18.0-0 ♖dc3. Echter niet 19.♜fc1? (Noodzakelijk is 19.♗xc3 ♖xc3 20.a4) 19...♜xc4 20.♖xc4 ♖e2+ en zwart heeft goede winstkansen in Bukal-Eingorn, Austria 1999.

10.♗b2 ♜d8 11.cxd5 ♖xd5

12. ♖d1!?

De voorkeur verdient de dame van de d-lijn te halen: 12. ♖c2 Na 12...e5 13. ♗f3 e4 14. ♗d4 ♖g4 15. ♖c1 heeft wit niet veel te vrezen.

12...e5 13. ♗f3 ♗c6 14. b5 e4 15. bxc6 exf3 16. gxf3 bxc6 17. ♖g1 f6 18. e4! ♖b7 19. ♖e2 ♗b6 20. ♖h6 ♖xd1+ 21. ♖xd1 ♗d7 22. ♖g3 ♗e5?! 23. ♖e2 ♖c8? 24. ♖xe5! fxe5 25. ♖c4+ ♖h8 26. ♖g5! ♖c7 27. ♖f1 a5? 28. ♖g2 ♖a6 29. ♖xa6 ♖xa6 30. ♖h5! h6 31. ♖e8+ ♖h7 32. ♖g6! ♖b6 33. ♖e6 ♖b8 34. ♖xc6 ♖a7 35. ♖xe5 ♖g8 36. ♖c7 1-0

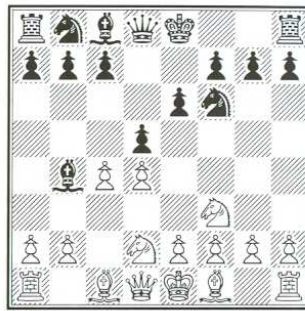
P. Boersma, P (2385)-B. Kurajica (2505)

E11, Amsterdam OHRA-B (1), 1985

(1. d4 ♗f6 2. c4 e6 3. ♗f3 ♖b4+ 4. ♗bd2)

C) 4...d5

Dit is een andere manier om het witte centrum aan te pakken en in tegenstelling tot ...c5 is zwart niet genoodzaakt het loperpaar op te geven.

5.e3

Een solide voortzetting. Wit wil eenvoudig zijn ontwikkeling afmaken en staat zwart niet toe het spel te compliceren. Wit kan ook voortzetten met 5. ♖a4+. Met dit vroege dameschaak wordt zwart gedwongen zijn damepaard naar het minder aantrekkelijke veld c6 te spelen. 5...♗c6 6.a3 (Een interessant alternatief is 6. ♗e5 ♖d7 7. ♗xc6 ♖xd2+ 8. ♖xd2 ♖xc6 9. ♖c2 dxc4 10. ♖xc4 0-0 11. f3 a6 12. e4 ♖b5 13. ♖c3 ♖xf1 14. ♖xf1 ♗d7 15. 0-0 ♖e7 16. ♖b1 ♖fc8 17. ♖e3 en wit staat iets beter in Mirkovic-Novakovic, Bela Crkva 1988.) 6...♖xd2+ (Belangrijk is ook de variant waarin zwart zijn loper terugtrekt: 6...♖e7 7.e3 0-0 8. ♖d3 a5 (Ftacnik) met het idee 9. ♖c2 a4 10. cxd5 exd5 11. ♖b5 ♖d7 12. ♖xa4 ♗xd4 met niet ongunstige verwickelingen voor zwart.) 7. ♖xd2 ♗e4. Omdat zwart zijn zwartvelderige loper heeft opgegeven is het verstandig dit paard door ♖g5 niet in een penning te plaatsen. 8. ♖f4 g5 9. ♖e3 f5 10. ♗e5 ♖d7 11. ♗xd7 ♖xd7 12. f3 f4 13. ♖g1 ♗d6 en zwart heeft een actieve positie, aldus Malaniuk-Salov, Soviet Union 1987.

5...0-0 6.a3

Het verjagen van de loper geeft wit de optie om na ruil op c4 met het paard terug te slaan.

Het alternatief 6...d3 geeft zwart na 6...dxc4 7...xc4 c6 8.0-0 we7 goed spel.

6...e7

6...xd2+ is niet erg goed in deze positie. Na 7...xd2 b6 8...d3 a6 9...e2 bbd7 10.0-0 c5 11.cxd5 xd3 12...xd3 exd5 13.dxc5 bxc5 is het spel zo ongeveer gelijk.

7.d3 c5

Dit is de agressiefste voortzetting voor zwart. Nu de zwarte loper van b4 is verjaagd, heeft de voortzetting 7...dxc4 hier geen waarde, omdat wit eenvoudig met het paard terug neemt: 8...xc4 c5 9.dxc5 xc5 10.b4 met goede kansen voor wit. Andere voortzettingen zijn echter ook speelbaar: 7...bd7 8.b4 a5 9.b5 c5 10.bxc6 bxc6 11.0-0 a6 12...b2 c5 13...e5 c8 met ongeveer gelijk spel in Filip-Smyslov, Havana 1967.

Of 7...b6 8.0-0 c5 9.dxc5 bxc5 10.b3 a5 11...b2 a4 12.bxa4 d7 13...c2 wa5 14.cxd5 exd5 15...b3 wa7 16...c1 en wit lijkt iets beter te staan in Antoshin-Gipslis, Soviet Union 1970.

8.dxc5 a5 9.cxd5

Zwart heeft niet veel problemen na 9.b3 bd7 10...b2 xc5 11...c2 b6 12.0-0 wc7 (of 12...b7 13...e2 dxc4 14...xc4 b5 15...fd1 d5 16...ce5 wb6 17...d4 b4 18.axb4 axb4 19.f3 fd8 20...c4 xc4 21...xc4 met ongeveer gelijk spel in Adianto-Goldin, New York 1993.) 13.b4 axb4 xa1 15...xa1 a6 16...e5

wb7 17.b5 b4 18...b1 d7 19...d4 en wit staat misschien iets beter in Johansson-Lindberg, Stockholm 1992.

Ook na 9...c2 bbd7 10.0-0 xc5 is de stelling ongeveer gelijk 11...e2 a4 12.b4 axb3 13...xb3 14...xb3 wa5 1/2-1/2 Gavrikov-Kochyev, Tallinn 1985.

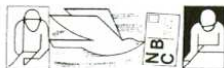
9...xd5

Dit lijkt tot een bijna symmetrische pionstructuur waarin wit enig initiatief heeft. Mogelijk is ook 9...exd5 10.0-0 (of 10...b3 bd7 11.a4 xc5 12...xc5 xc5 13.0-0 e4 14.b3 wf6 15...d2 g4 16...e2 fd8 17...c1 d4 18...xd4 xd4 19.exd4 xd4 20...xg4 xd2 21...e1 met ongeveer gelijk spel in Yewdokimov-Hansen, Gistrup 1990.) 10...bd7 11...b3 a4 12...bd4 xc5 13...c2 fe4 14...d2 f6 15...b4 b6 16...c1 e8 17.h3 wd7 18...e1 b7 19...h2 g6 20...g4 we7 21...f1 g7 en zwart heeft misschien iets betere kansen in Portisch-Salov, Rotterdam 1989.

10...c4

Een goed alternatief is 10...e2 d8 11...c4 wxc5 12.0-0 a4 13.e4 wh5 14.e5 ffd7 15...b5 b6 16...c4 b7 17...d1 cc6 18...xc6 xc6 19...f4 ab8 20...e4 a7

21. ♖e3 ♗g6 22. ♗xg6 met licht voordeel voor wit in Kristensen-Henrichsen, corr 1984.

10... ♗xc5 11. b3 b5 12. ♖e2 ♖b7 13. ♖b2 ♜bd7

Gelijke kansen geeft ook 13... ♞a6 14.0-0 ♗d5 15. ♗b1 ♜fc8 16. ♜d1 ♗c6 17. ♖f1 ♞c7 18. ♞e5 ♗e8 19. ♖d4 ♞cd5 20. ♗b2 b4 21. axb4 axb4 22. ♞ec4 ♗d8 met gelijk spel in Portisch-Kurajica, Reggio Emilia 1984.

14.0-0 ♜fd8 15. ♗b1 ♗b6 16. ♞d4 ♖a6 17. ♜c1 ♖c5 18. ♞e4 ♞xe4 19. ♗xe4 ♖b7 20. ♗h4 b4 21. axb4 ♖xb4 22. ♞f3

1/2-1/2

V. Mikhalevski (2380)

V. Loginov (2505)

E11 Budapest, 1993

(1. d4 ♞f6 2. c4 e6 3. ♞f3 ♖b4+ 4. ♞bd2)

D) 4...b6

5.a3

Een heel ander plan is 5.g3 0-0 6. ♖g2 d5 7.0-0 ♖a6 8.cxd5 exd5 9. ♞e5 c6 10. ♞df3 ♖d6 11. ♖f4 ♞e4 12. ♜c1 ♖b7 13. ♞d2

♞xd2 14. ♗xd2 f6 15. ♞d3 ♞a6 16. ♜c2 met ongeveer gelijke stelling in Anastasian-Anka, Budapest 1999.

5... ♖xd2+

Mogelijk is natuurlijk ook het terugtrekken van de looper naar 5... ♖e7 6.e4 ♖b7 7. ♖d3 d6 8. ♗e2 ♞fd7 9. b4 e5 10. ♖b2 exd4 11. ♖xd4 ♖f6 12. ♜d1 ♞c6 13. ♖e3 ♗e7 14.0-0 a5 15. b5 ♞ce5 16. ♖c2 ♞g4 17. ♖f4 g5 18. ♞xg5 met ongeveer gelijke stelling in Meister-Niessen, Germany 1997.

6. ♖xd2

Op 6. ♗xd2 ♖b7 volgt 7.e3 (of 7. ♗g5 0-0 8. ♖f4 d6 9.e3 ♞bd7 met onduidelijk spel.) 7...0-0 Er is nu een stelling ontstaan die normaal in het Dame-Indisch wordt bereikt. 8. ♖d3 ♞e4 9. ♗c2 f5 10.0-0 d6 11. ♞d2 ♗h4 12.f3 ♞xd2 13. ♖xd2 ♞d7 met ongeveer gelijke stelling.

6... ♖b7

Op het alternatief 6...h6 om de penning van ♖g5 tegen te gaan, volgt 7.e3 (Interessant is de voortzetting 7. ♖f4 ♖b7 8.e3 d6 9. ♖d3 ♞bd7 10.0-0 ♞h5 11. ♖g3 ♞xg3 12.fxg3 ♞f6 13. ♗e2 c5 en de stelling is ongeveer in evenwicht in Izeta-Garcia Ilundain, Terres Catalanes, 1997.) 7... ♖b7 8. ♖d3 d6 9. ♗c2 c5 10.dxc5 bxc5 11. ♖c3 ♞bd7 12.0-0 en wit staat waarschijnlijk iets beter.

7. ♖g5

Nu zwart zijn zwartvelderige looper heeft opgegeven, kan wit de mogelijkheid van het pennen van het paard aangrijpen. Ook 7. ♖f4 activeert de looper voordat wit tot e3 komt. Na 7...d6 8.e3 ♞bd7 9. ♖e2 ♗e7 10.0-0 0-0 11.a4 ♞e4 12.a5 ♜ab8 13.a6 ♖a8 heeft wit veel ruimte op de dame-

vleugel gecreëerd, maar het spel speelt zich af op de andere vleugel. De stelling lijkt in evenwicht.

7...d6 8.e3 ♟bd7 9.♖c2

Scherper is 9.♙d3. Na 9...h6 10.♙h4 g5 11.♙g3 h5 12.h4 g4 13.♟g5 ♙xg2 14.♙g1 ♙b7 15.♖c2 ♖e7 16.0-0-0 0-0-0 17.b4 ♖b8 18.♖b2 e5 hebben beide spelers kansen op voordeel.

9...h6 10.♙h4 ♖e7 11.♙d3 g5 12.♙g3 h5 13.h4 g4 14.♟g5 ♙xg2 15.♙g1 ♙b7 16.0-0-0 a5

Goed is ook 16...0-0-0 17.♖b1 e5 18.d5 ♖b8 19.♙d2 ♟f8 met ongeveer gelijk spel.

17.♖b1 a4 18.♖a1 ♖d8 19.c5!? bxc5 20.♙b5 ♙d5! 21.♙xa4

21...♟b6?

Iets beter lijkt 21...cxd4! 22.♙xd4 ♟c5 23.e4 e5! 24.♙b4 (Echter niet 24.♙xd5? ♟xd5 25.♙c6 ♟b4!) 24...♙b7 met onduidelijk spel.

22.♙b5?

Ook niet helemaal goed is 22.dxc5? ♟xa4 23.cxd6 cxd6 24.♙xd6 ♖b7 25.e4 ♟xe4!

Veel beter is echter 22.♙c6!! ♙a5! (of 22...♙xc6 23.dxc5 ♙a4 24.♖c3! ♟bd5 25.♙xd5! exd5 26.cxd6 cxd6 27.♙xd6)

23.e4 ♟xe4 24.♟xe4 ♙xc6 25.♖c3! ♙xe4 26.dxc5! met uitstekend spel voor wit.

22...♙a5 23. dxc5 ♙xb5 24. cxd6 cxd6 25. ♙xd6 ♖b7 26. e4 ♟xe4! 27. ♟xe4 ♙xe4 28. ♖e2! ♙d5? 29. ♙e5! ♙f3?! 30. ♙f6+! ♖e8 31. ♖b5+!! ♟d7 32. ♖xb7 ♙xd1+ 33. ♙xd1 ♙xb7 34. ♙xh8 f6 35. ♙c1! ♙d5 36. a4 ♖e7 37. a5 ♖d6 38. b4 f5 39. ♙d4! e5 40. ♙a7 f4 41. b5 e4 42. a6 ♖e5 43. b6 e3 44. fxex3 f3 45. e4! ♖xe4 46. b7 g3 47. b8♖ ♟xb8 48. ♙xb8 g2 49. ♙g3 ♖f5 50. ♙f2 ♖g4 51. ♖b2 ♖h3 52. ♖c3

1-0

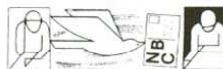
Vraag en aanbod

In deze rubriek kunnen NBC-leden niet-commerciële oproepen plaatsen. Zij kunnen zowel zaken vragen als aanbieden.

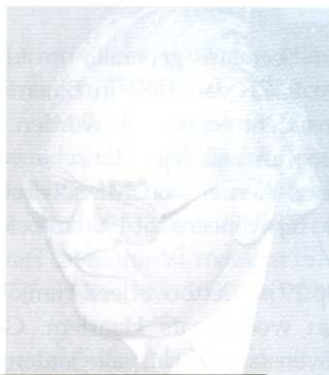
Gezocht:

Voor een schaakpartner in de Verenigde Staten zoek ik nog een aantal jaren van ons tijdschrift Schaakschakeringen.

Heeft u nog Schaakschakeringen liggen en u wilt ze niet bewaren, dan zou ik deze graag van u overnemen; dan kan ik hem er een plezier mee doen. Het is een man waar ik op correspondentiegebied al vele leuke zaken mee geruild heb. Heeft u iets: laat het me weten. Bij voorbaat bedankt voor uw moeite! Joop Jansen, Randenrade 6, 5807 BM Oostrum. 0467-588427. E-mail: jannesnelleke@home.nl.

H J Mostert Herdenkings- toernooi gestart

Nol van 't Riet

19 november 2006 is de officiële startdatum van een tiental toernooien onder de naam H J Mostert Herdenkingstoernooi, ofwel – in het Engels geheten – H J Mostert Memorial. Die datum is niet zomaar gekozen, want het is de veertigste verjaardag van de NBC. En wie kunnen we dan beter eren en herdenken dan de man die een groot deel van die veertig jaar ervoor geijverd heeft om de NBC nationaal en internationaal op de kaart te zetten.

H J Mostert (Henk voor zijn intimi), geboren op 24 januari 1925, begon als Rotterdamse jongen in de Tweede Wereldoorlog met correspondentieschaak. Daar ging hij na de oorlog mee door, aanvankelijk op nationaal niveau, maar vanaf 1956 ook internationaal. In dat jaar wordt hij wedstrijdleider van de Meesterklasse van de Europa toernooien.

Wanneer tien jaar later de NBC wordt opgericht wordt Mostert Algemeen Wedstrijdleider van de NBC, een functie die hij heeft uitgeoefend tot het moment dat hij eind 1996 wordt getroffen door een

beroerte die hem het werken voor NBC en ICCF onmogelijk maakte.

Direct na de oprichting van de NBC wordt Mostert ook de gedelegeerde van de NBC bij de ICCF. Hij stopt dan als wedstrijdleider van de Meesterklasse van de Europa toernooien, om in 1971 terug te komen als wedstrijdleider van de Europese Kampioenschappen, een functie die hij ook tot eind 1996 heeft vervuld. Intussen was hij in 1967 één van de

Vicepresidenten van de ICCF geworden. In 1983 vervuult hij deze functie voor die

van Secretaris-generaal, om tenslotte op het ICCF van 1987 in Bloemendaal als President gekozen te worden als opvolger van zijn legendarische voorganger Hans-Werner von Massow, een functie die hij eveneens tot 1996 uitoefende.

Op 29 juli 2002 overleed Henk Mostert in zijn woonplaats Haarlem. Gezien het bovenstaande dus alle reden voor het NBC bestuur om te gaan werken aan het organiseren van een H J Mostert Herdenkingstoernooi. En dat toernooi is nu dan van start gegaan. Een toernooi dat er wezen mag. Het bestaat uit drie verschillende onderdelen met in totaal tien groepen spelers.

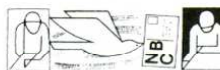
Allereerst is er een Webserver Team match tussen een Nederlands team en een team van Internationale Vrienden van H J Mostert. Dan zijn er negen groepen in een Open toernooi, waarvan er zeven eveneens op de webserver van de ICCF worden gespeeld en twee groepen per post.

H J Mostert Memorial Team Match

De Team Match wordt gespeeld volgens het Scheveningen Systeem. Dat wil zeggen dat de spelers uit elk team alleen spelen tegen de spelers uit het andere team, een formule die in het bordschaak voor het eerst is toegepast in 1923 in Scheveningen, alwaar een Nederlands team (met Euwe) met maar liefst 69,5 - 30,5 geklopt werd door een internationaal team.

Voor Nederland komen uit (in volgorde van speelsterkte): GM Joop van Oosterom (2776), GM Ron Langeveld (2681), GM Dick van Geet (2629), GM Michiel Plomp (2597), SIM Jacques Kuiper (2550), GM Hans Bouwmeester (2419), Jan Verleur (2387) en SIM Dinand Knol (Zuid-Afrika, maar in Nederland geboren, 2311). Voor het internationale team spelen: GM Mikhail Umansky (Rusland, maar woonachtig in Duitsland, 2672), GM Erik Bang (Denemarken, 2631), GM Achim Soltau (Duitsland, 2553), GM Fritz Baumbach (Duitsland, 2495), SIM Carlos Flores Gutierrez (Spanje, 2487), SIM Ervin Liebert (Estland, 2474), SIM Mohamed Samraoui (Duitsland, en voorheen Algerije, 2454) en SIM Gerhard Binder (Duitsland, 2296).

Bij elkaar drie wereldkampioenen (Baumbach, Van Oosterom en Umansky) en twee spelers die in een WK op een (al of niet gedeelde) tweede plaats zijn geëindigd (Bang en Soltau), een oud-penningmeester van de KNSB (Verleur) en in die hoedanigheid destijds nauw betrokken bij de onderhandelingen over het bijzondere lidmaatschap van de NBC bij de KNSB, diverse ICCF functionarissen (de huidige President Med Samraoui, oud-penningmeester Carlos Flores, rating-commissaris Gerhard Binder en zone-directeur Afrika/Azië Dinand Knol). Maar het meest verheugend - wat mij betreft - is de deelname en tevens de terugkeer in het internationale correspondentieschaak van Hans Bouwmees-

ter. "Ons aller leermeester (wie van ons heeft niet al die Prismaatjes in zijn boekenkast staan)" Bouwmeester moest wegens gezondheidsredenen in 1991 stoppen. In het net begonnen supertoernooi NBC 25 kreeg hij van wedstrijdleider Mostert toen twintig nullen. Zijn rating kelderde van 2630 naar 2419. Maar nu, op 77-jarige leeftijd, gaat Hans Bouwmeester nog een keer van start in het Mostert Memorial om daarmee de man te eren die zolang zoveel voor het (inter)nationale correspondentieschaak heeft betekend. Hulde!

Het toernooi kent een prijzengeld van 5000 euro, dat als volgt zal worden verdeeld: elke speler van het winnende team 100 euro, 50 euro voor elk vol punt en tenslotte nog eens 1000 euro te verdelen onder de drie beste spelers van elk team.

Voor het internationale team is de GM-norm 5 uit 8, terwijl de titelnormen voor het Nederlandse team de volgende zijn: GM 5,5, SIM 4 en IM 3,5 uit 8.

H J Mostert Webserver Open

In zeven groepen van telkens negen spelers is dit toernooi gestart. In elke groep (behalve de laatste) spelen steeds vijf Nederlanders en vier buitenlandse spelers. De groepen zijn, van 1 tot en met 7 volgens speelsterkte ingedeeld.

In **groep 1** nemen IM Joop Jansen (2485), Evert Poel (2361), Jos de Waard (2361), Henk Panman (2349) en Wim van Vugt

(2344) het niet alleen op tegen elkaar maar ook tegen IM Pavol Polakovic (Slowakije, 2444), Kristijonas Kameneckas (Litouwen, 2441), Wilhelm Brinkmann (Duitsland, 2387) en Bernard Simon (Luxemburg, 2386). Het is een toernooi van categorie VI met een SIM-norm van 5,5 en een IM0norm van 5 uit 8.

Groep 2 bestaat voor Nederland uit IM Joop Jansen (2485), Adri Dubbeldam (2333), Rob Leemans (2333), IM Cor van Wieringen (2304) en IM René Raijmaekers (2294), die spelen met en tegen Sören Rud Ottesen (Denemarken, 2380), Arne O. Trana (Noorwegen, 2375), IM Olavi Halme (Finland, 2341, een trouw bezoeker van en fotograaf op ICCF Congressen) en SIM Georg Walker (de ICCF gedelegeerde van Zwitserland, 2329). Deze groep heeft categorie V, met een SIM-norm van 6 en een IM-norm van 5,5 uit 8.

De laatste groep met een titelnorm is **groep 3**, met daarin: Jan Vosselman (2281), voormalig hoofdredacteur van Schaakschakeringen Bertrand Weegenaar (2228), Rein Thierry (2224), John Thorn Leeson (2224), Jos van Doorn (2209) en de buitenlanders Juan Bautista González (Argentinië, 2325), IM Henryk Buczinski (Polen, 2312), IM Igor Vladimirovitj Goncharov (Rusland, 2306) en de in Nederland werkende IM Kaj Söderberg (Finland, 2265). Bij dit categorie I toernooi hoort een IM-norm van 6,5 uit 8.

In **groep 4** spelen Peter Holscher (2208), Jan Bart van Daatselaar (2203), Arie Luca (2203), Henk Schulenberg (2174), NBC-voorzitter Tom de Ruiters (2158) en uit het buitenland IM Henryk Buczinski, Jean-Michel Refalo (Frankrijk, 2261), Leonids Borisovs (Letland, 2257) en Adolfo Gustavo Glinz (Argentinië).

Met name **groep 5** heeft een hoog officials gehalte met goede bekenden van Henk Mostert. Voor Nederland spelen: Bart Ockeloen (2155), Chris Leenders (2138), oud NBC-voorzitter Gerard van den Haak (2046), Jeroen van Gool (2032) en Ron van Neijhof (2025). De buitenlandse delegatie bestaat uit IM Janko Bohak (de ICCF gedelegeerde van Slovenië, 2249), Gerhard Radosztics (al vanaf 1983 de gedelegeerde van Oostenrijk, 2235), Alan Rawlings (de gedelegeerde van Engeland, 2213) en IM Alan Borwell (Schotland destijds - en tot 2003 - de opvolger van Henk Mostert als ICCF President, 2207).

Groep 6 bestaat uit Peter Schalkwijk (2015), Frank Peetoom (2013), Ralph Schunken (1996), Chris Driessen (1873), Ralph Keijzer (1852) met uit het buitenland Cecilio Hernández Fernandez (Spanje, 2210), IM Frans Huybrecht (België, 2204), Karel Glaser (Tsjechië, 2167) en Franklin Campbell (Verenigde Staten, 2164).

En in **groep 7** tenslotte spelen: Jeroen van Gool (2032), Jonathan Faydi (1677), Jan Willem ter Braake, Gerard Lonnee, Hein

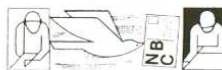
Stallinga en Bart Vermeulen, met slechts drie buitenlanders: Karel Glaser (Tsjechië, 2167), Philip Foenander (Ierland, 2105) en Claudio Javier Goncalves (Argentinië, 1978, die in 1993 Henk Mostert in Argentinië ontving, onder andere om het eerste ICCF Congres buiten Europa voor te bereiden, dat uiteindelijk in 1997 in Buenos Aires plaatsvond, het eerste congres sinds 1967 dat Mostert helaas niet meer kon meemaken).

HJ Mostert Memorial Post Open

De aankondiging van de posttoernooien leverde negen Nederlandse aanmeldingen op, waar we negen buitenlanders bij hebben uitgenodigd, om zo uit te komen op twee groepen van negen spelers elk. Dat viel nog niet mee, omdat ik uit sommige uitgenodigde landen de mededeling kreeg dat men daar in het geheel geen postspelers meer had.

Alleen **groep 1** was sterk genoeg om nog een titelnorm mogelijk te maken. In die groep 1 spelen: SIM Ernst Sprenger (2350), Jos van Doorn (2209), Peter Groot (2171) en Bonne Faber (2152), met uit het buitenland IM Klaus H. Johnsen (Denemarken, 2441), SIM Georg Engelhardt (Duitsland, 2394), Walter A. Stilling (Zwitserland, 2326), IM Heikki Brusila (een trouw bezoeker van ICCF Congressen uit Finland, 2257) en Jacques Lejong (België, 2178).

Tenslotte spelen in **groep 2**: Peter Rotte (2095), Pieter Spierenburg (2079), Wim

Velker (2050), Bram van Meggelen (2010) en René de Vries, en uit het buitenland Stéphane Morin (Frankrijk, 2061), Lluís Jové Grau (Spanje, 2027), Mathias Guidoni (Frankrijk, 2007) en als laatste dé grand old man van de ICCF, die in 1937 op een congres in Stockholm de leiding kreeg van het wereldtoernooibureau van de IFSB – de voorganger van ICCF –, de nu 93-jarige Erik Larsson (Zweden, 1964), die van harte hoopt dat hem de tijd nog gegund zal zijn om dit toernooi uit te spelen.

- *H.J. (Henk) Mostert*
* 24 januari 1925 - † 29 juli 2002
Nestor van het eerste uur en nu geëerd met het Mostert herdenkingstoernooi

60+ toernooi

In 2007 zal er weer een 60+ toernooi zijn. U kunt zich aanmelden bij Cor van Wieringen (cavanwieringen@cs.com) (zie ook colofon). Als u mee wilt doen, moet u geboren zijn voor 1 maart 1947. De inschrijving sluit 31 januari 2007.

KE-groepen kwalifikatietoernooi

De inschrijving voor het kwalifikatie-toernooi voor KE-groepen 2007 (via ICCF Webserver) is geopend; sluitingsdatum 15-1-2007.

Details : zie www.webduif.nl, onder NBC /Wedstrijden. Inschrijven bij C.A. van Wieringen (cavanwieringen@cs.com) (zie ook colofon).

Uw e-mailadres al doorgegeven?

Het bestuur wil nog steeds van zoveel mogelijk leden het e-mailadres vernemen. Eén van de voordelen die dit biedt, is een snellere communicatie dan reguliere post. Als u het nog niet eerder kenbaar heeft gemaakt: een e-mailtje naar de secretaris, hpjvisser@chello.nl is voldoende.

In deze rubriek komt een lid van de NBC over diverse zaken, natuurlijk ook schaakzaken, aan het woord. Het is de bedoeling dat leden elkaar zo op een ontspannen manier beter leren kennen...

Het lid dat nu aan zet is, is 40 jaar lid van de NBC. Reden genoeg om een afspraak te maken.

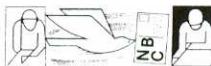

Aan zet: Kees Nieland

Jelle van den Braak

Kees: Mijn tegenstander meldde 'ik wilde *die* zet spelen, maar mijn computer gaf aan dat ik beter iets anders kon doen...'. De zet die op het correspondentiekaartje geschreven stond was dus de computerzet. Ik heb geantwoord, dat ik dus niet tegen *hem* maar tegen *zijn computer* speelde. Dat vond ik niet de bedoeling. De partij heb ik nog wel afgespeeld maar ik wilde niet tegen een computer spelen maar tegen een tegenstander van vlees en bloed. Iedereen die een computer heeft, of een vriend die beter schaakt dan hij zelf, kan die vriend of zijn computer de zetten laten bedenken. Dat zou ik nooit doen. Ik wil het allemaal zelf bedenken. Dat is het leuke van schaken. Ik had daar zo een gruwelijke hekel aan, dat dit mede de oorzaak is, dat ik niet meer actief correspondentieschaak speel.

Ik ben bij Kees Nieland aangekomen, heb mijn oude laptop uit mijn tas gehaald en installeer die, op de mij gebruikelijke manier. Ik vind het handig aantekeningen te maken op de laptop, zodat ik thuis niet alles nog een keer hoeft over te tikken. Natuurlijk vraag ik altijd of het goed is, of het mag; nog nooit is bezwaar gemaakt.

mailen en met een schaakprogramma werken leer ik dan ook nog wel, hoop ik, maar een computer ligt eigenlijk helemaal buiten mijn belangstelling en levenswereld.

Ik was op school op het Christelijk Lyceum, waar ik mijn HBS diploma heb gehaald. Na de HBS zou ik gaan studeren. Helaas kon dat niet doorgaan, mede omdat mijn vader net in die tijd overleed. Ik heb nog wel de economie gestudeerd, maar het bleek niet met werken te combineren. Ik ben overgestapt op tennis.

Ik heb een grote hekel aan wiskunde maar statistieken vind ik prachtig. Zettenreeksen met schaken interesseren me. Als ik wat had uitgerekend en het klopte zo'n 6 zetten vond ik dat ik dat goed gedaan had.

Toen ik ongeveer 16 jaar was (het zal rond 1950 geweest zijn), ik zat nog op de HBS, ben ik lid geworden van Schaakclub Kennemerland. Bij het kampioenschap van Noord-Holland heb ik een partij gewonnen van Frits Roessel, die jeugdkampioen was van Amsterdam. Het was één van mijn weinige overwinningen en -ik put uit mijn geheugen- Roessel zijn enige verliespartij. Als ik het mij goed herinner werd Roessel dat jaar Noord-Hollands kampioen. Hij behaalde 4 uit 5 en ik 1,5. Waarom ik mee mocht doen weet ik niet. De club heeft mij er voor opgegeven. In Amsterdam ben ik, na mijn eindexamen lid geworden van een schaakvereniging die was afgescheiden van de officiële Schaakbond. Dat vond ik

minder plezierig en ben uiteindelijk van het VAS lid geworden.

Twee jaar nadat ik mijn vrouw heb leren kennen zijn we getrouwd en zijn we in Santpoort gaan wonen. Ik ben lid geworden van Schaakclub Santpoort. Waarom in Santpoort? We konden er een huis kopen toen we trouwden. Ik kwam uit de omgeving, mijn vrouw komt er vandaan. Dan trekt de buurt.

Ik was tennisleraar. Vanwege fysieke vermoeidheid en omdat er gerookt werd op de club ben ik gestopt met clubschaken. Halverwege de 60er jaren ben ik gaan correspondentieschaken. Het staat me niet bij dat ik van het begin af aan lid ben van de NBC, maar het zal wel. Ik weet wel dat ik correspondentie-schaak gespeeld heb bij de KNSB, de NBC bestond nog niet. Dus dat ik van het begin af lid ben kan wel kloppen.

Ik ben in de 3de klasse begonnen, die bestaat nu niet meer. Geleidelijk ben ik opgeklommen tot de Meesterklasse. Daar won ik regelmatig ongeveer 50%. Naarmate ik meer remises speelde en minder won begreep ik dat ik tegen computers speelde in plaats van tegen mensen, heel vervelend.

Soms speelde ik wel eens 30 correspondentiepartijen gelijktijdig. Dan lag de tafel in de huiskamer bezaaid met schaakspullen: kaartjes, boeken, analyses, bord en stukken. Dan was er een stelling, waarvan veel uitgezocht moest worden. Die spullen mochten absoluut niet in de war raken, en tja, dan kon er 's avonds niet aan tafel gegeten worden. Dertig par-

tijen tegelijk is echt te veel, zeker als je werkt. Ik heb jaren aan correspondentieschaken gedaan, ongeveer tot 1998, toen kreeg ik gezondheidsproblemen. Daardoor moesten er wel eens antwoorden wachten. Tegenstanders kregen bovendien te maken met mijn tijdsoverschrijdingen. Dat was, naast het toenemende computergebruik van mijn tegenstanders, de reden te stoppen met correspondentieschaken.

Eigenlijk ben ik met tennissen altijd een amateur-speler geweest, hoewel ik er wel van leefde. Ik heb een beetje lesgegeven en speelde veel toernooien. Met een oude scooter trok ik van het ene toernooi naar het andere, ook in het buitenland. Ik kon er wel van leven, maar niet met een gezin. Daarom ben ik halverwege de 60er jaren bij mijn zwager gaan werken op een accountantskantoor. Door familieperikelen (waar ik part noch deel aan had) is dit werk geëindigd. Daarna ben ik tot m'n 52ste tennisleraar geweest. Daarnaast had ik ook het beheer van een sporthal. Dat heb ik gedaan tot mijn 58ste. Daarna ben ik met de VUT gegaan. Nu ben ik met pensioen.

Mijn schaakresultaten zijn door de bank genomen niet daverend. In mijn eerst gespeelde toernooi (het Noord-Hollandse kampioenschap rond 1950) ben ik vijfde geworden. In Amsterdam, bij een stadstoernooi eind jaren '50 ben ik wel hoog, als 2de, geëindigd. In de club deed ik alleen mee met bondscompetitie,

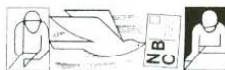
maar een hoge plaats hebben we nooit gehaald. Ik deed wel eens mee met open toernooien. Mijn resultaten waren in de regel rond 50% Tegen toppers won ik meestal niet, tegen andere won ik regelmatig. Mijn rating lag rond de 2200. Ook heb ik wel eens een kersttoernooi in Noordwijk gewonnen (Noteboomtoernooi). Daar speelde ik in de 4de groep. En ik heb wel eens hier en daar een prijs gewonnen. Ik heb ook twee maal met het Hoogoventoernooi meegedaan in respectievelijk groep 4 en 3. Toch, alles bijeen, heb ik niet veel toernooien gespeeld.

Sommige mensen hebben een computer als aanvulling op hun papieren bibliotheek. Maar of het wat vlugger zoekt?. Ik heb overal gegevens van, ik heb boeken en knipsels. Ik speel wat ik leuk vind. Ik ben altijd bezig met vinden van iets wat nooit gespeeld is en wat me bevalt. Vind ik niets, dan volg ik de gangbare zetten. Openingen dreun ik uit mijn hoofd op. In een opening verlies ik niet, tegen niemand. Verliezen komt bij mij na de opening, maar niet altijd hoor!

Als je een computerprogramma kunt bedienen, hoef je niet meer te kunnen schaken om toch mee te kunnen doen.

Ik zou mijn schaakarchief wel in de computer kunnen zetten, maar dat wil ik niet. Ik ben er absoluut niet in geïnteresseerd, het past ook niet bij mijn karakter. Er komt mogelijk wel eens een moment dat ik per e-mail schaak.

Aan de andere kant denk ik 'wat maakt

het uit? Ik ben met schaken bezig, mijn tegenstander wellicht met een computer, ik met sport, hij met techniek. Voor e-mail moet ik wel eerst een computer leren bedienen. Mijn vrouw kan het, ze zal me dan, zeker in het begin, vast wel willen helpen.

Favoriete openingen heb niet. Ik dubbel wel eens met mezelf om een opening. Met wat de dobbelsteen aangeeft open ik dan. Ik wil alle openingen wel spelen. Omdat er per partij maar één gespeeld kan worden laat ik soms de dobbelsteen voor me kiezen.

Heel misschien speel ik de Siciliaanse

draak het liefst, maar je kunt het niet vaak spelen. Spaans is overzichtelijker. Maar waarom die draak? Ik zou het niet kunnen zeggen. Het maakt niet uit of ik met wit of zwart speel; het is ook interessant er tegen te spelen. Met zwart kun je het met een beetje geluk nog wel eens afdwingen, met wit is dat veel lastiger. Het is bijna altijd interessant spel,

Met correspondentiespelers uit Rusland en Zuid-Amerikaanse landen duurde een partij soms erg lang. Het kwam voor, dat je helemaal geen bericht kreeg. Dan moesten er herhalingskaarten geschreven

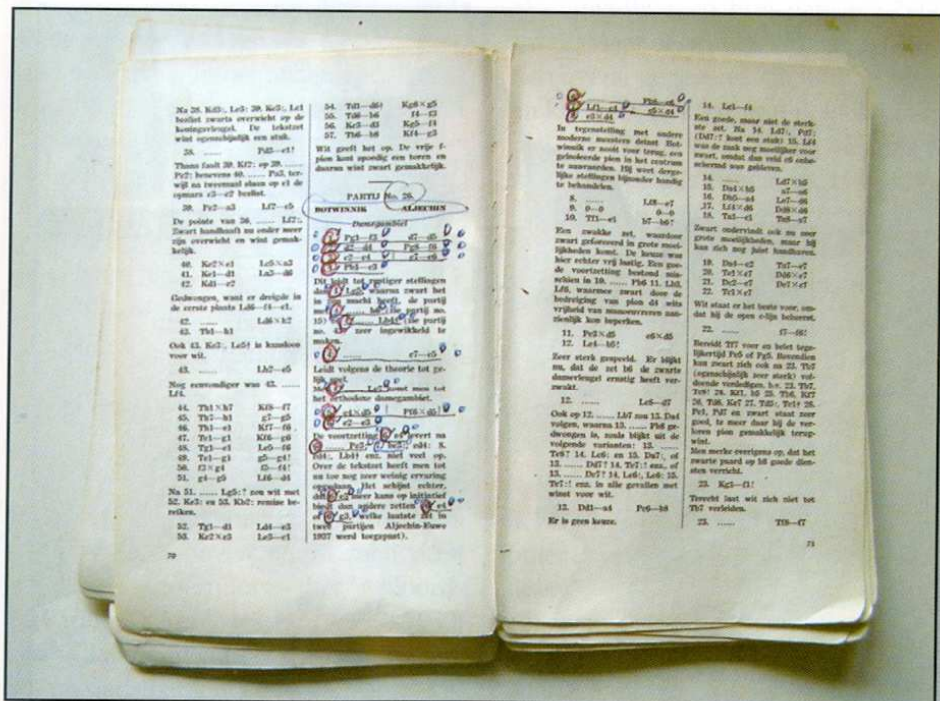
• Kees Nieland met zijn schaakbordje waarop hij analyseert.

worden. Als andere partijen al lang afgelopen waren konden Russische of Zuid-Amerikaanse nog jaren duren. Verder ging alles gewoon, ik heb er geen bijzondere verhalen over. Ja, fouten, zetten die niet kunnen of zetten die je niet gewild hebt. Dat soort zaken kan iedereen vertellen.

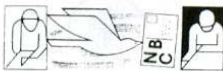
Het schaakspel is niet alleen spel, het is ook een wetenschap. Als je erdoor gegrepen bent, laat het je niet los. Het blijft in je hoofd zitten. Als ik 's avonds in bed lig en nog niet in slaap ben gevallen kan ik stellingen voor de geest halen, analyseren,

zettenreeksen bedenken.

Mijn vrouw wist niet ook. In een droom van mijn vrouw was ze aan het tennissen terwijl ik nog niet sliep en een schaakstelling lag te analyseren. Mijn vrouw gaf een smash, waarbij ze haar arm snel en hevig bewoog waarbij ze mij raakte. Alle stukken van mijn schaakbord waar ik aan dacht, zag ik in gedachten de lucht door vliegen. Ik riep: 'mijn stelling!' Daar ging mijn analyse. Ik wist gelijk niet meer wat ik geanalyseerd had. Achteraf weet ik ook niet meer om welke partij het ging en hoe die afgelopen is. Zo kun je er toch mee bezig zijn.

• De schaakboeken zijn studieboeken, dat is te zien

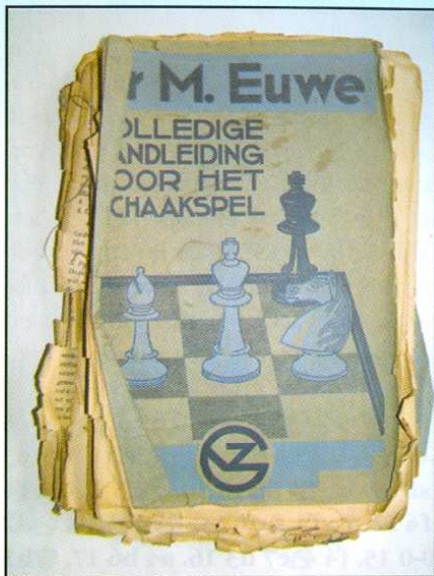

Het komt wel eens voor, dat er geen computer in huis is. Bij Kees is er wel een, maar hij kan er niets mee, zijn vrouw gebruikt hem. Maar misschien, heel misschien gaat Kees nog wel een keer leren e-mailen en (wat is de overtreffende trap van misschien?) komt er 'ooit' een schaakprogramma op de computer. 'Zou dat erg moeilijk zijn?' vraagt hij.

Dan komt het verhaal van de tegenstander ('nee, ik zeg niet wie het is geweest') die op zijn schaakkaartje schrijft, dat hij een computerzet verkiest boven wat hij zelf bedacht heeft.

Kees heeft zich zelf leren schaken.

In de oorlog heb ik een schaakboek voor beginners van Euwe te leen gekregen. Over dat boek ging een kop koffie die per ongeluk omgestoten was. Mijn ouders kochten indertijd een nieuw boek om dat terug te geven in plaats van het uitgeleende boek, het oude heb ik zelf nog. Ik kijk er niet meer in, maar het is curieus het nog te hebben, net als het AVRO-toernooiboek uit 1938 en het boek van het Stauntontoernooi (Groningen, 1946), het WK-boek van 1948 (waar Botwinnik kampioen werd). Die boeken zijn letterlijk stuk gelezen, gekeken en bestudeerd. Ik speelde altijd alleen. Ik ben altijd met mezelf bezig geweest, speelde zowel met wit als zwart een partij tegen mezelf. Ik studeer alleen, gebruik daarbij geen hulp van anderen. Ook een computer gebruik ik niet. Ik kan namelijk geen computer bedienen en ik weet niet of ik het wel zou willen. Nou ja, wellicht wil ik wel leren e-

• *Ik kijk er niet meer in, het boek van Euwe, maar het is curieus het nog te hebben.*

De partij met Etmans vind ik leuk. Ook al omdat Etmans op een lijstje van oude NBC-leden staat. Ik heb alle partijen nog die ik ooit gespeeld heb. Met een beetje moeite kan ik ze allemaal wel terug vinden. Naar die van Etmans heb ik even gezocht, maar je ziet, een computer heb ik er niet voor nodig.

Etmans, M - C. L. T. Nieland

C68; BV 76-2; 1976; commentaar: Nieland
Toen Jelle van den Braak mij benaderde voor een interview en wat partijen dacht ik meteen aan een partij met de heer Maarten Etmans uit 1976. Dit omdat het een aardige partij is en er prettig werd gespeeld en omdat wij beiden de 40 jaren

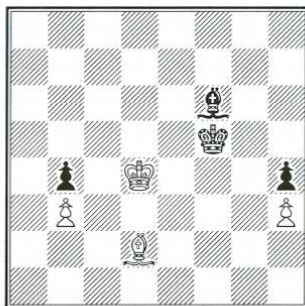
lidmaatschap hebben volgemaakt. Het werd een Spaanse ruilverant, waarin naar mijn idee best goed werd geschaakt en het evenwicht nimmer werd verstoord. Er kwamen aardige wendingen voor met een leuk eindspel. Het geheel haalde de 70 zetten, maar nu zijn wij beiden al wat ouder! De bereikte remise vond ik best leuk, want Etmans stond toch ook als een gerenommeerd bordschaker bekend.

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♚b5 a6 4. ♚xc6 dxc6 5. 0-0 ♚g4 6. h3 h5 7. ♗f6 8. ♚e3 ♚xf3 9. ♗xf3 ♗xf3 10. gxf3 f6 11. f4 exf4 12. ♚xf4 ♚d6 13. ♚e3 c5 14. ♘d2 0-0-0 15. f4 ♘e7 d3 16. a4 b6 17. ♖h1 ♘c6 18. ♘f3 ♖hg8 19. ♖g1 g6 20. ♖g2 ♖d7 21. ♖ag1 ♖dg7 22. c3 ♘e7 23. ♚c1 c6 24. d4 cxd4 25. cxd4 ♚c7 26. ♘h4 b5 27. axb5 axb5 28. ♘f5 ♖h7 29. ♘xe7+ ♖xe7 30. e5 fxe5 31. dxe5 ♖e6 32. ♖g5 ♚b6 33. ♖d1 ♖d8 34. ♖xd8+ ♚xd8 35. ♖g1 ♖d7 36. ♖d1+ ♖e8 37. ♖g2 g5 38. ♖f3 gxf4 39. ♚xf4 c5 40.

• Kees zijn oudste schaakboeken, die hij -het is te zien- veel gebruikt heeft.

♖d5 ♖c6 41. ♚e3 ♚e7 42. ♖e4 b4 43. ♚d2 ♖f7 44. ♖d7 ♖e6 45. ♖b7 ♖a6 46. ♚e3 ♖c6 47. ♖b8 c4 48. ♖h8 c3 49. b3 h4 50. ♖h6+ ♖d7 51. ♖d5 ♖xh6 52. ♚xh6 c2 53. e6+ ♖e8 54. ♖c4 ♚f6 55. ♚c1 ♚c3 56. ♖d3 ♖e7 57. ♖xc2 ♖xe6 58. ♖d3 ♖f5 59. ♚e3 ♚f6 60. ♚d2 ♚e7 61. ♖d4 ♚f6+!

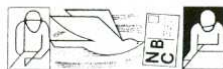

62. ♖d5 ♚c3 63. ♚h6 ♖g6 64. ♚f8 ♖f5 65. ♚e7 ♚e1 66. ♚d6 ♚c3 67. ♚c7 ♚f6 68. ♚a5 ♚c3 69. ♚d8 ♚e1 70. ♚c7 ♚g3
1/2-1/2

L. C. M. Diepstraten - C. L. T. Nieland
A11; H72; 1975; commentaar: Nieland

In een weinig gebruikelijke opening viel de beslissing al snel. Na een pionoffer op de 9de zet volgde enig geruil en een aardige 14de zet, die in feite de beslissing inluidde met een kwaliteit meer en een betere stelling.

1. ♘f3 ♘f6 2. b3 g6 3. ♚b2 ♚g7 4. g3 d5 5. c4 c6 6. ♚g2 0-0 7. 0-0 ♘bd7 8. ♗c2 ♖e8 9. d4 e5 10. dxe5 ♘g4 11. cxd5 cxd5 12. ♖d1 ♘dx5 13. ♘xe5 ♚xe5 14. ♖xd5 ♗f6!

15. ♖c3 ♕xf2+ 16. ♔h1 ♘e3 17. ♕e4
 ♙f5 18. ♖f3 ♖xf3 19. ♚xf3 ♘d5 20.
 ♚xd5 ♚xc3 21. ♚xc3 ♚e4+ 22. ♚xe4
 ♖xe4 23. ♖g1 ♖xe2 24. g4 ♖c8 25.
 ♚d4 a6 26. a4 ♖e4 27. ♚f2 ♖xg4+ 28.
 ♔h1 ♖b4
 0-1

C. L. T. Nieland - H. A. T. Schulenberg
 E70 cr NL jub, 1991-1992

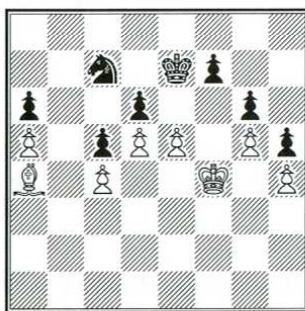
De zwartspeler speelde wellicht wat pas-
 sief. Dat gaf wit de gelegenheid wat ter-
 reinoverwicht te krijgen. Rond de 30ste
 zet had zwart weinig zetten meer, bood
 wel remise aan maar het oprukken van
 de witte koning, alsmede het bezit van de
 diagonaal a4-e8 zorgde ervoor dat zwart
 geen zetten meer had.

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 g6 4. ♘c3 ♚g7
 5. e4 d6 6. ♚d3 0-0 7. ♘ge2 ♘a6 8. 0-0
 ♖b8 9. ♘b5 ♖b6 10. a3 ♘c7 11. ♘bc3
 a6 12. ♖b1 ♖a7 13. b4 b6 14. bxc5
 bxc5 15. ♚g5 ♚g4 16. f3 ♖xb1 17.
 ♖xb1 ♖b8 18. ♖c2 ♚d7 19. ♖b1 ♖b7
 20. ♖f1 ♖b8 21. g4 ♖xb1+ 22. ♖xb1
 ♖xb1+ 23. ♚xb1 e6 24. ♚c2 ♖f8 25. a4
 h6 26. ♚d2 ♖e7 27. h4 h5 28. g5 ♘h7
 29. ♖f2 e5 30. a5 ♖d8 31. ♘a4 ♖e7 32.

• Kees Nieland

♘b6 ♚e8 33. ♘c3 ♖d8 34. ♖g3 ♚h8
 35. ♘ca4 ♚g7 36. ♚e3 ♘f8 37. f4 ♘h7
 38. fx e5 ♚xe5+ 39. ♚f4 ♚xa4 40.
 ♘xa4 ♚xf4+ 41. ♖xf4 ♘f8 42. ♘b6
 ♘d7 43. ♘xd7 ♖xd7 44. e5 ♖e7 45.
 ♚a4
 1-0

(RR: 45. ... ♘a8 46. ♚c6 ♘c7 47. ♚b7 ♖d7
 48. ♚c6+ ♖e7 49. exd6+ ♖xd6 50. ♖e4)

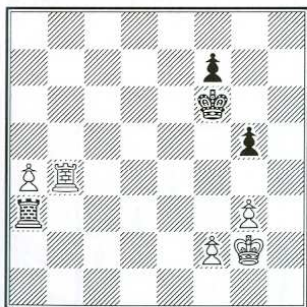
Eindspelen met torens

2 torens + 3 pionnen tegen 1 toren + 2 pionnen (vervolg)

G. Van Perlo

Met diagram 181 belanden we in een in teamverband veel geanalyseerde stelling uit een van de voorronden van Landenolympiade XII, 1994/'96. Het gaat hier om de partij Frederiks-Armstrong uit de wedstrijd Nederland-Canada en Nederland had een vol punt hard nodig om kansen op plaatsing voor de finale te houden.

Eenvoudig ziet het er niet uit en wit besluit een poging te doen zwart te verleiden uit zijn egelstelling te komen.

181

1. ♖h3!?

Hiertoe werd in gezamenlijk overleg besloten en dat kan riskant zijn!

In correspondentiepartijen komt het namelijk nogal eens voor dat men moeilijke stellingen met behulpzame lieden

gaat analyseren en in de praktijk kan dit betekenen, dat goedwillende schaakvrienden dan stellingen voorgeschoteld krijgen, die ze voor het eerst zien.

In hun ijver de ploeterende zwoeger van dienst te zijn, komen ze dan vaak met de meest verrassende en geniale vondsten en vertrekken dan weer tevreden in de stellige overtuiging, dat ze voor die dag hun goede daad meer dan verricht hebben. Wie ze achterlaten is dan soms een totaal verwarde schaakvriend, die er vijf minuten na hun vertrek al achter is, dat het allemaal eigenlijk nergens op sloeg.

Veel correspondentieschakers zullen deze noodsituatie herkennen en ik kan hen maar een goede raad geven: laat na een dergelijke analyse uw schaakvriend onder hartelijke dankzegging voor de bewezen diensten de deur uit, haal diep adem, kom tot uzelve en laat de stelling rustig een dag of wat liggen. U krijgt de zaken dan vast wel weer onder controle en als regel zult u tot de conclusie komen, dat het toch maar beter is uw eigen analyses te volgen. Mocht er toch een bruikbare suggestie uit de zitting zijn gekomen en dat blijft natuurlijk altijd mogelijk, wel dan is dat mooi meegenomen!

Hiermee zijn we dan meteen terechtgekomen in een ethisch/morele discussie, namelijk de vraag of dit soort consultaties, (vooral als iemand te rade is gegaan bij een veel sterker speler) niet met de sportiviteit in strijd is en dan laat ik computergebruik er nog maar buiten.

Zelf til ik er niet zo zwaar aan. Tenslotte spelen in het bordschaak secundanten soms ook een niet onbelangrijke rol en daar zit men er ook niet zo mee.

In teamwedstrijden is het naar mijn mening al helemaal geen probleem en we gaan dus terug naar Frederiks-Armstrong, waarin dus 1. ♖h6 na ruim beraad richting Canada was gezonden. Het Canadese antwoord:

1. ... ♖f3

Begerig op jacht naar pion f2, maar wel in strijd met de regel, dat de toren achter de vrijpion moet blijven.

2. a5 ♖xf2 3. ♖a4

Nu steunt de witte toren zijn vrijpion, maar het blijft nog verre van eenvoudig.

3. ... ♖g6 4. g4 f5 5. ♖g3!

Dit had zwart overzien, toen hij besloot de pion op f2 te veroveren.

5. ... ♖c2 6. a6 f4+ 7. ♖f3 ♖c8 8. a7 ♖a8

9. ♖e4 ♖f6 10. ♖d4 ♖e6

Weer een heel kritiek moment. Raadgevers in het team neigden hier naar 11. ♖c5, maar Frederiks zag en, denk ik, terecht te veel problemen na 11. ... ♖e5! en kiest liever voor een nuttig tussenschaak, waarmee de zwarte koning wordt teruggedreven.

11. ♖a6+ ♖d7 12. ♖a5!

Ziet af van het verleidelijke 12. ♖g6 ♖f8!?

13. ♖xg5 f3 14. ♖f5 ♖xf5 15. c8 ♖f2 16. ♖b7+ ♖d8 en het is nog lang niet gedaan.

12. ... ♖c6 13. ♖e4 ♖d6 14. ♖xg5

14. Ook 14. ♖f5 lijkt gewonnen te zijn

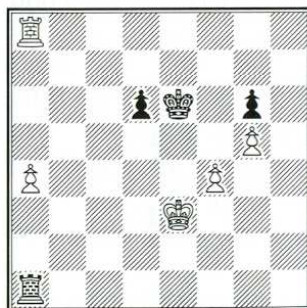
14. ... ♖x7 15. ♖g6+

en 1-0

Op 15. ... ♖c5 volgt 16. ♖xf4 waarna Frederiks, die zich voor dit eindspel grondig in de theorie verdiept had, met gerechte trots aangaf, dat hij de bekende zo genoemde 'Lucena-stelling' kan bereiken (witte toren naar f-lijn en koning voor de pion).

Een erg spannend geheel, waar de wit-speler alles uitgehaald heeft, wat erin zat!

Het doorbraakmotief met een stukje vuurwerk tot slot, en dat is dus weer iets heel anders, zien we in Kurajica-Andric, Beograd 1968, diagram 182 met wit aan zet.

182

1. ♖f8

dreigt natuurlijk f4-f5 met nog een a-pion achter de hand.

1. ...♖a3+

Zwart kan de a-pion niet nemen wegens verlies van pion g6 en de witte vrijpionnen zijn te sterk.

2. ♖f2 ♖d5 3. f5! ♖a2+ 4. ♖e3 ♖a3+ 5. ♖d2 ♖f3 6. a5 ♖c6 7. a6 ♖b6

Ziezo, zou zwart gedacht kunnen hebben, dit moet kunnen.

De a-pion wordt door de koning gestopt en de f-pion wordt door de toren in de gaten gehouden. Een moeizame, maar sluitende verdediging, zou je zo denken.

Maar...

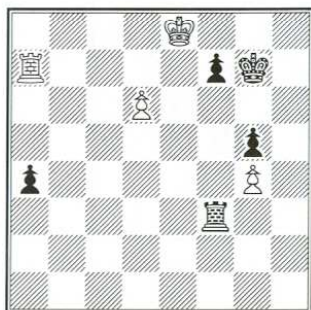
8. ♖b8+!!

Dat is weer zoiets, waar je je ogen bij uitkijkt.

8. ...♖a7 9. fg6!!

Duidelijk een linkse, gevolgd door een rechtse directe. Zwart is neergegaan en uitgeteld!! Hij gaf dan ook maar op en zal angeslagen de ring verlaten hebben.

Hoe belangrijk actief spel in een toren-eindspel is, komen we nog eens tegen in diagram 183 uit Olafsson-Tal, Portoroz 1958.

183

Wit stelde zich puur materialistisch op

door pion a4 te nemen en dat had hij nu juist niet moeten doen:

1. ♖a4? ♖e3+ 2. ♖d8 f5!

Zo'n kans te ontsnappen moest je Tal niet geven!

3. gxf5 ♖f6 4. ♖a6 ♖xf5 5. ♖c7 g4 6. d7 ♖e7 7. ♖d6 ♖xd7+ 8. ♖xd7 g3 9. ♖d6 g2 10. ♖a1 ♖e4

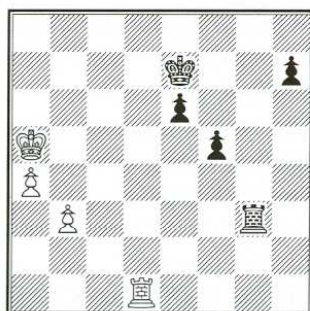
Remise.

Hoe had wit het wel moeten doen?

Actief!!

1. d7! ♖e3+ 2. ♖d8 a3 3. ♖a8 en dat wint wel!

Spannend en levendig met alles erop en eraan verliep de partij Kozlov-Kirpichnikow, UdSSR 1980 vanuit diagram 184 met wit aan zet. Laat het volgende over u heen daveren:

184

1. b4 f4 2. b5 e5 3. ♖b1

Dat moet even, want op b5-b6 heeft zwart ♖b3 in petto.

3. ...♖d7 4. ♖a6! ♖g7 5. ♖c1 f3 6. b6 e4 7. b7

Een dodelijk intermezzo zou zijn 7. ♖c7+? ♖e6 8. ♖xg7 f2!

7... ♖g8 8. ♜f1 ♚c6 9. a5 ♚c5! 10. ♜c1!
Niet 10. a7 ♚d4!

10... ♚d4 11. ♚b6 f2 12. a6 e3 13. a7 e2
Dit zijn zo van die taferelen, die je eerder
op een atletiekbaan zou verwachten.

14. b8 ♚ ♜xb8+ 15. axb8 ♚, e1 ♚ 16.
♚f4+?

Hier mist wit zijn kans, namelijk het
schitterende 16. ♜d1+!! Maar vindt dat
eens achter het bord in deze zinderende
spanning. En we zijn er nog niet!

16... ♚d3 17. ♚c4+ ♚e3 18. ♜c3
♚xc3!!

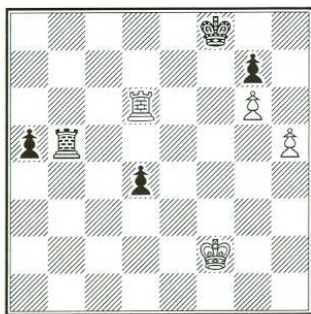
Redt zich nog ook!

19. ♚xc3+ ♚e2 20. ♚c2+ ♚f1! 21. ♚c5
♚g1

Remise

Waartoe een zo simpel ogend toreneind-
spel al niet leiden kan!

Wat rommeliger en vaak ook moeilijker
verloopt het spel, als geen van de drie
pionnen verbonden zijn. Ik geef daarvan
wat voorbeelden, allereerst van een her-
senshim. Dat kan ook bij grote eindspel-
kenners voor, zoals bleek in diagram 185,
Aurbach-Saitzew, Alma Ata 1969.

185

Hier zou je verwachten 1. ♜xd4 en dat
moet met enig technisch kunnen remise
te maken zijn, zeker dus voor de witspe-
ler. Maar ook die wil wel eens te veel en
zie, wat gebeurde:

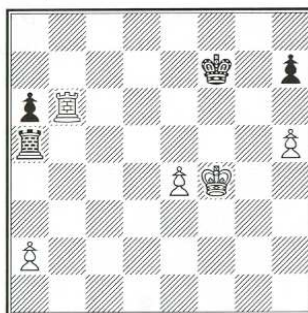
1. ♜d8+ ♚e7 2. h6?? ♚d8 3. h×g7

Aardig bedacht, zou je zo zeggen. En
vooral zwart zal het aardig gevonden
hebben, want:

3... ♜f5+

De simpele weerlegging en 0-1

Een mooi voorbeeld van actief spel,
waarbij wit niet op een pionnetje kijkt,
zien we in diagram 186 uit Csom-Hazai,
Boedapest 1996.

186

Wit start met een pionoffer:

1. a4! ♜xa4

en overschrijdt de 5de rij:

2. ♚f5 ♜a1 3. ♜b7+ ♚g8 4. e5

Daarmee is, ten koste van een pion, de
stelling aanzienlijk verbeterd, maar we
zijn er nog niet.

4... a5 5. ♚f6 ♜f1+ 6. ♚e6 ♜h1 7. ♚f6
♜f1+ 8. ♚e6 ♜h1 9. ♚e7!

Na de zetten herhaald te hebben, vindt
wit dit vervolg. Hij offert een tweede
pion!

9. ...♖xh5 10. e6 ♖h1 11. ♔d8 ♖d1+
12. ♖d7

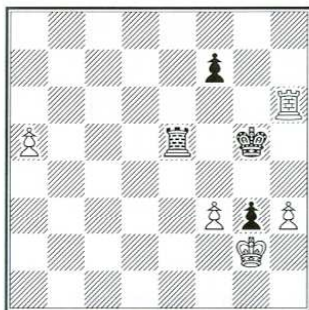
Toren en a-pion staan nu elkaar zo in de weg, dat zwart geen mogelijkheid heeft de a-lijn te bezetten. Het belang daarvan blijkt op de 15de zet.

12. ...♖b1 13. ♖c7 ♖d1+ 14. ♖d7 ♖b1
15. ♖d2!

Zwart moet het met de b-lijn doen en die afstand is te kort zie 15. ...♖b8+ 16. ♔d7 ♖b7+ 17. ♔c6! en zo voorts.

15. ...♖e1 16. e7 ♔f7 17. ♖d7!
en 1-0

Bij diagram 187 uit een partij Agzamow-Svesnikov doen we een beroep op uw vindingrijkheid, want... Hoe maakte wit in deze stelling de partij uit?

187

Met actief!!

1. f4+ ♔xf4 2. ♖h4+ ♔e3 3. ♖a4

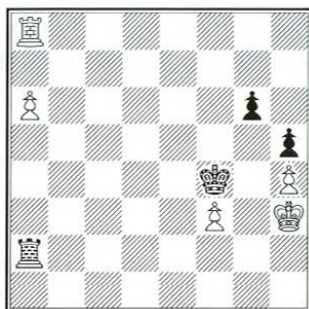
Toren achter de vrijpion!

3. ...f5 4. a6 ♖e8 5. a7 ♖a8 6. ♔g3

Die is opgeruimd.

Wit won zonder problemen.

In diagram 188 uit Ulybin-Nevednicij, UdSSR 1986 zit weer eens een typische remisewending:

188

1. ...♔xf3 2. a7 ♖a3! en 3. ♖f8+ ♔e4+ is afdoende. Die echter ontging de zwart-speler. Hij speelde onzelfzuchtig en niet materialistisch:

1. ...♔e3

en hoewel we dit op zich in hem moeten prijzen pakte deze bescheidenheid in dit geval totaal verkeerd uit na:

2. ♔g3 ♖a1 3. ♖e8+! ♔d4 4. ♔f4 ♖xa6
5. ♖d8+ ♔c5

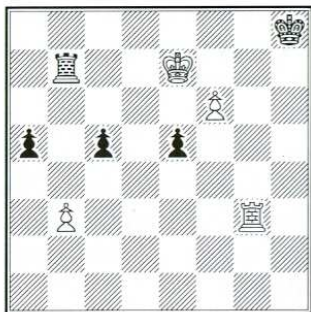
en nu de zwarte koning ver genoeg is weggedreven:

6. ♔g5

en 1-0.

Moeten we dan soms toch maar gewone en platvloerse materialisten zijn?

Diagram 189 stamt uit Pflieger-Lengyel, Olympiade Tel Aviv 1964. De afloop van deze partij was toen van beslissend belang voor de derde plaats en dus voor de bronzen medaille.

189

Groot was dan ook de commotie, toen de zwartspeler in deze stelling pardoes opgaf. De vele aldaar aanwezige experts taxeerden de diagramstelling namelijk remise. Veel discussie dus en van Hongaarse zijde vast wel de nodige verwijten aan het adres van Lengyel.

Schaaktechnisch echter ten onrechte, want later is aangetoond, dat wit wel degelijk en zelfs dwingend kan winnen. Dat neemt niet weg, dat psychologisch gezien opgeven niet al te sterk was, want genoemde winst kan slechts op studieachtige wijze bereikt worden en dan mag van een teamspeler zeker verwacht worden, dat hij in het redelijke, maar wel tot de laatste snik moet doorvechten.

Hoe het ook zij, de winstvariant, waar het hier om ging, is alleszins de moeite van het naspelen waard en luidt:

1. ♖e6 e4

Lijkt voor zwart de beste kans.

2. f7 ♖b8

Of 2. ...♖b6+ 3. ♖f5

3. ♖f6 ♖b6+

Nu moet zwart wel, want er dreigde 4. ♖h3#

4. ♖f5 ♖b8 5. ♖g6 ♖b6+ 6. ♖h5 ♖b8

7. ♖h6 e3

Na 7. ...♖b6+ komt uiteraard 8. ♖g6

8. ♖g7

En nu dreigt weer 9. ♖h7#

Maar niet goed was 8. ♖xe3+? ♖b6+ 9. ♖g5 ♖g7!

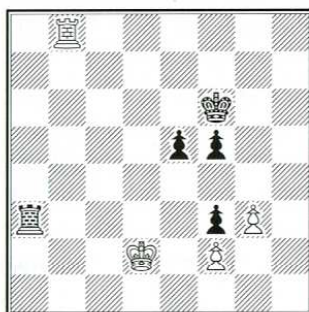
en al evenmin won 9. ♖g6? e2 10. ♖e6 e1♖ 11. ♖xe1 ♖b6+ 12. ♖g5 ♖g7

Dat had Bengel zich toch kunnen laten bewijzen!

8. ...♖b6+ 9. ♖g6 ♖b8 10. ♖e6

en tegen 11. ♖e8 valt nu echt niets meer te verzinnen.

We sluiten deze paragraaf af door nog wat te spelen met dubbelpionnen en komen daarbij eerst in een hele mooie doorbraak terecht uit Nei-Aurbach, Sovjet Unie 1976, diagram 190.

190

Aurbach had dit heel briljant uit kunnen maken na:

1. ...♖g5 2. ♖g8+ ♖h5 3. ♖g7

Niet 3. ♖h8+ ♖g4 4. ♖h4+ ♖g5 5. ♖h8 e4!

3. ...e4 4. ♖g8

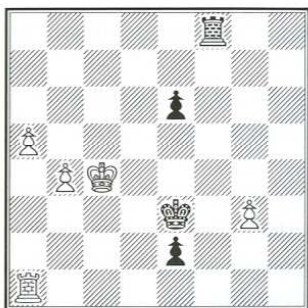
en we zien het allemaal: 4. ...e3!! 5. fxe3 ♖a1 met onmiddellijke winst.

Aurbach zag het blijkbaar niet en speelde

gewoon 4. ...♖b3 waarna hij overigens ook won.

Een zeer ongewoon en gepointeerd eindspel kwam op het bord in Bohm-Timman, Amsterdam 1977. We komen in de partij met diagram 191.

191

Wit is aan zet:

1. a6!

en dat is uitstekend, want 1. ♖e1 ♖f1 2. ♖xe2 ♗xe2 is verloren voor wit.

1. ...♖f1 2. ♖a3+ ♗e4

Ook zwart moet oppassen. Het voor de hand liggende 2. ...♗f2 faalt op 3. ♖a2+ ♗f3 4. a7!

3. a7 ♖f8 4. ♖a6!

Weer heel goed. 4. ♖a1 ♖a8 dreigend ♖xa7

4. ...e5!

Op 4. ...♗e5 volgt wel 5. ♖a1 ♖a8 en nu heeft wit 6. ♖e1

5. ♖a1 ♖a8 6. ♖e1 ♗f3 7. ♗d5 ♖xa7

Na 7. ...e4 8. ♖xe2 ♖xe2 9. ♗e4 ♖xa7 10. ♗d5 is het remise.

8. ♗xe5 ♖b7 9. g4

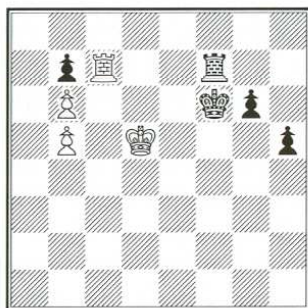
Wit geeft geen krimp. 9. ♗xd4 zou nog verliezen: 9. ...♖xb4+ 10. ♗d3 ♖b8 dreigend ♖d8

gend ♖d8

9. ...♗xg4 10. ♗e4 ♖e7+ 11. ♗d5

Remise.

De volgende wending uit Ivkov-Webb, Moskou 1977, diagram 192 doet denken aan het in het vorige hoofdstuk behandelde eindspel Kaiszauri-Niklasson (diagram 121 aldaar).

192

Wit forceerde als volgt remise:

1. ♖c6+! ♗g7

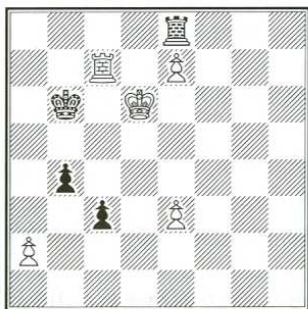
Of 1. ...♗f5 2. ♖c7+ en de zwarte koning moet weer naar f6.

2. ♖c7

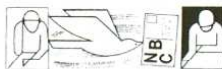
Nu dreigt ♗e6

2. ...♗f6 3. ♖c6

Remise

193

Vervolgens een leuke slipper uit Hunt-De Vreugt, WJK Yerevan 1999, diagram 193. Overmand door vermoedheid ontging wit het winnende 1. e4.

Erger nog, hij besloot tot:

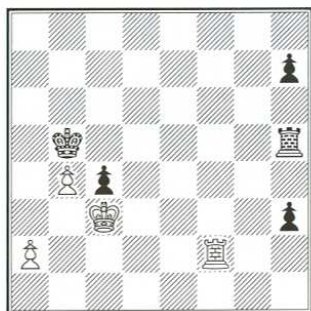
1. a3?

en werd volledig verrast door:

1. ...♖xe7!!

waarna hij nog blij mocht zijn, remise te kunnen houden.

En wat denkt u van deze mataanval, die wit uit de mouw schudt in diagram 194 uit Pascual Perez-Otano, Cuba 1995? Probeer het eens te vinden. Dat moet lukken!

194

Wit aan zet speelde en naar ik mij zo voorstel met een duivelse grijns:

1. ♖f6!

Trekt zich niets aan van de aanstormende zwarte h-pion en waarom zou hij ook want hij ziet het mat al schemeren.

1. ...♖h4

Zwart moet hier beroerd en wanhopig zijn geweest bij het doorrekenen van ellendige alternatieven als:

a.) 1. ...h2 2. a4+ ♖xa4 3. ♖a6+ ♖b5 4. ♖a5+ en de zwarte toren is erbij.

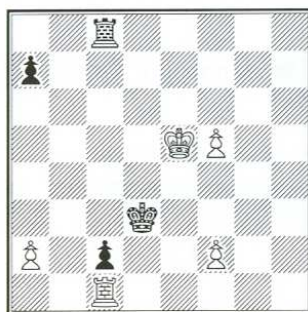
b.) 1. ...♖d5 2. a4+ ♖xa4 3. ♖xc4! De zwarte toren staat in en er dreigt mat In zo'n situatie schudt iemand het moede hoofd en stelt vast dat ook werkelijk alles tegen zit.

2. a4+ ♖xa4 3. ♖f5!!

maakt het karweitje af: 1-0.

Voor de zwartspeler reden genoeg om dagen geen bord te willen zien. De wit-speler daarentegen heeft reden genoeg die dagen feest te vieren!

Vreugde en verdriet gaan in dit spel immers zo vaak samen!

195

In diagram 195 uit Bosboom-Plaskett, Natanya 1987 had wit zo mooi uitgerekend, dat hij na 1. ...♖d2 met 2. ♖xc2+! remise bereikt. Een tussenschaak gooid hier evenwel roet in het eten. Er volgde namelijk:

1. ...♖c5+

Blijkt tempoverlies maar dat is slechts schijn.

2. ♖e6

Of 2. ♖f4 ♖d2 3. ♖xc2 ♖c2: 4. f6 ♖d3 5. f3 ♖f2! Zo komt de toren weer precies op tijd achter de witte vrijpion 6. f7 ♖e2! 7. ♖e5 ♖xf3

2. ...♖c4! 3. f6 ♖f4 4. f7 ♖xf2 5. ♖e7
 ♖d2 6. ♖xc2 ♖xc2
 0-1

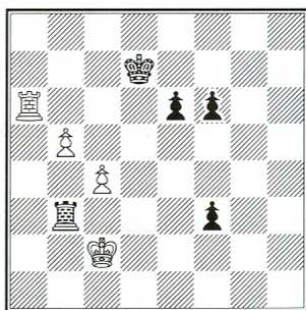
Voor de echte liefhebbers geef ik nog de analyse van Plaskett

van 1. ...♖d2 2. ♖xc2 en nu:

a.) 2. ...♖xc2 3. f6 ♖b2 4. f7 ♖xa2 5. ♖e6
 ♖b3 6. ♖e7 ♖c4 7. f8 ♖xf8 8. ♖xf8 ♖d5
 9. ♖e7! a5 10. f4 ♖e4 11. ♖e6=

b.) 2. ...♖xc2 3. f6 ♖d3 4. f4! ♖c5+ 5. ♖e6
 ♖e4 6. f7 ♖f5 7. ♖e7 ♖xf4 8. f8 ♖xf8 9.
 ♖xf8=

Diagram 196 komt uit Ohms-Carls, Bremen 1939.

196

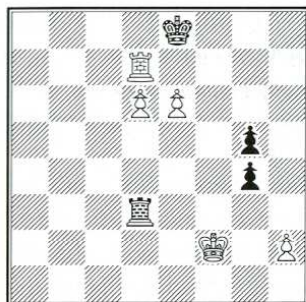
Zwart besliste dit meteen met:

1. ...♖b1!!

en de f-pion is niet meer van promotie af te houden en deze wending is er weer een, die we al vaker hebben gezien.

Van tijd tot tijd komt het voor, dat we in een stelling contouren menen te zien van een fraaie tactische wending. Het kan dan moeilijk zijn, daarvan los te komen.

In de stelling van diagram 197 uit Rechlis-Mikhalevski, Israël 1998, slaagde de zwartspeler er echter wel in, die verleiding te weerstaan.

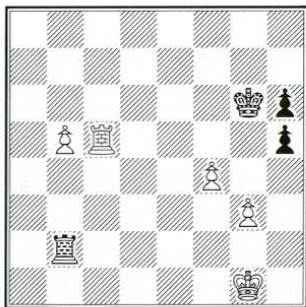
197

Ongetwijfeld zag hij schemeren: 1. ...g3? 2. hxg3 g4 3. ♖e2 ♖d5 4. ♖e3 ♖e5+ 5. ♖f4 ♖xe6. Maar zwart krijgt dan de kous op de kop na 6. ♖e7+!! ♖xe7 7. dxe7 ♖xe7 8. ♖g4 en wit gaat dan winnen.

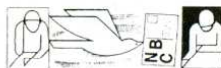
Mikhalevski hield echter het hoofd koel en nam na:

1. ...♖d1! 2. ♖g3 ♖g1+ 3. ♖f2 ♖d1

misschien enigszins spijtig genoeg met remise.

198

We besluiten deze paragraaf met diagram 198 uit Moisenko-Bezgodov Alushta 1999 waarin zwart zich met een aardig pionoffer als volgt uit netelige positie wist te redden:

1. ...h4! 2. g×h4

Of 2. g4 ♖b4 3. ♖f5 ♖b2 =

2. ...h5! 3. ♖f1 ♖b4 4. ♖e2 ♖×f4 5. b6

Speelt nog een troef uit. Na 5. ♖d3 lijkt ♖h4 gevolgd door ♖h4-h1-b1 voldoende voor remise.

5. ...♖×h4!

Dat kan nog net!

6. ♖b5 ♖e4+ 7. ♖f3 ♖e8 8. b7 ♖b8 9. ♖e4 h4 10. ♖d5 ♖g5

Vooraf niet 10. ...h3? 11. ♖c6+-

11. ♖c6 ♖g4 12. ♖c7 ♖b7: 13. ♖×b7 h3 14. ♖c6 h2 15. ♖b1 ♖f3

remise

Volgende keer ga ik verder met een nieuw onderwerp: **toren+4 pionnen tegen toren+ 3 pionnen**. Ik hoop, dat ik dan weer op uw aandacht mag rekenen.

Van Perlo's Endgame Tactics ♔ (2)

Jelle van den Braak

In Schaakschakeringen 374 is melding gemaakt van het boek Endgame Tactics ♔. Er stond onder andere het volgende te lezen:

'In New in Chess (2006#4) staat een boekbespreking van het boek Endgame Tactics, van Van Perlo. Je zult genieten (lees ik) van Van Perlo's Endgame Tactics, dat recentelijk bij New in Chess verschenen is, als frisse tactieken je aantrekken. Er zijn 1104 eindspelen opgenomen. In het boek staan fragmenten zoals wij die kennen uit zijn artikelen in Schaakschakeringen, blijkt uit het fragment hieronder. In het boek staat niet veel tekst en wat er aan tekst staat is op een specifieke, vaderlijke toon geschreven wat het boek iets zeer persoonlijks geeft.'

Kortom, vatte ik samen, het is een boek zoals zijn artikelen zijn.

Dit boek is uitgeroepen tot ECF (English Chess Federation) Book of the Year 2006.

Verzamelen van partijstellingen om die op te lossen of er instructie mee te geven is niet ongewoon. Helaas zijn veel van deze verzamelingen bestemd voor computergebruik of van commentaar voorzien. Volgens de jury is tegenwoordig de pure amusementswaarde een zeldzaam gegeven in de tegenwoordige schaakwereld. Dit boek van Van Perlo voldoet wel aan deze kwaliteit.

Kijk voor meer informatie op www.newinchess.com

Mij een 'gam' biet 3

Jacques Vermeulen

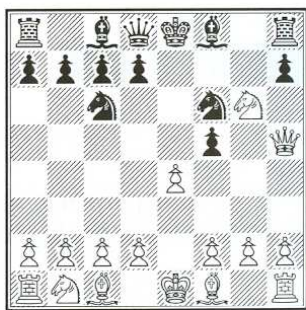
Dit keer een gambiet dat vooral in correspondentiepartijen wordt gespeeld.

Van dit gambiet is heel veel gepubliceerd en ik laat slechts een heel klein deel de revue passeren.

R. Staak - I. Rubach

C40; Pinneberg-ch op (6), 1999

1. e4 e5 2. ♖f3 f5 3. ♜xe5 ♝c6 4. ♗h5+ g6 5. ♜xg6 ♜f6

6. ♗h4

6. ♗h3 ♜g8 7. e5 hxg6 (7. ... ♜xg6 8. exf6 ♗xf6 9. ♚e2 ♜d4. Nodig is 10. ♜d1 (Niet goed is 10. ♚h5? ♜xc2+ 11. ♜d1 ♜xa1 12. ♚e1+ ♜f7 13. ♜c3 c6?! (Sterker is 13. ... ♜g8 om afruil te forceren 14. ♚xg6 ♗xg6 15. ♗d3 f4 16. ♗xg6+ hxg6 17. b3) 14. d3? (14. b4 d5) 14. ... d5 15. ♚f4 d4 16. ♚e5 f4 17. ♗f3 ♗f5 18. ♚xg6+ ♗xg6 19. ♗xf4+ ♚f5 20. ♚xd4) 10. ... ♜xe2 11. ♚e1 d5 12.

♜c3 met ongeveer gelijke kansen.) 8. exf6 ♗xf6 9. ♜c3?! (Meer druk op de zwarte stelling oefent 9. ♚c4 uit 9. ... ♚h8 10. ♗c3) 9. ... ♚c5 10. ♚c4 ♗e5+ 11. ♜f1 ♚xf2 12. ♜xf2 ♗f4+ 13. ♗f3 ♗xc4 14. ♚e1+? (14. d3!) 14. ... ♜e7 15. d3 ♗h4+ 16. ♗g3 ♗xg3+ 17. ♜xg3+- 0-1 Steuer-Stummer, corr 1990.

6. ... ♜g8

6. ... ♜d4?! 7. ♚d3 ♜g8 8. ♜xf8 ♚xf8+- met goed spel voor wit.

6. ... hxg6?! 7. ♗xh8 ♜f7?! (Beter is 7. ... ♗e7 8. d3 fxe4 9. ♚e3 d5 10. ♚e2 ♗b4+ 11. c3?! (11. ♚d2 ♗d6 12. dxe4 ♜xe4 13. ♚h6) 11. ... ♗xb2 12. ♗xf6 ♚f5 13. 0-0 ♗xe2 14. dxe4 dxe4 15. ♜d2 ♚e7 1-0 Prokopp-Nyffeler, corr 1990) 8. exf5 d5 9. fxe6+ ♜xg6 10. ♚d3+ ♜f7 11. 0-0 ♜b4 12. ♚e1 ♜xd3 13. cxd3+- 1/2-1/2 De Leeuw-Radovic, corr 1999

7. ♜xf8 ♜g4

Of 7. ... ♚xf8 8. exf5 d6 met goed spel voor wit.

8. ♗h6

Of 8. ♗h3 ♚xe4+ 9. ♚e2 (lets sterker is 9. ♜d1) 9. ... ♗e7 (9. ... ♜d4 10. ♜xh7 ♚xe2+ 11. ♜f1. Gaat de verkeerde kant op. (11. ♜d1 ♜e4 12. ♗h5+ ♜e7 13. ♚f1 en zwart heeft sterke druk op de witte koning, maar de zwarte koning is minder veilig.) 11. ... ♜g4 12. ♗h5+ ♜e7 13. ♗g5+ ♜f7 14.

♖c3 ♜xf2+ 15. ♖g1 ♜h8 16. ♜h5+ ♖e7 17. d3 ♖e5 18. ♙g5+ ♖d6 19. ♖e4+ ♜xe4 20. dxe4 ♖e2# 0-1 Mathe-Matwienki, corr. 1985) 10. ♖c3 ♖d4 (10. ... d5 11. ♖xe4 fxe4 12. ♜c3 ♙f5 13. g4 ♖xg4 14. ♙xg4 ♙xg4 15. ♜g1 ♙f5 16. ♜g7 ♜xf8 17. ♜xc7 ♙d7 18. d4 ♜d6 19. ♜g3 1-0 Menke-P. Keres, corr 1935) 11. ♜d3 ♖xe2 12. ♖xe2 (12. ♖xe4 ♖xc1 13. ♜xc1 ♜xf8 14. 0-0 fxe4 15. ♜c3 d5 16. f3 ♖g8 17. ♜ce1 ♙e6 18. ♜e5 ♜e8 19. ♜g5+ ♜g7 20. ♜xg7+ 0-1 Sukhareva-Shtejnikov, Voronezh 2000) 12. ... ♜xf8 13. ♜f3 (13. f3 ♜e5 14. ♖f2 ♜c5+ 15. ♖f1 b6 16. b4 ♜xb4 17. ♙a3 1-0 Pegoraro-Elstner, Marostica 1995) 13. ... d6 14. d3 ♜e6 15. ♙e3 ♜g7 16. 0-0 ♖g4 17. ♜xf5+ ♜f6 18. ♜g5 ♜g6 19. ♜d8+ ♖f7 20. ♖f4 ♜h6 21. h3 ♖f6 22. ♜xc7+ ♖g8 23. ♜xd6 ♙xh3 24. ♖xg6 ♜xg6 25. ♜g3 1-0 Coyne-Gebhardt, corr 1999.

8. ... ♜xe4+ 9. ♖d1

9. ♙e2 ♖d4 10. ♖c3 ♖xc2+ 11. ♖d1 ♜xe2 12. ♜xc2 ♜e7 13. ♜xf6 d5 14. ♜h8 ♖f7 15. ♜xh7+ ♖e8 16. ♜g8 1-0 Rodriguez-Conde Rodriguez, Vila de Padron 2000.

9. ... ♖g4 10. ♜h5+ ♖xf8 11. ♜xf5+ ♖g7 12. d3

12. ♖c3 ♖d4 13. ♜xh7+ ♜xh7 14. ♖xe4 d5 met goed spel voor zwart.

12. ... d5

12. ... ♖d4!? 13. ♜d5 ♖xf2+ 14. ♖d2 c6 12. ... d6 13. ♜f3 ♖xf2+ 14. ♜xf2 ♙g4+ 15. ♙e2 ♜xe2 16. ♙h6+ ♖g6 17. ♜f4 0-1 Valminskis-Vilerts, Latvia 1965.

13. ♜f3 ♖xf2+

13. ... ♖d4 14. ♜g3 ♜e1+ 15. ♖xe1 ♖xc2+ 16. ♖d1 ♖xa1.

14. ♜xf2 ♙g4+ 15. ♖d2

15. ♙e2 ♜xe2 (15. ... ♙xe2+ 16. ♖e1 ♙xd3+ 17. ♖d1 ♙e2+ 18. ♖e1 ♖d4 19. ♖a3 ♜d6 20. ♙e3 c5 21. ♖d2 ♜ae8 22. ♙xd4+ ♜xd4+ 23. ♖c3 ♜e5 0-1 Paine-Orchard, Charleston 1878) 16. ♜xe2 ♙xe2+ 17. ♖xe2 ♜e8+ 18. ♖d2 ♜g6 19. ♖c3 (19. g3 d4) 19. ... d4+ 20. ♖b3 ♖a5+ 21. ♖a3 ♜d6+ 0-1 J. Capablanca-J. Corzo y Prinzipte, Havana 1901.

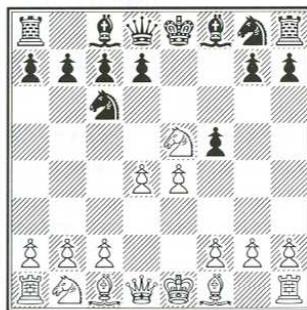
15. ... ♜e5 16. ♜f4 16. ♖c3 ♜e5+ 17. ♖d2 ♜f8 18. ♜xf8+ ♖xf8 19. dxe4 ♜f4+ 20. ♖c3 ♜xc1 21. exd5 ♜e1+ 22. ♖d2 ♜e3+

0-1

J. Elburg - J. Simmelink

C40; corr, 1998

1. e4 e5 2. ♖f3 f5 3. ♖xe5 ♖c6 4. d4

4. ... ♜h4

Mogelijk is ook 4. ... ♖xe5 5. dxe5 ♜h4 (5. ... d6!? 6. exd6 ♙xd6 7. ♙e3?! ♖f6 8. ♖c3 0-0 9. ♙d3 f4! 10. ♙d4 ♖g4 11. h3 ♜h4 met moeilijk spel. Waarschijnlijk staat wit iets beter. 5. ... ♜e7 6. ♙f4 fxe4 7. ♖c3 e3 8. fxe3 ♜e6 9. ♖d5 ♜c6? Hier staat de dame niet goed. 10. ♙b5 ♜c5 11. b4 en de dame gaat verloren.) 6. exf5 ♜e4+ 7. ♜e2 ♜xf5

8. f4 ♖b4+ 9. c3 en door de voorsprong in ontwikkeling heeft wit goed spel.

Of 4. ... ♖e7 5. ♖h5+ (Mogelijk is ook 5. ♖xc6 dxc6 (Een goede mogelijkheid is 5. ... ♖xe4+ 6. ♖e2 (6. ♖e2?! dxc6 7. ♖f4 ♖d6 8. ♖e5 ♖xe5 9. ♖xe4 fxe4 10. dxe5 ♖f5 met gelijk spel.) 6. ... bxc6 7. 0-0 ♖e7 8. ♖c3 ♖h4 9. g3 ♖f6 10. d5 ♖h6 11. ♖e1 0-0 12. ♖xh6 1-0 Nielsen-Engelhardt, Hille-rod 1954) 6. e5 ♖e6 en na ontwikkeling van de witte stukken staat wit beter.) 5. ... g6 6. ♖xg6 ♖xe4+ 7. ♖e3 ♖f6 8. ♖g5 ♖g8 9. ♖xf6 ♖xg6 10. ♖h8 ♖xc2 11. ♖c3 (Natuurlijk niet 11. ♖xh7? wegens 11. ... f4) 11. ... ♖xb2 12. ♖c1 ♖e6 (Of 12. ... ♖e7 13. ♖xh7) 13. ♖d1 ♖b4 14. ♖xh7 f4 15. ♖xf4 en zwart heeft het niet makkelijk.

5. ♖f3

Andere goede mogelijkheden zijn:

a). 5. ♖c3 ♖b4 6. ♖f3! ♖xe4+ 7. ♖e2 ♖ge7 8. 0-0 ♖xc3 9. bxc3 0-0 10. ♖e1 ♖d5 11. c4 ♖f7 12. d5

b). 5. ♖d3 fxe4 6. g3 ♖h3 7. ♖xe4 ♖f6 8. ♖xc6 dxc6 9. ♖f3 ♖e6 met gelijke kansen.

c). 5. ♖xc6 dxc6 6. e5 ♖e6 7. c3 0-0-0 8. ♖d2 h6 (8. ... c5) 9. ♖d3 g6 10. 0-0 ♖e7 11. b4 ♖f7 12. ♖b2

d). 5. exf5 ♖xd4 6. g4 c5 7. c3 ♖c6 8. ♖e2 ♖e7 9. ♖f4 ♖f6 10. ♖d2 ♖xe5 11. ♖xe5 ♖f7 12. ♖e4 ♖d8 13. 0-0-0 ♖f6 14. ♖g5 ♖xa2 15. ♖e6+ ♖e8 16. ♖c7+ ♖f8 17. ♖xa8 d5 18. ♖xf6 ♖xf6 19. ♖b5 ♖f7 20. ♖xd5 1-0 Muhana-Atars, corr 1977.

5. ... ♖xe4+ 6. ♖e2 ♖b4+

6. ... ♖f6 7. 0-0 ♖e7 (7. ... ♖d8 8. ♖e1 ♖e8 9. d5 ♖e7 10. d6 cxd6 11. ♖c3 d5 12. ♖b5 ♖c6 13. ♖f4, Of 7. ... ♖e7 8. ♖c3 ♖c6 9. ♖e5 ♖b6 10. ♖b5 c6 11. ♖c4 d5 12. ♖b3)

8. ♖e1 d5 9. ♖c3 ♖e6 10. ♖f4 0-0 11. ♖b5 met goed spel voor wit.

6. ... ♖b4 7. 0-0 (7. ♖a3 ♖d5 8. 0-0 ♖xa3 9. ♖g5 ♖h4 10. g3 ♖xb2 11. gxh4 ♖xa1 12. ♖c4 ♖de7 13. ♖xg8 ♖xg8 14. ♖e1 1-0 Farnik-Berkley, corr 2002) 7. ... ♖xc2 8. ♖e1 ♖e7 9. ♖c3 ♖f6 10. ♖e5 f4 11. a3 ♖c6 12. ♖d3 ♖b3 13. ♖b5 ♖xe5 14. dxe5 6. ... d5 7. 0-0 ♖d7 8. ♖c3 ♖e6 9. ♖g5 ♖f6 10. ♖xd5 ♖d8

7. c3 ♖e7 8. 0-0 ♖f6

8. ... d5 9. ♖e1 ♖e6 10. ♖b5 ♖d6 11. ♖e5 ♖d7 12. ♖f4 ♖xe5 13. ♖xe5 ♖g6 14. ♖xd7+ ♖xd7 15. ♖b3 ♖c6 16. ♖xg7 ♖f6 17. ♖xh8 ♖xh8 18. ♖d2 1-0 Mestani-Van de Velden, Soest 1998

9. c4 ♖d8

9. ... ♖b4 10. a3 ♖a6 11. ♖c3 ♖e6 12. ♖e1 d6 13. c5 ♖f7 14. cxd6 cxd6 15. ♖b5+ ♖f8 16. ♖e2 h6 17. ♖c4 ♖e8 18. ♖h4 ♖e4 19. ♖xe4 1-0 Canfell-van Mil, Utrecht 1988

10. ♖c3 ♖c6 11. ♖e5 ♖e6 12. c5 ♖xc5 13. ♖c4 d5 14. ♖xd5 ♖xd5 15. dxc5 c6 16. ♖e1

1-0

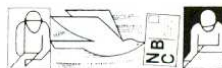
L. Dobrovolsky - S. Petrik

C40; Hrazany ch U26 (11), 1974

1. e4 e5 2. ♖f3 f5 3. ♖xe5 ♖c6 4. ♖xc6 bxc6

Een andere mogelijkheid is het paard te nemen met 4. ... dxc6.

Wit gaat dan verder met 5. ♖c3 ♖f6 6. ♖f3 fxe4 (Interessant is ook 6. ... ♖d6 7. exf5 ♖e7+ 8. ♖e2 0-0 9. d4 ♖f7 10. ♖d2 en wit heeft de keus uit de lange of korte rokade.) 7. ♖xe4 ♖e7 8. d3 ♖e6 9. ♖e2 en wit staat iets beter.

5. e5

Heel sterk is ook 5. d4 d5 6. exd5 cxd5 7. ♖b5+ ♘d7 (Of 7. ... ♖f7 8. 0-0 ♜b8 9. ♖c3 ♜h4 om een verzwakking in de witte koningsstelling te forceren. 10. g3 ♜d8 11. ♜f3 en wit staat duidelijk beter.) 8. ♘xd7+ ♜xd7 9. 0-0 ♖f6 10. ♜e1+ met goed spel voor wit.

5. ... d6

Als zwart van de open gekomen b-lijn met 5. ... ♜b8 wil profiteren, speelt wit 6. ♘e2 d6 7. exd6 cxd6 8. 0-0 en zorgt ervoor zijn stukken zo snel mogelijk in het spel te brengen.

6. d4

Interessant is ook 6. ♜e2 als voorbereiding van exd6, waardoor dit met schaak gebeurt. Zwart kan dat tegengaan met 6. ... ♘e6 7. d4 ♜d7 en wit krijgt dan goed spel na 8. ♖d2 ♖e7 9. ♖f3 h6 10. ♜a6 g5 11. ♘c4.

6. ... dxe5 7. dxe5 ♜xd1+ 8. ♖xd1 ♘c5 9. f4 ♘e6 10. c4 ♖h6 11. h3 ♖f7 12. ♖d2 g5 13. ♖f3

Zwart is wel losgekomen, maar wit heeft het betere spel.

13. ... g4 14. h×g4 f×g4 15. ♖h4 ♖h6 16. ♘d3 g3 17. f5 ♖g4 18. ♜c2 ♖f2 19. ♘g5

♖×h1 20. ♜×h1 ♘e7 21. ♘×e7 ♜×e7 22. f×e6 ♜×e6 23. ♖f3 ♜af8 24. ♜h6+ ♜e7 25. ♘e4 c5 26. ♘d5 ♜f4 27. ♜d3 a5 28. ♜e3 ♜ff8 29. ♜h3 ♜b8 30. b3 a4 31. b×a4 ♜b4 32. ♜×g3 ♖×a4 33. ♜g7+ ♜d8 34. ♖g5
1-0

O. Purins - R. Atars

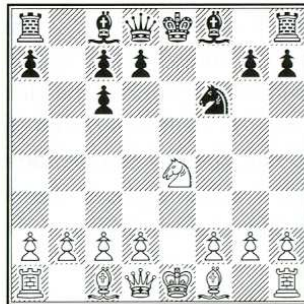
corr, 1977

1. e4 e5 2. ♖f3 f5 3. ♖×e5 ♖c6 4. ♖×c6 b×c6

Wit kan ook de pion op e4 eerst dekking geven met

5. ♖c3 f×e4 6. ♖×e4 ♖f6

Na 6. ... ♜e7 moet wit zijn paard verdedigen met 7. ♜e2 (Natuurlijk niet met 7. d3 en het paard gaat verloren na 7. ... d5 8. ♘g5 ♜e6 9. ♜h5+ g6 10. ♜e2 dxex4 11. ♜ex4 ♘g7 met goed spel voor zwart.) 7. ... d5 8. ♖g5 c5. Geen van beide speler kunnen de dames ruilen, want het terugnemen betekent gelijk een goede ontwikkelingszet. 9. d3 en wit is in het voordeel.

7. d3

Een goede mogelijkheid biedt ook 7. ♖xf6+ ♜xf6 8. d4 ♘e7 9. ♜h5+ g6 10. ♜e5

d6 (Na 10. ... ♖xe5+ 11. dxe5 d6 is wit in het voordeel na 12. ♗e3 ♗e6 13. ♗a6 ♖f7 14. exd6 cxd6 15. 0-0-0) 11. ♖xf6 ♗xf6 12. ♗e3 en wit heeft een goede stelling.

7. ... d5 8. ♖g5

Ook hier is de afruil van het paard voordelig voor wit: 8. ♖xf6+ ♖xf6 9. c3 ♗d6 10. ♖h5+ g6 11. ♖h6 ♗f8 12. ♗e3 met goed spel voor wit. (Natuurlijk mag wit de pion op h7 niet nemen 12. ♖xh7?? wit gaat dan mat na 12. ... ♖xf2+ 13. ♖d1 ♗g4+ 14. ♗e2 ♖xc2#)

8. ... h6?

♗eter is 8. ... ♗e7 9. ♖f3 0-0 10. ♗e2 ♖d6 11. d4 ♗e6 en zwart heeft een goede stelling opgebouwd.

9. ♖f3 ♗e6 10. ♖d4 ♖d7 11. c3 0-0-0! 12. ♖a4

Wit heeft de betere stelling en wint nu snel.

12. ... ♖b7 13. ♗e3 c5 14. ♖b3+ ♖a6 15. ♖a3+ ♖b6 16. b4 cxb4 17. ♖xe6+ c5 18. ♖xb4+ ♖c6 19. ♖xc5 ♖e7 20. ♖a4+ ♖d6 21. d4 ♖e8 22. ♖a6+ 1-0

Na de zetten 1. e4 e5 2. ♖f3 f5 3. ♖xe5 heeft zwart de mogelijkheid om het Lettisch-gambiet wat ontstaat na de zet 2...f5 3. ♖xe5 te beantwoorden met 3...♖f6. Een wat vreemd aandoende zet, maar het geeft zwart legio kansen om minimaal gelijkspel te verkrijgen.

D. Miller - A. Aydar

Lansing (2), 1991

1. e4 e5 2. ♖f3 f5 3. ♖xe5 ♖f6

De hoofdvariant is 4. d4

Een redelijk alternatief is 4. ♖f3 fxe4 5.

♖e2 d5 6. d3 ♗f5 7. dxe4 (Of 7. ♖c3 ♗b4 8. ♗d2 ♖e7 9. dxe4 dxe4 10. ♖g5 (Niet goed is hier 10. ♖xe4? ♖xb2 11. ♗d1 ♖bc6 12. c3 ♗a5 13. ♖d4 ♖xd4 14. cxd4 ♗xd2+ en wit zit flink in de problemen.) 7. ... dxe4 8. ♖fd2 ♖c6 (Niet aan te raden is 8. ... ♖e6? wegens 9. ♖b5+ (9. ♖c4 ♖c6 10. ♗e3 0-0-0 11. ♖bd2 ♖f6 12. h3 ♗b4 en de zwarte stelling verdient de voorkeur wegens zijn beter ontwikkelde stukken en omdat de witte koning nog in het midden staat.) 9. ... ♖c6 10. ♖xb7 ♗b8 11. ♖xc7 e3 12. fxe3 ♖xe3+ 13. ♗e2 met iets betere stelling voor wit.)

Minder juist is 4. ♖d3 want hier blokkeert het witte paard de ontwikkeling van de witte stukken. 4. ... fxe4 5. ♖h5+ ♖d8 6. ♖c5 g6 7. ♖d5 en zwart is in het voordeel.

4. ... d6

Niet goed is 4. ... ♗b4+? 5. ♗d2 ♗xd2+ 6. ♖xd2 d6 7. ♖ef3 fxe4 8. ♖e2 d5 9. ♖e5 ♖d7 en zwart kan zich nog net handhaven.

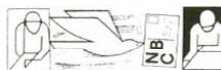
Ook niet goed is 4. ... ♖h4 5. exf5 d6 6. ♖f3 ♖e7+ 7. ♗e2 ♖d7 8. 0-0 ♖f7 9. ♖g5 ♖xf5 10. ♗e1 en zwart zit zwaar in de problemen.

Mogelijk is ook 4. ... fxe4 5. ♗c4

Andere alternatieven zijn:

a) 5. ♖g4 ♖c6 (5. ... ♖e7 6. ♖xe4 d6 7. ♖f3 h6 8. ♖c3 c6 9. ♖e3 ♗f5 10. ♗d3 ♖d7 met enig voordeel voor zwart.) 6. ♖xe4 d5 7. ♖xd5 ♖ge7 8. ♖e4 ♗f5 9. ♖e3 0-0-0 10. c3 ♖d5 11. ♖g3 ♗d6 12. ♗g5 ♗xe5 13. dxe5 ♖e6 14. ♗xd8 ♖xe5 met ongeveer gelijk spel.

b) 5. ♖c3 ♗b4 6. ♗c4 (6. ♗d2 ♗xc3 7. ♗xc3 d6 8. ♖c4 d5 9. ♖h5+ ♖f7 10. ♖xf7+

♖xf7 11. ♚e5+ ♜e8 12. ♘b4 ♚d7 13. c4 c6
14. ♘d6 ♚df6) 6. ... ♚e7 7. ♘f7+ ♜d8 8.
♘b3 ♜f8 9. 0-0 ♘xc3 10. bxc3 d6 11. f3
♜h4 12. ♚f7+ ♜e8 13. fxe4 ♘g4 14. ♜d3
en wit lijkt iets beter te staan.

5. ♚f3 6. ♘g5?

Veel beter is 6. ♜e2 ♜e7 7. ♚g5 ♚f6 8. ♚c3
d5 9. ♘f4 h6 met gelijke stelling.

6. ... ♜g6 7. ♜e2

7. ... ♘e6? 8. ♜e3 exf3 9. ♘d3 ♜f7 10.
d5 f×g2 met gelijke stelling.

L. Cirello - Moacyr

corr, 1971

1. e4 e5 2. ♚f3 f5 3. ♚xe5 ♜f6 4. ♚c4

Een andere mogelijkheid is het paard te
dekken met 4. f4 d6

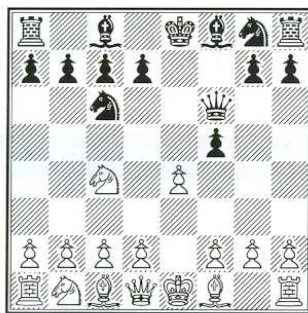
a) Iets minder goed is 4. ... ♚c6?! 5. ♚xc6
(Zwart krijgt tegenkansen na 5. d4 fxe4 6.
♘c4 ♚xe5 7. dxe5 ♜c6 8. ♘xg8 ♜xg8 9. c3
b6 met gelijke kansen.) 5. ... dxc6 6. e5 ♜f7
7. ♘e2 ♘e6 8. 0-0 0-0 9. d4 en wit staat
iets beter.

b) 4. ... fxe4 geeft gelijk spel na 5. ♘e2 d6
6. ♚c4 ♘e7 7. 0-0 d5 8. ♚e5 ♘f5 9. g4 ♘g6.
5. ♚f3 (Een fout is 5. ♘c4? dxe5 6. ♘xg8
♜xg8 7. fxe5 ♜xe5 8. d3 ♚c6 9. 0-0 ♘d6 10.

♜h5+ g6 11. ♜h4 fxe4 en zwart staat
gewonnen.) 5. ... fxe4 6. ♜e2 (Iets minder
goed is 6. ♚g5?! d5 7. ♘b5+ c6 8. ♘a4
♜xf4 9. d4 e3 en zwart staat goed.)

4. ... ♚c6

Of 4. ... d6 5. exf5 ♘xf5 6. ♚c3 (6. ♚e3 ♘e6
7. d4 d5 8. ♜h5+ g6 9. ♜e5 ♜xe5 10. dxe5
♘g7 11. f4 ♚e7 12. ♘d3 en als wit zijn ont-
wikkeling snel af maakt staat hij goed.) 6.
... ♚c6 7. ♘e2 0-0-0 8. ♚e3 ♘e6 9. ♘g4 h5
10. ♘xe6+ ♜xe6 11. ♚cd5 en beide spelers
hebben goed spel.

5. ♚c3

Een goed alternatief is 5. e5 ♜h4 6. ♚c3
♘c5 7. g3 ♜d4 8. ♜e2 a6 9. f4 (Ook goed
is 9. d3 ♘b4 10. ♘d2 b5 11. ♚e3 ♜xe5 12.
♚xf5 g6 13. ♜xe5+ ♚xe5 14. ♘g2 met
goed spel voor wit.) 9. ... b5 10. ♚e3 ♚ge7
11. ♚cd5 ♚xd5 12. ♚xf5 met gelijk spel.
Goede kansen geeft ook 5. exf5 d5 6. ♚e3
♚ge7 7. ♘d3 (Minder goed is het geven
van een centrumpion met 7. d4 ♚xd4 8.
c3 ♚dxf5 9. ♚xd5 ♜e5+ 10. ♚e3 ♚xe3 11.
♘xe3 ♚d5 12. ♜d4 ♘d6 13. ♜xe5+ ♘xe5
14. ♘g5 h6 15. ♘h4 met iets beter spel
voor wit.) 7. ... ♚b4 8. 0-0 ♚xd3 9. cxd3 d4
10. ♜h5+ ♜f7 11. ♜xf7+ ♜xf7 12. ♚c4

maar zwart heeft redelijk tegenspel.

5. ... d6 6. ♖d5 ♗f7 7. d4

Is onvoorzichtig. Iets sterker is 7. d3 ♖f6 8. ♖xf6+ ♗xf6 9. ♗d2 ♗e7 10. ♗c3 ♗f7 11. exf5 ♗xf5 12. ♗e2 0-0 13. 0-0 ♗e6 14. ♗h5 g6 15. ♗f3 ♗f6 16. ♗xf6 ♗xf6 17. ♗xc6 en wit staat gewonnen.

Goed is ook 7. ♗e2 ♖e5 8. d3 ♗e6 9. f4 fxe4 10. dxe4 ♖xc4 11. ♗xc4 c6 12. ♖c7+ ♗xc7 13. ♗xe6+ met sterke aanval.

7. ... fxe4 8. ♖ce3 ♗e6 9. c4 0-0-0 10. ♗a4 ♗b8 11. ♗d1 ♖ge7 12. ♖xe7 ♖xe7 13. b3 g6 14. ♗b2 ♗g7 15. ♗e2 h5 met gelijk spel.

Thematoernooien 2006 in een notendop (deel 5)

Jacques Vermeulen

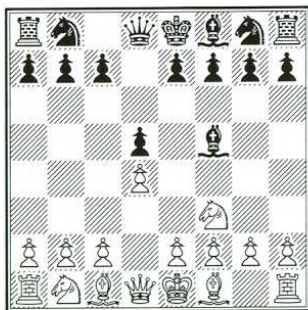
E-mail

D06

D. Fridman (2559) - G. Seul (2434)

D06 Essen Julian Borowski (2), 03. 05. 2001

1. d4 d5 2. c4 ♗f5

Dit systeem heeft bewonderaars op alle niveau en is zeker speelbaar. De bedoeling achter deze zet is de strijd om de beheersing van veld e4. Tevens wordt de looper later niet ingesloten na een eventueel ... e6. Een nadeel is dat pion b7 nu geen verdediger meer heeft.

3. ♖f3 e6

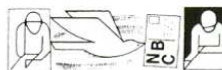
In deze stelling moet zwart zijn problemen op de damevleugel compenseren door een aanval via het centrum of over de koningsvleugel. Wit kan nu kiezen uit de volgende varianten:

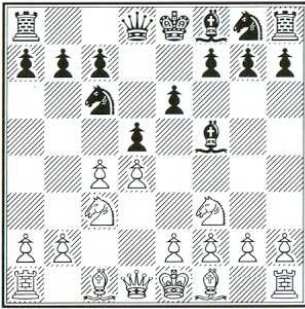
A) 4. ♖c3 Hoofdvariant

B) 4. e3

C) 4. cxd5

D) 4. ♗b3

A) 4. ♖c3**4. ... ♖c6**

Deze variant is voor zwart niet aan te bevelen. De slechte positie van het paard laat zich al snel voelen.

Het alternatief is 4. ... c6 5. ♖b3 (Wit kan ook de spanning in het centrum opheffen met 5. cxd5 exd5 6. e3 ♖f6 7. ♗d3 ♗xd3 8. ♖xd3 met ongeveer gelijk spel.) 5. ... ♖b6 6. c5 ♖c7 7. ♗f4 ♖c8.

5. ♗g5

Een belangrijk moment. Wit wil de zwartvelderige lopers ruilen, welke voor zwart bij tactische operaties een belangrijke rol vervult.

Kansrijker voor wit is de voortzetting 5. ♗f4! ♖f6 6. e3 ♗e7 7. cxd5! ♖xd5 (7. ... exd5 8. ♗b5) 8. ♗g3 0-0 (8. ... ♖cb4 9. ♗c1) 9. ♗e2 ♗b4 10. ♖c1 ♗d6 11. 0-0 ♗xg3 12. hxg3 ♖d6 (12. ... ♗g4 13. ♗d1 ♖ce7) 13. ♖d2 ♗g6 14. ♗f3 ♖ce7 15. ♗d1 c6 16. ♖c4 aldus V. Kramnik-N. Short, Horgen 1995.

5. ... ♗e7

Na 5. ... ♖f6 6. cxd5 exd5 7. ♖b3 ♖b4 zet wit sterk voort met 8. ♗c1!

6. ♗xe7

Tot een licht voordeel leidt (wegens de slechte positie van het zwarte paard op c6) 6. cxd5!? exd5 7. ♗xe7 ♖gxe7 8. e3 a6 9. ♗e2 0-0 10. 0-0 ♖d6 11. ♗c1 ♗ad8 12. ♖a4 ♗c8 13. a3 ♖h8 14. ♖c2 ♖h6 15. ♖c5 ♗d6 16. b4 en wit is in het voordeel in R. Vaganian-N. Short, Novgorod 1995.

6. ... ♖gxe7

Misschien is 6. ... ♖cxe7 hier een goed plan. Zwart verbetert zo de positie van zijn slecht geposteerde paard, maar raakt verder achter in de ontwikkeling. 7. cxd5 ♖xd5 8. ♖b3 ♖g6 9. ♖xb7 0-0 met ongeveer gelijke kansen.

7. e3 0-0

Mogelijk is ook 7. ... ♖d6 om wit te verleiden tot het opselen van zijn c-pion. Na 8. c5 ♖d7 9. ♗b5 0-0 10. 0-0 a6 11. ♗a4 ♖g6 is de stelling in evenwicht.

8. ♖h4

Een goed alternatief is 8. ♗c1 ♖g6 (Betere vooruitzichten geeft 8. ... ♗e8) 9. cxd5 exd5 10. ♖b3 ♖ce7 11. ♖xb7. Wit moet deze pionwinst goed berekenen, omdat zwart nu een belangrijke voorsprong in ontwikkeling krijgt. 11. ... ♗g4! (Minder sterk is 11. ... ♗b8 12. ♖xa7 ♖xb2 13. ♖a3 ♗b8 14. ♗e2 en het is voor zwart moeilijk tegenspel voor de pion te krijgen.) 12. ♗e2 ♗xf3 13. ♗xf3 ♖h4 14. ♖e2! Het witte plan is om de half-open c-lijn verder te openen, maar eerst moet wit al zijn reserve troepen inzetten bij de verdediging van zijn monarch. (Niet goed is 14. ♗xd5? ♗b8; ♖a 14. 0-0 ♖xf3+ 15. gxf3 ♗b8 16. ♖xa7 ♗b6 kan de zwarte aanval zeer gevaarlijk worden.) 14. ... ♖xf3+ 15. gxf3 ♖g6 16. ♖c6! (Wit moet zijn verdedi-

ging zeer zorgvuldig voeren. Want na 16. ♖xc7 ♗f6 17. ♗g3 ♗a6 18. ♖c3 ♚ab8 voelt de witte monarch zich op e1 bepaald niet prettig.) 16. ... ♚b8 17. b3 ♗g5 18. ♚g1 ♗f5 (18. ... ♗h5 19. ♖xc7 ♗xf3 20. ♗g3 ♗e4 21. ♖f4) 19. ♚g3 1-0 M. Yudovich-V. Mechkarov, corr 1977.

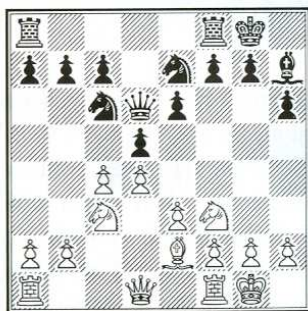
8. ... ♚e4! 9. ♚e2

Weinig effect sorteert 9. ♗h5 ♗d6 10. ♚e2 ♗b4 11. 0-0-0 ♖a5 12. cxd5 ♚xd5 en zwart heeft een dreigende aanval op de dame-vleugel.

9. ... h6 10. 0-0

Minder juist is 10. ♖xe4?! dxe4 11. g3 ♗d6 12. 0-0 e5 omdat het witte paard buitenspel is komen te staan.

10. ... ♚h7 11. ♖f3 ♗d6

Ondanks de bescheiden witte ontwikkeling heeft zwart nog geen gelijkspel kunnen bereiken. Zijn paarden staan niet goed en met de verbetering van zijn positie krijgt wit tactische kansen.

12. a3 dxc4

12. ... a6 13. ♚c1 dxc4 14. ♚xc4 ♚ad8 15. ♚a2 e5 16. d5 ♖b8 17. ♖d2.

13. ♚xc4 ♖d5 14. ♚c1 ♚ad8 15. ♖a4! b6 16. ♚b5 ♖ce7 17. ♚e1 ♖f6 18. b4

c6 19. ♚f1

Van de regen in de drup. Op c6 staat nu een zwakke pion.

19. ... ♖d7 20. ♖b2 ♗b8 21. ♖d3

Met de bedoeling een van de paarden naar e5 te spelen.

21. ... ♚xd3 22. ♚xd3 e5 23. ♚b1 exd4 24. exd4 ♗d6 25. ♗a4 ♚fe8 26. ♖e5!? ♗xd4

In de hoop onder de sterke witte druk uit te komen geeft zwart hier zijn dame.

27. ♚cd1 ♗c3 28. ♚e3! ♗xe3? 29. fxe3

♖xe5 30. ♚xd8 ♚xd8 31. ♗xa7 ♖d5

32. ♚e4 ♖f6 33. ♚f3 b5 34. ♗c7

♖xf3+ 35. gxf3 ♚d1+ 36. ♖f2 ♚c1 37.

♗c8+ ♖h7 38. ♗f5+ ♖g8 39. ♗c8+

♖h7 40. ♗f5+ ♖g8 41. e4 ♖h7 42.

♗c8+ ♖f8 43. f4 g6 44. f5 gxf5 45. exf5

♚c4 46. ♖e3 h5 47. ♗d8 h4 48. ♖d3

♚g4 49. ♗c7 h3 50. ♗xc6 ♖h7 51.

♗xb5 ♖g5 52. a4 ♚g2 53. a5 ♖f3 54.

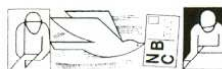
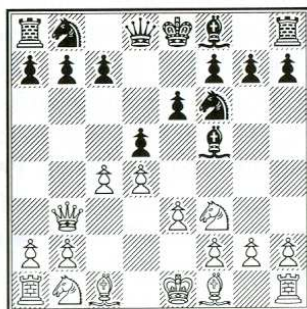
a6 1-0

F. Batik - M. Urbanec

D06 corr, 1968

B) 4. e3

4. ... e6 5. ♗b3

Wit zet zijn troef op pion b7. Het alternatief 5. ♖a4+ is minder goed wegens 5. ... c6 (Of 5. ... ♗d7 6. ♗b3 c6 7. ♖c3 ♗c7 8. ♗e2 h6 9. ♗e5 ♗bd7 10. f4 ♗e7 11. 0-0 met ongeveer gelijk spel in E. Alieva-E. Lisovik, Simferopol 1992.) 6. ♗b3 en zwart kan de b-pion nu goed verdedigen met 6. ... ♗b6 7. ♗bd2 ♗bd7. Hier staat het paard duidelijk beter dan op c6. 8. ♗e2 ♗d6 9. ♗d1 c5 10. 0-0 0-0 met goed spel voor wit.

5. ... ♗c8

Te passief. Alternatieven zijn: 5. ... ♖c6 6. ♗d2 ♗b8 7. ♖c3 ♗b4 8. ♖c1 0-0 9. ♗e2 dxc4 10. ♗xc4 ♗d5 11. 0-0 ♗a5 12. ♗b5 c6 13. ♗a4 b5 14. ♗d1 ♗d6 15. ♗e1 ♖xc3 16. ♗xc3 b4 met gelijk spel in A. Watson-H. McFarland, corr 1991.

en 5. ... b6 6. ♖c3 ♗d6 7. ♗d2 c6 8. ♗a4 0-0 9. ♖c1 c5 10. ♗b5 ♖c6 11. ♖xd6 ♗xd6 12. cxd5 exd5 13. ♗b5 ♗d7 14. dxc5 bxc5 15. 0-0 a6 16. ♗xc6 ♗xc6 met misschien iets beter spel voor zwart in M. Cavaletto-F. Schwab, Davos 2005.

6. ♖c3

Mogelijk is ook 6. ♗e2 c6 7. 0-0 ♗bd7 8. ♖c3 ♗d6 9. ♗d2 ♗c7 10. h3 g5 11. ♖e1 a6 12. ♗d1 0-0-0 13. e4 dxe4 14. ♖dxe4 ♖xe4 15. ♖xe4 ♗xe4 16. ♖xe4 ♖f6 en zwart staat niet minder in M. Bouasis-O. Ali, Dubai 2005.

6. ... c6 7. ♗d2

Gespeeld is ook 7. c5 ♗e7 8. ♖h4 ♗g6 9. ♖xg6 hxg6 10. ♗d3 ♗bd7 11. ♗d2 ♗c7 met onduidelijk spel in J. Tabor, A. Voss, corr 1995.

7. ... h6

Goede alternatieven zijn: 7. ... ♗bd7 8.

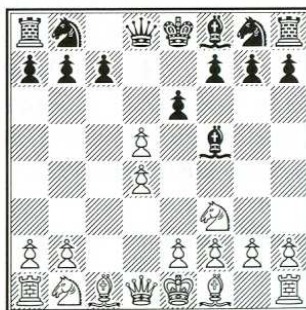
♖c1 ♗e7 9. h3 h6 10. ♗e2 0-0 11. g4 ♗h7 12. cxd5 exd5 13. h4 ♖xg4 14. ♖xd5 ♗d6 15. ♗b4 ♗b8 16. ♖e7+ met gelijke stand in L. Zaitseva-R. Gagloshvili, Moscow 1995. en 7. ... ♗e7 8. ♖c1 0-0 9. h3 h6 10. g4 ♗e4 11. ♖xe4 ♖xe4 12. ♗d3 ♖xd2 13. ♖xd2 ♖d7 14. ♖f3 dxc4 15. ♗xc4 ♖b6 16. ♗c2 ♖d5 17. a3 ♗d8 18. h4 f6 19. ♗b3 en wit lijkt iets in het voordeel in A. Pyka-D. Strocka, Leverkusen 2000.

8. ♖c1 ♗bd7 9. ♗e2 ♗d6 10. cxd5 exd5 11. ♖b5 ♗e7 12. ♗b4 ♗b8 13. ♗xe7 ♖xe7 14. ♗b4+ ♖e6 15. ♖c3 a5 16. ♗b3 ♗d6 17. ♖d2 ♗b4 18. f3 ♖e7 19. 0-0 ♖he8 20. ♖fe1 ♖f8 21. ♗f1 ♖e7 22. a3 ♗xb3 23. ♖xb3 a4 24. ♖d2 ♖b6 25. e4 dxe4 26. fxe4 ♗g6 27. e5 ♖e8 28. ♖c4 ♖xc4 29. ♗xc4 ♖c7 30. d5 cxd5 31. ♗xd5 ♖b8 32. ♗e4 1/2-1/2

K. Churikov (2145)-P. Kazakov

D06 Russia dij, 2000

C. 4. cxd5

Wit heft al snel de spanning in het centrum op. Zwart heeft het hierna niet erg moeilijk meer.

4. ... exd5

Mogelijk is ook 4. ... ♖xd5 5. ♔c3 ♘b4 6. e3 ♗d7 7. ♙e2 ♗gf6 8. 0-0 ♙xc3 9. bxc3 0-0 10. c4 ♗e4 11. ♙a3 ♗fe8 12. ♖b3 ♗ab8 13. ♗ac1 b6 14. ♗fd1 c5 15. h3 ♖c6 16. ♗h4 en wit lijkt iets in het voordeel in V. Cibulka-P. Adamko, Slovakia chT 1994.

5. ♖b3

Op weg naar b7.

5. ... ♗c6

Een goed alternatief is 5. ... b6 6. ♔c3 c6 7. ♙f4 ♙d6 8. ♙xd6 ♖xd6 9. g3 ♗d7 10. ♙g2 ♗gf6 11. 0-0 0-0 12. ♗h4 ♙g6 13. ♗xg6 hxg6 14. e3 ♗fe8 15. ♖c2 b5 16. ♗fc1 met een licht overwicht voor wit wegens de druk op de halfopen c-lijn. Aldus K. Sorensen-H. Hauksson, Norway 1999.

Te passief is 5. ... ♖c8 6. ♔c3 c6 7. ♙f4 ♗f6 8. ♗c1 a6 9. e3 ♗bd7 10. ♙e2 ♙e7 11. 0-0 0-0 12. a4 ♗a7 13. a5 ♖d8 14. ♗a1 ♙e6 15. ♖c2 ♙b4 16. ♖a4 ♙xc3 17. bxc3 met goed spel voor wit in S. Grimm-P. Sriskandarah, Germany 1999.

6. ♙d2

Interessant is 6. ♔c3 ♗f6 7. ♙g5 ♗a5 8. ♖a4+ c6 9. ♙xf6 gxf6 10. e3 ♖b6 11. b3 ♙b4 12. ♗c1 0-0 13. ♙e2 ♗h8 14. 0-0 ♗g8 15. ♗h1 ♙d6 16. ♗d2 ♗g7 17. a3 ♗ag8 18. g3 en wit lijkt in het voordeel in J. Kraschl-W. Posch, Austria chT 1995.

6. ... ♗b8 7. e3

Goed speelbaar is ook 7. ♔c3 ♗f6 8. ♙g5 ♗a5 9. ♖a4+ c6 10. ♙xf6 gxf6 11. ♗h4 b5 12. ♖d1 ♙e6 13. b3 c5 14. e3 c4 15. bxc4 ♙b4 16. ♖c2 ♗xc4 17. ♙xc4 ♖c7 18. a3 ♙a5 Met ongeveer gelijk spel in K. Thiel-S. Arkhipov, Germany 1992.

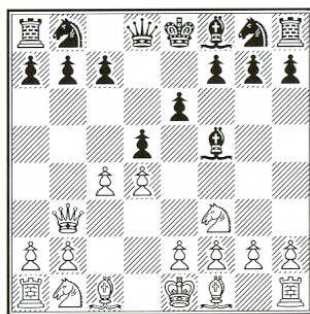
7. ... ♗f6 8. ♙b5 ♙d6 9. ♔c3 a6 10.

♙e2 ♗e7 11. 0-0 0-0 12. ♗ac1 ♗e4 13. ♗a4 ♗g6 14. ♙b4 ♙e6 15. ♙xd6 ♖xd6 16. ♗c2 f5 17. ♗fc1 c6 18. ♔c5 ♖e7 19. ♗d3 f4 20. exf4 ♗be8 21. g3 ♙c8 22. ♗fe5 ♖f6 23. ♙f3 ♗d6 24. ♗e2 ♗e7 25. a4 ♗ef5 26. ♖c3 g6 27. ♗ce1 h5 28. ♔c5 ♗e7 29. ♗cd3 1/2-1/2

Y. Anikaev (2465)-R. Vaganian (2550)

D06 Moscow, 1982

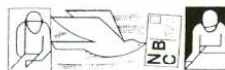
4. ♖b3

Hiermee dwingt wit zwart tot de volgende paardzet.

4. ... ♗c6

Hier staat het paard niet optimaal. Het heeft nu nauwelijks bewegingsvrijheid. Een goed alternatief is 4. ... b6 alhoewel het daarmee wel de witte velden op de damevleugel verzwakt. 5. ♔c3 c6 6. ♙f4 ♗f6 7. g3 ♙e7 8. ♙g2 0-0 9. 0-0 ♗bd7 10. cxd5 exd5 11. ♗ac1 ♗c8 12. a3 ♗e4 13. ♗xe4 ♙xe4 14. ♖a4 c5 15. dxc5 bxc5 16. ♖xa7 en wit heeft met zijn ververwijderde gedekte vrijpion goede kansen in G. Johannes-K. Koehler, corr 1990.

5. c5

Iets sterker lijkt 5. ♖d2 ♜b8 6. cxd5 exd5 7. ♝c3 ♜f6 8. ♗g5 ♗e7 (Minder juist is 8. ... ♜b4?! 9. ♜c1 c6 10. e3 ♜b6 11. ♗xf6 gxf6 12. ♜d1 ♜g8 13. ♜h4 ♗g6 14. a3 ♜a6 15. b4 ♗e7 16. ♗d3 met uitstekend spel voor wit in I. Ivanov-W. Duckworth, American 1996.) 9. ♗xf6 ♗xf6 10. ♜xd5 ♜xd4 11. ♜xf6+ ♜xf6 12. ♜xd4 ♜xd4 13. e3 ♜f6 14. ♜a4+ ♜e7 15. ♜b4+ ♜d6 16. ♜c3 ♜bd8? Het eeuwige dilemma: welke toren te nemen? Beter is ♜hd8. 17. ♗e2 met uitstekend spel voor wit in A. Gordienko-A. Tripolsky, Kiev 2004.

Minder juist is 5. cxd5 exd5 6. ♗f4 ♗b4+ 7. ♝c3 ♜f6 8. e3 a6? (Beter 8. ... 0-0 9. ♗b5 ♗d6 met gelijk spel.) 9. ♜e5 ♗xc3+ 10. bxc3 ♜xe5 11. ♗xe5 b5 12. ♜b4 en wit heeft het beste van het spel in A. Barva-L. Csizmadia, Cseppko 1997.

Niet goed is 5. ♝c3?! wegens 5. ... ♜b4 6. e4 dxe4 7. c5 a5 8. a3 exf3 9. axb4 axb4 10. ♜xa8 ♜xa8 11. ♜b5 ♜a1 12. ♜xc7+ ♜d8 13. ♜d1 ♜b1 14. g4 ♗c2 15. ♜d2 ♜xc7 16. ♗c4 ♗g6 met goede kansen voor zwart in N. Davies-R. Huebert, Germany 1999.

5. ... ♜b8

Na 5. ... a5 6. ♗f4 ♜b4 7. ♜a3 ♜e7 8. g4 ♗e4 lijkt zwart aan de winnende hand in S. Conquest-B. Bjornsson, Hafnarfirdi 1992.

6. ♗f4

Alternatieven zijn 6. ♝c3 ♗e7 7. ♗f4 ♜f6 8. h3 0-0 9. e3 a6 10. ♜h4 ♗e4 11. ♗e2 ♜d7 12. ♜f3 ♗xf3 13. ♗xf3 e5 met ongeveer gelijk spel in R. Fick-G. Mueller, Germany 1998;

en 6. e3 a6 7. ♜a4 ♜f6 8. ♝c3 ♜ge7 9. ♜e5

♜d8 10. ♜xc6+ ♜xc6 11. ♗d2 ♜g6 12. ♜e2 ♗c2 13. b3 ♜f6 14. ♜g3 h5 15. ♜c1 ♗g6 16. h4 ♗e7 17. ♗e2 ♜d7 18. b4 met witte druk in R. Akesson-F. Drill, Farum 1993.

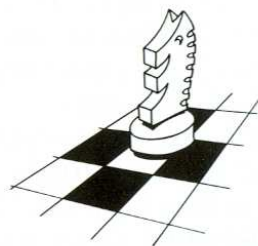
6. ... ♜ge7

Iets beter lijkt 6. ... ♜f6 7. ♝c3 a6 8. e3 ♗e7 9. ♗e2 ♜e4 10. ♜xe4 ♗xe4 11. ♜a4 (Mogelijk is ook 11. 0-0 ♗xf3 12. ♗xf3 g5 13. ♗g3 h5 14. h3 f5 15. ♜fd1 g4 16. ♗e2 ♗g5 17. ♜h1 ♗h4 en zwart lijkt in het voordeel in G. Schoeneberg-A. Pyshkin, corr 1986.) 11. ... 0-0 12. 0-0 ♗f6 13. ♜fd1 ♜a8 14. b4 ♜e7 15. ♜ac1 ♜fd8 16. ♜b3 ♜a7 17. a4 ♜da8 18. ♜d2 h6 19. h3 ♜h8 20. ♜a2 met ongeveer gelijk spel in M. Krallmann-F. Drill, Kassel 1994.

7. e3 a6 8. ♜a4 ♜g6 9. ♗g3 ♗e7 10. ♜bd2 0-0 11. ♜c1 ♗f6 12. ♗e2 e5 13. ♜b3 e4 14. ♜fd2 ♗d7 15. ♜a3 ♗g5 16. ♜a5 f5 17. ♜xc6 ♗xc6 18. 0-0 f4 19. exf4 ♜xf4 20. ♗xf4 ♗xf4 21. ♜cd1 ♜g5 22. ♜c3 ♗d7 23. ♜b3 ♜f6 24. ♜a1 e3 25. fxe3 ♗h3 26. ♗f3 ♗xe3+ 27. ♜h1 ♜xf3 28. gxf3 ♜f4 29. ♜d3 ♜f8

0-1

*Op de volgende pagina
gaan we verder met C44,
het Relfsson gambiet*

H. Kilicaslan (2281) - E. Atalik (2399)

C44 Istanbul ch (10), 20. 03. 2006

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 exd4 4. ♙b5
 ♙c5

Het Relfsson Gambiet kan ook omgezet worden naar het Centrum Gambiet in het Spaans. Meer partijen dan in deze analyse aanwezig, heb ik niet kunnen vinden in mijn 3.4 miljoen partijen grote database, waarvan er 245.000 geanalyseerd zijn. Dit is de kritieke zet. Zwart wil de pion zo lang mogelijk behouden en intussen zijn ontwikkeling voortzetten.

5. 0-0

Het Spaans Centrum Gambiet gaat verder met 5. c3 dxc3 6. ♗xc3 d6 7. 0-0 ♙d7 8. ♚e1 ♗e5 9. ♗xe5 dxe5 10. ♖d5 ♙xf2+ 11. ♗xf2 ♖f6+ 12. ♗g1 c6 13. ♖c5 b6 14. ♗a3 cxb5 15. ♗d5 ♖d8 16. ♖d6 met duidelijk voordeel voor wit in J. Blackburne-W. Palmer, Hastings 1904.

Een goed alternatief is 5. ♗bd2 ♗ge7 6. ♗b3 ♙b6 7. ♗fxd4 0-0 8. 0-0 d6 9. a4 ♗xd4 10. ♗xd4 a6 11. ♙c4 ♗g6 12. a5 ♙a7 13. c3 ♗e5 14. ♙e2 ♖h4 15. f4 ♗g4 16. h3 ♗f6 17.

♙f3 1/2-1/2 V. Zorman-G. Welling, Lugano 1989.

5. ... ♗ge7

Een zinnvolle zet is 5. ... a6 maar veel verschil maakt het niet met de hoofdvariant. Na 6. ♙a4 ♗ge7 7. b4 ♙xb4 8. ♗xd4 0-0 9. ♙b2 ♙c5 10. ♗xc6 ♗xc6 heeft zwart wel een klein voordeel, omdat de witte damevleugel is verzwakt.

Een simpele verdediging is 5. ... ♗f6 6. ♚e1 0-0 7. ♙g5 h6 8. ♙h4 g5 9. ♙g3 ♚e8 10. ♗bd2 ♗h5 11. ♗b3 ♗xg3 12. hxg3 d6 13. ♙xc6 bxc6 14. ♗bxd4 ♙g4 15. ♗b3 ♙b6 met gelijk spel in Schiller-Scorpiocy, United States 1997.

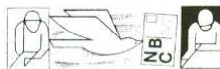
6. ♗g5

Goed is ook het rustige 6. ♗bd2 0-0

Alternatieven zijn:

A) Een redelijk alternatief is de Spaanse voortzetting 6. ... a6 7. ♙a4 b5 8. ♙b3 0-0 9. h3 ♗g6 (Sterk is 9. ... d6 10. ♚e1 ♗e5 11. ♗xe5 dxe5 met licht voordeel voor zwart.) 10. a3 d6 11. ♖h2 ♙e6 12. ♖e2 ♖d7 13. a4 ♗ce5 14. axb5 axb5 15. ♚xa8 ♚xa8 16. ♙xe6 fxe6 17. ♗xe5 dxe5 18. ♗b3 ♙d6 en zwart heeft uitstekende kansen in J. Mason-J. Minckwitz, Breslau 1889.

B) Interessant is 6. ... d5 7. exd5 ♖xd5 8. ♙c4 ♖d8 (Of 8. ... ♖h5 9. ♙e2 0-0 10. ♗xd4 ♖d5 11. ♗xc6 ♖xc6 12. ♗b3 ♙d6 met onduidelijke stelling.) 9. ♗g5 ♗e5 10. ♗xf7 ♗xf7 11. ♙xf7+ ♖xf7 12. ♖h5+ g6?! (Beter 12. ... ♗g6 13. ♖xc5 b6 14. ♖c4+ ♙e6 met ongeveer gelijk spel.) 13. ♖xc5 ♗c6 14. ♗f3 ♚e8 15. ♙h6 ♙f5 16. ♚ae1 met duidelijk voordeel voor wit in M. Lange-Von Schierstedt, Schonebeck 1856. 7. ♗b3 ♙b6 8. ♗bxd4 ♗xd4 9. ♗xd4 d5 10.

e5 c6 11. ♖e2 ♗g6 12. f4 f6 13. exf6 ♜xf6
14. c3 ♖f5 15. ♜h1 ♖e4 16. ♖f3 ♜ae8 17.
♗xe4 ♜xe4 18. ♖e2 ♖c7 19. ♗g3 ♜ee8 en
zwart is in het voordeel in A. Solovtsov-
Em. Lasker, Moscow 1896.

Echter na 6. c3 dxc3 7. ♗xc3 komen we
weer in varianten van het Midden Gabiet
van het Spaans. 7. ... 0-0 8. ♖g5 f6 9. ♖h4
d6 10. ♜c1 a6 11. ♖a4 ♜h8 12. ♗d5 ♖g4
13. h3 ♖xf3 14. ♜xf3 ♗xd5 15. exd5 ♗d4
16. ♜d3 ♜e7 17. ♜fe1 ♜f7 18. ♜c4 b5 19.
♜xd4 ♖xd4 20. ♖c2 g5 21. ♜xd4 met
onduidelijk spel in H. Westerinen-C.
Zuidema, Havana 1966.

Ongeveer gelijke kansen geeft 6. a3 0-0 7.
b4 ♖b6 8. ♖g5?! f6 9. ♖h4?! d5 10. ♖xc6?!
Na een reeks van minder goede zetten
staat zwart inmiddels een stuk beter. 10.
... ♗xc6 11. e5 g5 12. ♖g3 g4 13. b5 gxf3 14.
bxc6 fvg2 15. ♜e1 bxc6 16. e6 ♜e7 17.
♜g4+ ♜g7 18. ♜f5 ♜g6 met groot voor-
deel voor zwart in J. Dahm-B. Schaper,
Siegburg 1997.

6. ... d6

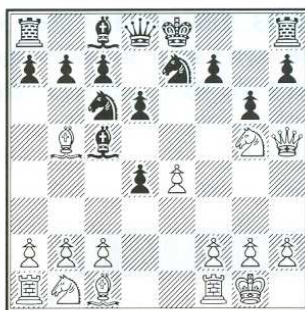
Iets minder sterk is 6. ... ♖e5 7. f4 ♗5g6 8.
♜h5 c6 9. ♖c4 d5 10. exd5 cxd5 11. ♗xf7
♜xf7 12. f5 ♜e8 13. fvg6 dxc4 14. gxh7+
♜d7 15. ♜xc5 ♜e8 16. ♖g5 ♜xh7 17. ♜e1
g6 18. ♜xc4 ♜f7 19. ♖xe7 en wit staat zo
goed als gewonnen in G. Welling-H.
Gielen, Nederland 1976.

Na 6. ... f6 7. ♗f7 (Niet goed is 7. ♜h5+
wegens 7. ... g6 8. ♜h4 fvg5 9. ♖xg5 d6 10.
f4 h6 11. ♖f6 ♜h7 12. f5 gxf5 13. ♜h5+ ♜f8
14. exf5 ♜e8 15. ♖xe7+ ♜xe7 16. f6 ♜f7
17. ♜h4 ♖e6 18. ♖d3 ♜h8 met duidelijk
beter spel voor zwart in I. Krnic-J. Batinic,
Omis 2005.) 7. ... ♜xf7 is 8. ♜h5+ wel

goed. Na 8. ... g6 9. ♜xc5 d6 10. ♜a3 ♖e6
11. f4 ♜d7 12. f5 gxf5 13. ♜f3 ♜ag8 14.
exf5 ♗xf5 staat zwart iets beter, maar veel
is het niet, aldus J. Kindler-R. Klein-
schroth, Waldshut 1991.

Minder juist is het optimistische 6. ... d5 7.
♜h5 g6 8. ♜h4 h5 9. f4 f5 10. exd5 ♜xd5
11. ♗d2 ♜d6 12. ♖c4 ♗d5 13. ♜e1+ ♜f8
14. ♗b3 ♖b4 15. ♜d1 ♜g7 16. c3 ♖c5 17.
♜h1 ♜e8 18. cxd4 ♖b6 19. ♖d2 en wit lijkt
het beste spel te hebben in G. Emodi-A.
Kovacs, Sarospatak 1995.

7. ♜h5 g6

Een betere voortzetting is het oude 7. ...
♗g6 8. e5 (Of 8. f4 ♜e7 (In de stampartij
Relfsson-Nilsson, Sweden 1914 vervolgd
de zwart met 8. ... d3+ 9. ♜h1 h6 10. ♗xf7
♜xf7 11. f5 ♗ce5 12. fvg6+ ♜g8 13. ♜xe5
en zwart gaf op.) 9. ♖c4 ♖e6 10. ♖xe6
fxe6 11. f5 exf5 12. exf5 0-0-0 13. fvg6 hxg6
14. ♜g4+ ♜b8 15. ♜h1 ♜de8 16. ♖f4 ♗e5
17. ♜g3 ♜h5 18. ♗d2 ♜eh8 19. h3 1-0 N.
Malmidin-D. Lardot, Skelleftea 2001) 8. ...
dxe5 9. ♖c4 ♖e6 10. ♖xe6 fxe6 11. ♗xh7
♗ce7 12. ♖g5 ♗d7 13. ♜xg6 ♗xg6 14.
♖xd8 ♜axd8 15. ♗g5 ♜h5 16. ♗e4 ♖b6
17. ♗bd2 ♜f8 18. ♗c4 ♜f4 19. ♗xb6+ axb6

20. ♖fe1 c5 21. ♔g3 ♗h8 22. ♗e4 ♗xe4 23. ♗xe4 en het eindspel lijkt in het voordeel van zwart, hoewel wit in luttel zetten de winst naar zich toe trok in P. Nieminen-M. Broad, Dresden 2000.

8. ♖d1 h6 9. ♔f3 a6 10. ♖a4 ♖f8 11. c3 dxc3 12. ♔xc3 ♖g7 13. b4 ♖xb4 14. ♔d5 ♔xd5 15. exd5 ♖c3 16. ♗b1 ♔e5 17. ♔xe5 ♖xe5 18. f4 ♖f6 19. f5 g5 20. ♗h5 b5 21. ♖b3 a5 22. a3 ♖d7 23. ♖d2 ♖b8 24. ♗be1 ♗e8 25. ♗e6 ♖b6+ 26. ♗f2 ♖d4 27. g4 a4 28. ♖c2 ♗h8 29. ♖e4 ♗ac8 30. ♖g2 c6 31. ♖e3 ♖xc3 32. ♗xe3 ♗xc3 33. dxc6 ♗e1+ 34. ♖f1 ♖xc6 35. ♖h3 ♖e4 36. ♖g3 ♖e5 37. f6+ ♖h7 38. ♖h3 ♗c8 39. ♖h5 ♖g6 40. ♖h3 ♗c3 41. ♗f3 ♖d4+ 42. ♖g2 ♖e4
0-1

A29

L. Portisch (2610)-J. Timman (2615)

A29 Antwerp ccf (3), 1989

1. c4 e5 2. ♔c3 ♔f6 3. g3 d5 4. cxd5 ♔xd5 5. ♖g2 ♔b6 6. ♔f3 ♔c6 7. 0-0 ♖e7 8. a3 0-0 9. b4 ♖e6

Dit is de uitgangsstelling van het thematoernooi.

10. ♗b1

Alternatieven zijn:

10. ♖b2 ♔c4 11. ♗b1 a5 12. b5 ♔d4 13. ♖c1 ♖xa3 14. d3 ♖xc1 15. dxc4 ♔xf3+ 16. ♖xf3 ♖d2 17. ♔d5 ♖h3 18. ♖xd2 ♖xf1 19. ♖e3 ♖h3 20. ♖xe5 ♖d6 21. ♖e7 ♖xe7 met ongeveer gelijke stelling in Y. Yakovich-A. Kosten, Hastings 1993.

10. b5 ♔d4 11. ♗b1 f6 12. e3 ♔xf3+ 13. ♖xf3 ♗b8 14. d4 ♖d7 15. ♖d1 ♗fd8 16. dxe5 ♖xd1 17. ♗xd1 ♗xd1+ 18. ♔xd1 ♗d8 19. ♖b2 fxe5 20. ♖xe5 ♔c4 en de stelling lijkt in evenwicht, aldus N. Hocevar-B. Arkhangelsky, Saint Vincent 2001.

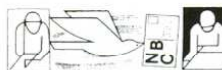
10. ... f6

Een goed alternatief is 10. ... a6 11. d3 (Gelijkspel geeft 11. ♔e4?! ♖f5 12. ♖c2 ♖d7 13. ♖b2 ♖e6) 11. ... f5

Alternatieven zijn:

A) 11. ... ♖c8 12. ♖b2 ♗d8?! 13. ♖c1 ♖h3 (Minder juist is 13. ... f5?! 14. ♔g5 ♖f6 15. ♔xe6 ♖xe6 16. f4 met misschien iets beter spel voor wit.) 14. ♔e4 ♖xg2 15. ♖xg2 ♖e6 16. ♖a1 ♔d7 17. ♖c2 h6 18. ♗fc1 g5?! 19. h3 f5 20. ♔ed2 g4 21. hxg4 fxg4 22. ♔h2 ♖g5 23. ♗h1! en wit heeft iets meer kansen in R. Huebner-R. Vaganian, Linares 1985.

B) 11. ... f6 12. ♔e4 ♖c8 (Een goed alternatief is 12. ... ♔d5 13. ♖b2 ♖d7 14. ♖c2 ♗ad8 15. ♗fd1 ♖g4 16. ♔c5 ♖xc5 17. bxc5 ♖h8 18. d4 e4 19. ♖xe4 ♗fe8 20. ♖c2 ♖f5 21. ♖d2 ♖xb1 en de stelling is gelijk in R. Stern-D. Popescu, Singapore 1990.) 13. ♖c2 ♗d8 14. ♔c5 ♖xc5 15. bxc5 ♔d5 16. e4 ♔de7 17. ♖e3 met goed spel voor wit.

12. ♖b2 ♗f6 13. ♠d2 ♜e8 14. ♠a4 ♜d8 15. ♠c5 ♗c8 16. ♜b3+ ♜h8 17. e3 e4 18. ♜fd1 ♗xb2 19. ♜xb2 ♜h5 20. dxe4 fxe4 21. ♜c1 ♜xf2 22. ♜xf2 ♜xh2 23. ♠f1 en wit staat duidelijk beter in G. Roeska-N. Karker, corr 1986.

11. ♠e4

Mogelijk is ook 11. ♠e1 ♜c8 12. ♠d3 ♗h3 13. ♠c5 ♗xg2 14. ♜xg2 ♜h8 15. d3 a5 16. b5 ♗xc5 17. bxc6 bxc6 18. ♠a4 ♜d7 19. ♠xc5 ♜d5+ 20. ♠e4 f5 21. ♜c2 fxe4 22. dxe4 met enig voordeel voor wit in T. Zwicker-Z. Krecka, corr 2004.

11. ... ♗a2

Minder juist is 11. ... ♜c8 12. ♠c5 ♗xc5 (of 12. ... ♗f5 13. d3 ♜d8 14. ♠h4! ♗g4 15. ♗e3 met gelijk spel.) 13. bxc5 ♠d5 14. ♗b2 ♜d8 15. ♜c2 ♠de7 16. ♗a1 en wit heeft het niet moeilijk.

12. ♜b2 ♗d5

Goed is ook 12. ... ♗f7 13. d3 a5 14. b5 ♠d4 15. ♠xd4 exd4 16. a4 ♠d5 17. ♗h3 ♗b4 18. ♜c2 ♜h8 19. ♜b1 ♗g6 20. ♗b2 ♠b6 21. f4 ♠d5 22. ♜fc1 ♗xe4 23. dxe4 ♠c3 24. ♗xc3 dxc3 25. ♜d1 met onduidelijke stelling in I. Peddie-J. Laplaza, 2000.

13. ♠c5 ♜b8

Na 13. ... ♗xc5 14. bxc5 ♠d7 15. ♜xb7 e4 16. ♠e1 ♠xc5 17. ♜b5 ♠d4! 18. ♜xc5 ♗b3 19. ♠c2 ♠xc2 20. ♜xc2 ♜d4! 21. d3 ♜a4 22. ♗xe4 ♗xc2 23. ♜d2 heeft wit ruim voldoende compensatie in het loperpaar voor de kleine kwaliteit.

Gespeeld is ook 13. ... ♠c4 14. ♜b1 b6 15. ♠a4 ♠d4 16. ♠c3 ♗xf3 17. exf3 c6 18. d3 ♠d6 19. f4 ♠f7 20. ♠e2 ♜c8 21. ♠xd4 ♜xd4 22. ♜b3 ♜h8 23. ♗e3 ♜d7 24. ♜fd1 exf4 25. ♗xf4 en wit is licht in het voor-

deel wegens het bezit van het loperpaar, aldus R. Riccio-F. Masetti, corr 1987.

14. e4!

Gespeeld is nog 14. d3 a5 15. ♗d2 ♜c8 16. ♗c3 ♜d8 17. ♜d2 ♗f7 18. e4 axb4 19. axb4 ♜a8 20. ♜c1 ♠a4 21. ♠xa4 ♜xa4 22. b5 ♠a5 23. ♜b1 ♠b3 24. ♜b2 ♜a3 25. ♜d1 ♜d7 met duidelijk voordeel voor zwart in S. Yunonin-M. Kozlov, corr 1995.

14. ... ♗f7 15. d3 ♠d7! 16. ♠b3 a5 17. b5 ♠a7

Minder juist is 17. ... ♗xa3? 18. ♜a2 ♗xc1 19. bxc6 bxc6 20. ♠xc1 ♗xa2 21. ♠xa2 en ondanks de verre vrijpion van zwart is het voor wit niet moeilijk gelijkspel te houden.

18. a4 ♗a3 19. ♜b1 ♗xc1 20. ♜xc1 c6 21. bxc6 bxc6?! 22. ♠fd2 ♜b4? 23. ♗h3! ♠b6? 24. ♠c5 ♜e7 25. ♜c2 ♠c4 26. ♠db3 ♠a3 27. ♜c3 ♜fb8 28. ♠d2? ♜b2? 29. ♜xa3 ♜xd2 30. ♜b1 ♜d6 31. ♜c3 ♜a2 32. ♜xa5 ♠b5 33. ♜b4 ♜c2 34. ♠a6 c5 35. ♜a5

1-0

Post

D45

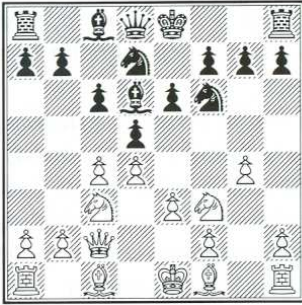
B. Gelfand (2665)-V. Kramnik (2765)

D45 Berlin EUCup (2), 1996

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♠c3 ♠f6 4. ♠f3 e6 5. e3 ♠bd7 6. ♜c2 ♗d6 7. g4

Zie diagram volgende pagina

Dit is de kenmerkende zet van het Shabalov Gambiet in de Slavische Verdediging. Een populaire zet, maar hij heeft ook zijn nadelen. De witte koning zal op de koningsvleugel niet veilig zijn en zal dus zijn heil op de damevleugel moeten zoeken, maar ook daar is de situatie niet rooskleurig.

7. ... ♖b4 8. ♙d2

Wit kan ook de zwarte loper tot een verklaring dwingen met 8. a3. Na 8. ... ♗xc3+ 9. bxc3 komt 9. ... e5 10. g5 ♗e4 11. h4 en wit heeft zijn koningsvleugelpionnen al naar voren gestuurd in de hoop dat zwart kort rokeert. 11. ... 0-0 12. ♙d3 ♗e8 13. ♗g1. Zwart staat beter, omdat zijn pionnenstructuur nog intact is. De witte aanval zal na het opheffen van de spanning in het centrum tot bloei komen.

8. ... ♗e7

Weinig zinvol is 8. ... a5?! 9. g5 ♗xc3 10. ♗xc3 ♗e4 11. ♗g1 ♗e7 12. ♙d3 ♗xc3 13. ♗xc3 ♗b4 14. ♗e2 ♗xc3 15. bxc3 dxc4 16. ♗xc4 ♗e7 17. a4 en wit is in het voordeel in M. Krasenkov-A. Pekarek, Bundesliga Duitsland 1993.

9. a3

Hier speelt wit zwart in de kaart. De ruil

op c3 is een onderdeel van het zwarte plan. Na 9. g5 ruilt zwart ook op c3. 9. ... ♗xc3 10. ♗xc3 ♗e4 11. ♗g1 b6 12. 0-0-0 ♗b7 13. ♗e1 c5 14. ♗b1 dxc4 15. ♗xc4 ♗d6 16. ♗d2 cxd4 17. exd4 ♗c8 en de zwarte aanval is gevaarlijker dan die van wit op de koningsvleugel, aldus C. Lindemann-I. Kadimova, Berlin Sommer 1994.

Wit kan ook eerst 9. ♗g1!? spelen ter voorbereiding van g4-g5. 9. ... b6 10. cxd5 cxd5 (Minder juist is 10. ... exd5? 11. g5 ♗xc3 12. ♗xc3 en wit heeft goed spel.) 11. ♙d3 ♗xc3 12. ♗xc3 ♗b7 13. ♗d2 a5 met de bedoeling de witvelderige lopers te ruilen. 14. g5 ♗e4 15. ♗xe4 dxe4 16. ♗xe4 ♗xe4 17. ♗xe4 0-0 18. ♗h4 maar ondanks het verlies van het loperpaar blijft wit duidelijk in het voordeel.

Veel gespeeld is 9. ♙d3. Zie daarvoor de andere partij.

9. ... ♗xc3

Minder goed is 9. ... ♗a5 om de druk op de witte stelling te handhaven, want na 10. b4 ♗c7 11. g5 ♗e4 12. ♗xe4 dxe4 13. ♗xe4 f5 14. gxf6 ♗xf6 15. ♗c2 heeft zwart geen compensatie voor de pion.

10. ♗xc3 b6

In dit soort stellingen heeft zwart altijd problemen met de ontwikkeling van zijn dameloper. Zo probeert zwart door zijn loper naar a6 te spelen, zijn (slechte) loper te ruilen voor wits goede.

11. ♙d3

Op 11. g5 komt 11. ... ♗e4 12. 0-0-0 (Minder juist is 12. ♗b4 c5 13. dxc5 bxc5 14. cxd5 exd5 15. ♗a5 0-0 en zwart is in het voordeel, omdat de witte koning geen

veilig heenkomen kan vinden.). Nu is 12. ... ♖a6 minder goed wegens 13. cxd5 ♗xf1 14. dxc6 ♜xc3 15. cxd7+ ♜xd7 16. ♜dxf1 ♜b7 17. bxc3 ♜xf3 18. ♜a4+ en wit heeft goed spel. Beide koningen zijn niet erg veilig, maar de zwarte monarch blokkeert de werking van de zwarte h-toren.

11. ... ♖a6 12. ♜a4 dxc4 13. ♜xa6

Omdat de partij strategisch in het voordeel van zwart verloopt, zoekt wit de complicatie op.

Niet eerst 13. ♜xc6 ♜c8 14. ♜a4 want nu is het voor zwart ineens minder aantrekkelijk de lopers te ruilen, omdat de lange diagonaal open is gekomen. 14. ... ♗b7 15. ♗e2 a5 en zwart heeft geen moeilijkheden.

13. ... cxd3 14. ♜xd3

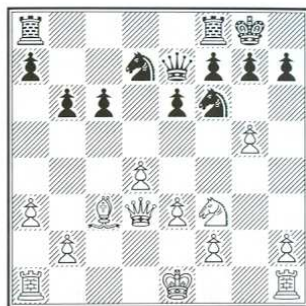
Kramnik geeft 14. ♜b7 0-0 15. ♜e5! ♜e8 16. ♜xd3 ♜c8 17. ♜xa7 ♜xg4 met gelijk spel.

14. ... 0-0

Een goede voortzetting. Zwart hoeft een koningsaanval op deze vleugel niet te vrezen. De vooruitgespeelde witte g-pion is eerder een nadeel voor wit dan een voordeel. De witte koningsvleugel is zeer verzwakt en als compensatie heeft hij geen koningsaanval.

Een minder goede voortzetting is 14. ... ♜xg4 15. ♜e4! Dit is de beste voortzetting. Een dubbele aanval op paard en c-pion. 15. ... ♜gf6 16. ♜xc6 0-0 17. ♗b4 en zwart verliest een belangrijke kwaliteit.

15. g5

Nu zwart heeft gerokeerd, start wit zijn aanval.

15. ... ♗d5

Het beste veld voor het paard, het centrum.

16. ♗d2

Wit hoopt met e4 het paard te kunnen verdrijven. Maar zwart hoeft niet bang te zijn voor 16. e4 ♜xc3 17. bxc3 c5 want hij kan zich normaal ontwikkelen, door zijn a-toren naar het midden van het bord te spelen. De witte stelling ziet er alles behalve normaal uit: waar kan zijn koning veilig naar toe?

16. ... f5!

De bedoeling van deze zet is zijn paard te beveiligen in zijn centrale positie. Het paard is de rots waarop zwart zijn spel heeft gefundeerd.

17. 0-0-0

Wit kiest de damevleugel voor zijn koning, maar daar staat hij ook niet veilig. Wit kan niet 'en passant' slaan 17. gxf6 wegens 17. ... ♜xf6.

17. ... c5

De beste manier om de aanval te beginnen. Wit mag niet op c5 nemen, anders komt het paard van d7 in het spel.

Interessant is ook 17. ... e5 18. dxe5 ♖xe5 19. ♗xe5 ♜xe5 en zwart heeft nog steeds voordeel wegens het uitstekend geposteerde paard, maar de situatie is minder slecht voor wit geworden, omdat zijn koning nu redelijk veilig staat.

18. ♖b1 b5!

Zwart offert een pion om een open lijn tegen de witte koning te krijgen. Dat, in combinatie met het sterke paard op d5, is voldoende om de winst te forceren.

Minder juist is 18. ... cxd4 wegens 19. exd4 omdat wit nu de gelegenheid krijgt zijn torens op de e-lijn te verdubbelen.

19. ♜×b5

Wit moet de pion wel nemen, want na 19. ♜c1 c4 20. ♜c2 ♜fc8 wordt wit door de zwarte pionnen plat gewalst.

19. ... ♜ab8 20. ♜a5 ♜b3

Het zwarte plan is eenvoudig: verdubbeling op de b-lijn. Op het elk moment kan zwart op d4 nemen, maar dat is een fout, want na 20. ... cxd4? 21. ♗xd4 komt het witte paard in het spel en krijgt wit tegenkansen.

21. ♖a2 ♜fb8 22. ♜b1 e5!

Opnieuw sterk gespeeld. Het geeft de zwarte dame de gelegenheid zich in de aanval te mengen. Kramnik geeft aan dat zwart hier gewonnen staat.

23. ♜hc1 ♜e6 24. ♖a1 e×d4 25. ♜×c5 ♗×c5 26. ♜×c5 ♗c3!

Zwart laat een spectaculaire finale zien. Zwart kon echter nog verschrikkelijk in de fout gaan met 26. ... dxe3? 27. ♗d4!

27. ♗×d4

Zwart heeft nu maar één zet welke winnend is. Alle andere zetten keren het tij

ten gunste van wit.

27. ... ♜×b2 28. ♜×b2 ♜a2+!

0-1

E. Bareev (2734) - L. Fressinet (2595)

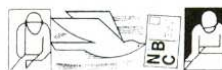
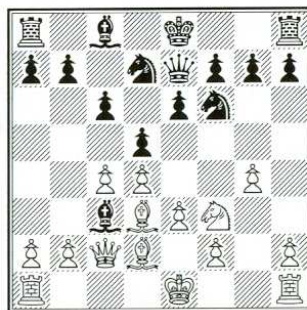
D45 Engghien les Bains (6), 19. 06. 2003

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♗c3 ♗f6 4. e3 e6 5. ♗f3 ♗bd7 6. ♜c2 ♗d6 7. g4 ♗b4 8. ♗d2 ♜e7 9. ♗d3 ♗×c3!?

Zwart heeft hier een aantal alternatieven: Minder juist is 9. ... b6?! 10. cxd5 ♗xd5 11. ♗xd5 cxd5 12. ♜c1 ♗xd2+ 13. ♜xd2 0-0 14. ♜c7 met ongeveer gelijk spel in B. Gelfand-E. Bacrot, Cannes 2002.

Speelbaar is 9. ... e5 10. cxd5 ♗xd5 11. ♗xd5 ♗xd2+ 12. ♜xd2 cxd5 13. dxe5 h5 14. g5 ♗xe5 15. ♗xe5 ♜xe5 16. f4 ♜d6 17. ♜ac1 0-0 18. ♜c5 ♜d8 19. ♜c7 en wit is licht in het voordeel in E. Najer-I. Yagupov, St Petersburg 2003.

Gevaarlijk is 9. ... ♗xg4 als zwart van plan is kort te rokeren. Na 10. ♜g1 f5 11. cxd5 exd5 12. ♗xf5 ♗df6 13. ♗xc8 ♜xc8 14. ♜f5 0-0 15. ♜xg4 ♗d7 16. ♗xd5 ♜xf5 17. ♗xe7+ ♗xe7 18. ♖e2 ♗cf8 19. ♜ag1 is de witte aanval sterker dan die van zwart, aldus R. Kempinski-P. San Segundo Carrillo, Pula 1997.

10. ♟×c3

Na 10. bxc3 e5 11. g5 e4 12. gxf6 ♟xf6 13. cxd5 exd3 14. ♖xd3 cxd5 maakt de witte stelling door zijn zwakten op de witte velden geen goede indruk. 15. ♜e5 0-0 16. f3 ♜e8 17. ♖b5 ♜d6 18. ♖xd5 ♟e6 19. ♖a5 ♖h4+ 20. ♖d1 ♖h5 21. ♖b4 ♜fd8 22. ♜e2 f6 met uitstekende kansen voor zwart in A. Barsov-B. Reefat, Dhaka 2003.

10. ... d×c4 11. ♟×c4 b5 12. ♟e2

Na 12. g5 is 12. ... ♜d5!? een goede mogelijkheid. (Na 12. ... bxc4 13. gxf6 ♟xf6 14. ♜g1 0-0 15. 0-0-0 heeft wit voldoende compensatie wegens de dreigingen tegen g7.) 13. ♟xd5 exd5 Als de witte g-pion nog op g2 zou staan, zou wit in het voordeel zijn wegens de achtergebleven zwarte c-pion. Nu is de stelling ongeveer gelijk, omdat wit op de witte velden zwak is. 14. ♟a5 (Verhindert. ... a7-a5.) 14. ... ♟b7 15. a3 ♖e6 16. ♟b4 en de stelling is ongeveer in evenwicht in L. Aronian-S. Karjakin, Warsaw 2005.

Gespeeld is ook 12. ♟d3 ♟b7 (Het alternatief is 12. ... b4 13. ♟d2 ♟b7 14. e4 a5 15. g5 ♟h5 16. ♟e3 ♜c8 17. ♜e5 g6 18. ♟xd7 ♖xd7 19. ♖c5 ♖c7 20. ♜e2 ♟f4+ 21. ♟xf4 ♖xf4 22. f3 met ongeveer gelijk spel in C. Wagner-J. Oudot, Mulhouse 2005.) 13. e4 ♜xe4! 14. ♟xe4 f5 15. ♟d3 c5 16. ♟e2 cxd4 17. ♟xd4 ♜c8 18. ♖d2 fxc4 19. ♜g1 e5 20. ♟c3 ♟xf3 en zwart heeft de beste kansen in S. Mamedyarov-S. Karjakin, Benidorm 2003.

12. ... ♟b7 13. g5

Beide spelers moeten actief spelen. Wit heeft een centrumoverwicht en het loperpaar. Zwart heeft zich snel ontwikkeld en

wit is verzwakt op de witte velden. Het is moeilijk te bepalen wie er nu voordeel heeft.

Gelijk spel geeft 13. b4 ♜d5 14. ♜b1 0-0 15. g5 f6 16. gxf6 ♜xf6. Echter niet 17. ♜g1? en zwart komt in het voordeel met (Beter is 17. ♟d2 e5 18. dxe5 ♜xe5 19. ♜g5 met licht voordeel voor zwart.) 17. ... ♟xc3 18. ♖xc3 ♜af8 19. ♜g3 c5 20. bxc5 ♟xf3 21. ♟xf3 ♜xf3 22. ♜xf3 ♜xf3 met groot voordeel voor zwart in V. Dobrov-S. Karjakin, Internet 2003.

13. ... ♜d5 14. ♟d2

De looper moet in het spel blijven. Na het mindere 14. e4 ♟xc3 15. bxc3 e5 16. h4 exd4 17. cxd4 a5 18. 0-0-0 0-0 kan zwart zich voldoende verdedigen.

14. ... 0-0

Een mogelijk alternatief is 14. ... a5. Wit komt echter in het voordeel na 15. a3 e5 16. dxe5 ♜xe5 17. ♜xe5 ♖xe5 18. 0-0-0 b4 19. f4 ♖e7 20. e4 0-0 21. ♟d3 ♟b6 22. ♟e3 en wit is licht in het voordeel in V. Dobrov-S. Paridar, Abu Dhabi 2005.

15. e4 ♟b4! 16. ♖c3 c5 17. d×c5 a5 18. a3 ♟×c5!

Dit paardoffer geeft zwart twee pionnen met de optie er nog een te winnen.

19. a×b4 ♜×e4 20. ♖e3 ♜×d2 21. ♖×d2 ♜fd8 22. ♖e3 ♖×b4+ 23. ♖c3 ♖×c3+ 24. b×c3 ♜ac8 25. ♜g1 ♜×c3 26. ♜g3 ♜c5 27. h4 b4

De zwarte vrijpionnen op de damevleugel geven zwart voldoende compensatie, maar wit heeft nog gevaarlijke pijlen op zijn boog.

28. ♜d2 ♟d5 29. ♜d3 ♜dc8 30. ♟d1 g6 31. ♜e2 ♟c6 32. ♟a4 ♟b7 33. ♜d1

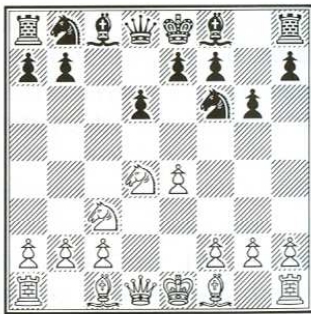
♖f5 34. ♜d7 ♘d5 35. ♗e2 ♜c3 36. ♘b5 b3 37. ♜b1 ♖e5+ 38. ♖f1 b2 39. f4 ♜f5? 40. ♜x b2 ♜x f4+ 41. ♗c1 ♖x h4 42. ♘e2 ♜g3 43. ♘f3!? ♘x f3? 44. ♜b8+ ♖g7 45. ♜x f3 ♜b4 46. ♜a8 ♜b5 47. ♖f2 ♜g4 48. ♜dd8 ♜g x g5 49. ♜x g5 ♜x g5 50. ♜d3 ♜f5+ 51. ♜f3 ♜x f3+ 52. ♖x f3 g5 53. ♖g4 ♖h6 54. ♜g8 f5+ 55. ♖f3 e5 56. ♜e8 e4+ 57. ♖e3 ♖h5 58. ♜e7 ♖g6 59. ♜e6+ ♖f7 60. ♜a6 h5 61. ♖d4 h4?! 62. ♖e5 e3? 63. ♖x f5 h3 64. ♜a7+ ♖f8 65. ♜x a5 1-0

B72

A. Karpov (2700)-V. Kortschnoj (2670)

B72 *Moscow cf (2), 1974*

1. e4 c5 2. ♖f3 d6 3. d4 c x d4 4. ♜x d4 ♜f6 5. ♜c3 g6

Het is onmogelijk om de hele Drakenvariant van het Siciliaans hier te behandelen. Er zijn goede boeken in omloop. Ik heb een interessante variant gekozen als uitleg.

Dit is de kenmerkende zet van de Drakenvariant in de Siciliaanse partij.

Zwart fianchetteert zijn koningsloper, die vanaf g7 het hele bord naar zijn hand kan zetten. Zwart wil kort rokeren en combineert de werking van de zwarte koningsloper met een toren op de halfopen c-lijn om zo sterke druk op c3 uit te oefenen. Vaak offert zwart een kwaliteit op c3, om zo in het bezit te komen van pion e4. Wit rokeert meestal op de damevleugel en komt met zijn koningsvleugelpionnen opzetten en in combinatie met de batterij op de diagonaal c1-h6 van dame en looper, krijgt wit een sterke koningsaanval.

6. ♘e3 ♘g7 7. f3

Wit verdedigt zijn e-pion, waarna de Joegoslavische aanval ontstaat, het enige serieuze wapen welke wit heeft tegen de Drakenvariant. Wit versterkt het centrum, rokeert lang en valt aan over de h-lijn. Zwart heeft echter genoeg tegenkansen met zijn aanval op de damevleugel.

7. ... ♜c6 8. ♖d2 0-0 9. ♘c4

Wit staat nu voor een beslissing wat eerst te spelen. De looper op c4 is een waardevol wapen, maar is tegelijkertijd een aanvalsobject voor de zwarte stukken.

Alternatieven zijn:

9. 0-0-0 en 9. g4 Zie toegevoegde partijen.

9. ... ♘d7

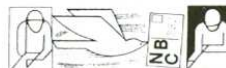
Een uiterst scherpe variant, waarbij beide spelers veel riskeren.

10. h4

Een goed alternatief is Soltis' variant 10. 0-0-0 ♜c8 11. ♘b3 ♖e5 12. h4 h5 met gelijk spel.

10. ... ♜c8

10. ... ♖a5 is een oude voortzetting. Vroeger ging men ervan uit dat dit het

einde van wits spel was, maar de jonge Engelse theoreticus Chris Ward en enige medewerkers hebben deze variant weer nieuw leven ingeblazen. Er kan volgen: 11. 0-0-0 ♖e5 12. ♗b3 ♜fc8 13. h5 (Of 13. g4 b5 14. h5 ♜xc3 15. ♜xc3 ♜xc3 16. bxc3 a5 17. a3 met goede verdediging voor wit.) 13. ... ♗xh5 14. ♗d5 ♜xd2+ 15. ♜xd2 ♜f8 16. g4 ♗f6 17. ♗xf6 ♗xf6 18. ♜xh7 ♜g8 19. ♜dh1 en wit heeft een sterke aanval.

11. ♗b3 ♖e5

Na 11. ... h5 ontstaat weer de Soltis-variant.

12. 0-0-0 ♖c4

Een belangrijk alternatief is 12. ... h5.

13. ♗xc4 ♜xc4 14. h5

Dit pionoffer is de consequentie van de witte opzet. Wit kan ook kiezen voor een veilige koning met 14. ♜b1 ♜c7 15. g4 ♜c8 16. h5 b5 17. hxg6 fxg6 18. ♗d5 ♗xd5 19. exd5 ♗e5 20. ♜d3 ♜b7 21. ♜e4 met goed spel voor wit, hoewel zijn dame enigszins overbelast is.

14. ... ♗xh5 15. g4 ♗f6 16. ♗de2

Overweging verdient het interessante 16. ♗h6 ♗xe4 17. ♜e3 ♜xc3 18. bxc3 ♗f6 19. ♗xg7 ♜xg7 20. ♜h6+ ♜h8 21. ♗e2 ♜g8 22. ♜e3 ♗e6 23. ♜xa7 ♜c7 met moeilijk te taxeren stelling. (Na het foute 23. ... ♗xg4? 24. fxg4 ♗xg4 verliest zwart een stuk door 25. ♜d4+).

16. ... ♜a5

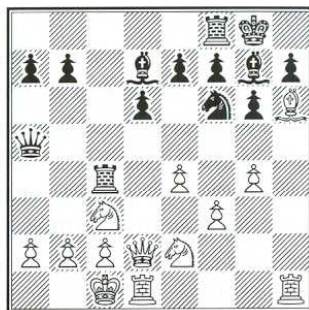
Na 16. ... ♜e8 17. ♗h6 ♗h8 18. e5 ♗xg4 19. fxg4 ♗xg4 heeft zwart niet te onderschatten tegenkansen.

Na 16. ... ♜c8? vervolgt wit met 17. ♗h6 ♗h8 18. e5 ♗e8 19. ♗xf8 ♜xf8 20. ♜xh7 en

de zwarte stelling wordt opgerold.

Het kwaliteitsoffer 16. ... ♜xc3? is nu niet goed: 17. ♗xc3 ♜a5 18. ♗h6 ♜c8 19. ♗xg7 ♜xg7 20. ♜h6+ ♜g8 wegens 21. ♗d5 en wint.

17. ♗h6

17. ... ♗xh6

17. ... ♗h8 is een typisch kwaliteitsoffer. De sterke witte loper wordt geruild voor een toren welke nauwelijks enige verdedigende waarde heeft. 18. ♗xf8 ♜xf8 19. ♜b1 (Minder sterk is 19. ♜e3 ♜c5 20. ♗d4 ♗e6 21. ♜b1 b5 22. ♗xe6+ fxe6 maar de witte aanval in Kruppa-Golubaev, Rusland 1984 was sneller dan die van zwart.) 19. ... ♗g7

Andere mogelijkheden zijn:

A) 19. ... ♗e6 20. ♗f4 g5 21. ♗xe6+ fxe6 22. ♗e2 ♜e5 23. c3 ♗g7 24. ♗c1 h6 25. ♗d3 ♜b5 26. ♜he1 met iets beter spel voor wit in Chudinovskih-Yakmimainen, Rusland 1977.

B) 19. ... ♜b4 20. g5 (of 20. b3 ♗e6 21. ♗d4 ♗c4 22. a4 ♜b6 23. g5 ♗h5 24. ♗d5 ♜xd2 25. ♜xd2 ♗xd5 26. exd5 ♜a6 27. c4 en wit heeft de beste kansen in Majstorovic-Salceanu, corr 1977.) 20. ... ♗h5 21. ♗c1

♙e6 22. ♖b3 ♗e5 23. ♜xh5 ♙xb3 24. ♜xh7 ♙xa2+ 25. ♖c1 ♙g7 26. ♜dh1 met onduidelijke stelling in Almrot-Gernud, corr 1974.

20. ♔d5 ♗a6 21. ♙xf6 ♙xf6 22. ♜xh7 ♙e6 23. ♙f4 ♗b5 24. ♙xe6+ fxe6 25. ♗h6+ ♗e8 26. ♗xg6+ met winst in F. Cuijpers-G. Kaspret, Dortmund 1980.

Interessant is ook 17. ... ♜fc8 18. ♙xg7 ♗xg7 19. ♗h6+ ♗g8 (Niet beter is 19. ... ♗h8 20. ♜d3 ♙e6 21. g5 ♙h5 22. ♙g3 ♗e5 23. ♙xh5 gxh5 24. ♗xh5 ♗g7 25. f4 ♜8c5 26. f5 ♙xf5 27. exf5 ♜xf5 28. ♜g3 en de witte aanval is sterker in Hauptmann-Koncke, corr 1978.) 20. ♜d5 ♗d8 21. e5 dxe5 22. ♜d2 ♗e8 23. ♔d5 ♙e6 24. ♙xf6+ exf6 25. g5 fxc5 26. ♗xh7+ met sterke aanval in E. Prandstetter-N. Spiridonov, Agard 1976.

18. ♗xh6 ♜fc8 19. ♜d3

Na 19. g5 ♙h5 20. ♜xh5 gxh5 21. ♔d5 ♜xc2+ 22. ♗b1 beschikt zwart echter over het sterke dameoffer 22. ... ♗xd5 (Minder sterk is 22. ... ♗d8 23. ♙ef4 ♗f8 24. ♙xe7+ ♗xe7 25. ♔d5 ♜xb2+ 26. ♜xb2 en de witte aanval komt niet verder in Dobsa-Reinhardt, corr 1982.) 23. ♜xd5 ♜xe2 24. b3 ♜cc2 25. g6 ♜b2+ 26. ♖c1 hxg6 en zwart moet materiaal teruggeven. 27. ♜xh5.

Minder sterk is 19. ♜d5 ♗d8 20. e5 dxe5 21. ♜d2 ♗c7 22. ♔d5 ♜xc2+ 23. ♗b1 ♜xd2 24. ♙xc7 ♜xe2 25. ♔d5 ♜e8 26. ♙c3 met onduidelijke stelling in L. Omelchenko-A. Mikhailov, corr 1977.

19. ... ♜4c5

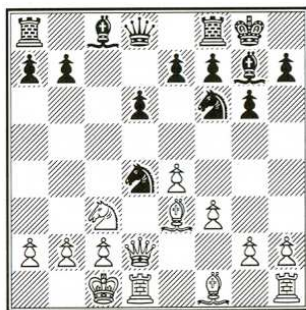
Het eindspel na 19. ... ♗d8 20. e5 dxe5 21. g5 ♙h5 22. ♙g3 ♗f8 23. ♗xf8+ ♗xf8 24.

♙xh5 ♖f5 staat iets minder voor zwart. 20. g5! ♜xg5 21. ♜d5! De prachtige pointe. 21. ... ♜xd5 22. ♙xd5 ♜e8 23. ♙ef4 ♙c6 24. e5! De laatste fijne pointe waartegen geen verdediging meer is. 24. ... ♙xd5 25. exf6 exf6 26. ♗xh7+ ♗f8 27. ♗h8+ 1-0

H. Kummerow (2280) - S. Sievers (2375)
B72 Germany, 1997

(1. e4 c5 2. ♙f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♙xd4 ♙f6 5. ♙c3 g6 6. ♙e3 ♙g7 7. f3 ♙c6 8. ♗d2 0-0)

9. 0-0-0 ♙xd4

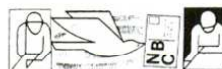
Deze variant is veel gevaarlijker voor zwart dan 9. ... d5, maar het biedt veel meer strijd voor beide partijen.

10. ♙xd4 ♙e6 11. ♗b1 ♗c7

Eigenlijk moet de dame naar a5, maar dat gaat op dit moment niet: 11. ... ♗a5? 12. ♔d5 ♗xd2 13. ♙xe7+ want zwart had eerst het veld f8 vrij moeten maken voor de koning.

12. h4 ♜fc8

Goede tegenkansen geeft ook 12. ... h5 om wit te verhinderen om h4-h5 te spelen. Na 13. g4 hxg4 14. ♙e2 is 14. ... ♗a5 nu wel mogelijk.

13. h5 ♖a5

Minder juist is nu 13. ... ♜xh5? 14. ♙xg7 ♜xg7 15. g4 ♜f6 16. ♖h6+ ♜g8 17. e5! dxex5 18. g5 ♜h5 19. ♙d3 en de witte aanval is eerder dan die van zwart.

14. a3 ♜xh5

In Chessbase Magazine 55 geven Schulz en Johnson aan, dat deze zet verliest. Zwart heeft echter verder gekeken en komt twee zetten later met het traditionele kwaliteitsoffer.

Minder goed is 14. ... ♜ab8 15. hxg6 hxg6 16. ♞d5 (of 16. ♙xf6 ♙xf6 17. ♞d5 ♖xd2 18. ♜xf6+ ♜g7 19. ♜h5+ gxh5 20. ♜xd2 ♜c5!=. of 16. ♙d3! b5 17. ♖g5 met sterke aanval in Van der Wiel-Sax, Plovdiv 1983.) 16. ... ♖xd2 17. ♜xd2 ♙xd5 18. exd5 a6 19. g3 ♜h5 20. ♙f2 b5 21. c3 a5 22. ♜h4 ♜c7 23. ♜a2 ♜f6 24. ♙e3 ♞d7 25. a4 bxa4 26. ♜xa4 ♜c5 met gelijk spel in Podlesnik-♞ozul, Maribor 1996.

15. ♙xg7 ♜xg7 16. g4 ♜c3!!

Dit is de pointe van zwarts 14de zet. Dit redt zwart. Dit kwaliteitsoffer is in vele varianten van de Drakenvariant bekend en het dient om de looper op g7 sterk te maken, omdat in het eindspel wit problemen heeft met de zwakte van de zwarte velden in zijn koningsstelling.

Zwak is 16. ... ♜f6? 17. ♖h6+ ♜g8 18. ♞d5! met de bedoeling na ruil de witte looper op d3 te posteren. In deze variant kan als regel worden gehanteerd: staat de zwarte dame op a5, speel dan ♞d5, staat de dame op c7 speel dan e5! 18. ... ♙xd5 19. exd5 ♜c5 20. g5 ♜h5 21. ♜xh5 gxh5 22. ♙d3 f5 23. gxh6 exf6 24. ♖g1+ ♜f7 25. ♖xh7+ ♜f8 26. ♖g8.

17. ♖xc3+

Na 17. gxh5 ♜c5 (17. ... ♜xa3? 18. bxa3 ♖xa3 19. ♖d4+ f6 20. ♙c4+-) 18. ♖d4+ f6 19. hxg6 hxg6 is het niet te zien hoe wit zijn minuspion kan compenseren.

17. ... ♖xc3 18. bxc3 ♜f4

De zwakte op de zwarte velden die wit heeft en de potentiële vrijpion op de h-lijn geven zwart volledige compensatie. Wit heeft nu een zware opgave de stelling te houden.

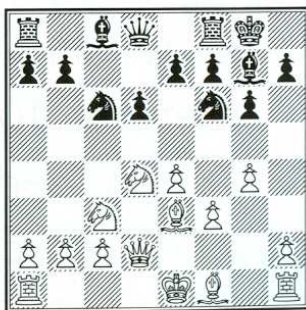
19. g5 ♜h5 20. ♜h4 ♜c8 21. ♜b2 f6 22. gxf6+ ♜xf6 23. ♙d3?! ♜c5 24. f4?! ♙g4! 25. ♜e1 h5 26. ♜h2 ♜h6 27. ♜f1 g5 28. f5?! ♜c5 29. ♜c1 h4 30. ♞d2 ♜h5 31. c4?! h3 32. ♜e3 ♜h4 33. ♜ff2 ♙xf5 34. ♜xf5 ♜g4+ 35. ♜e2 ♜xh2 36. ♜f8 g4 37. ♜f2 g3+ 38. ♜g1 ♜g4 39. ♙e2 g2 40. ♜f4 ♖g5 41. ♙d1 e5 42. ♜f8 ♜h6

0-1

J. Plaskett (2425)-W. Watson (2395)

B72 Brighton (4), 1983

(1. e4 c5 2. ♜f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♜xd4 ♜f6 5. ♜c3 g6 6. ♙e3 ♙g7 7. f3 0-0 8. ♖d2 ♜c6) 9. g4

Deze voortzetting belooft een spannende partij.

In deze variant blijft de witte koningsloper thuis, haast de hele partij.

9. ... ♗e6 10. 0-0-0

Mogelijk is ook eerst 10. ♖xe6 fxe6 11. 0-0-0 ♗c8 12. h4 ♗e5 13. ♗e2 ♗a5 14. ♗b1 en de stelling is ongeveer gelijk.

10. ... ♖xd4 11. ♗xd4 ♗a5 12. a3

Minder sterk is 12. ♗b1?! ♗fc8 13. g5 ♗h5 14. ♗d5 ♗d8 15. ♗e3 ♗c6 met gelijke stelling.

12. ... ♗fc8 13. h4 ♗ab8 14. h5

Interessant, maar minder sterk is 14. ♗d5!? ♗xd2+ 15. ♗xd2 ♗xd5! 16. ♗xg7 (of 16. exd5 ♗xd5! 17. ♗xg7 ♗xf3 18. ♗h3 ♗xg4 19. ♗g3 ♗xg7 20. ♗xg4 ♗c7 21. ♗f4 f5 en zwart heeft voldoende compensatie voor de loper.) 16. ... ♗xg7 17. exd5 ♗d7 18. ♗e2 ♗c5 19. f4 ♗bc8 20. ♗b1 a6 en de stelling is volkomen in evenwicht.

14. ... b5 15. h6

Minder juist is 15. ♗d5? ♗xd2+ 16. ♗xd2 ♗xd5 17. exd5 ♗h6 18. hxg6 ♗xd2+ 19. ♗xd2 fxg6 en het loperpaar compenseert

enigszins de kwaliteit. Sterk is 15. hxg6!? fxg6 (Echter niet 15. ... hxg6?! wegens 16. ♗g5! a6?! 17. ♗d2 ♗c7? 18. ♗dh2 b4 19. ♗h6! ♗_xh6+ 20. ♗_xh6 g5 21. ♗_d3 ♗_xg4 22. ♗_h8+ ♗_g7 23. ♗_1h7+ ♗_g6 24. e5+ ♗_e4 25. ♗_h6+ ♗_f5 26. ♗_xe4+ ♗_f4 27. ♗_e2#) 16. g5 ♗h5 17. ♗xg7 ♗xg7 18. ♗h3 ♗_xh3 19. ♗_xh3 ♗_c4 20. ♗_d5 en wit lijkt de beste kansen te hebben in het resterende eindspel.

15. ... b4

Zwarts beste mogelijkheid lijkt de tegenaanval met 15. ... ♗f8!? 16. ♗_xf6 b4!? (Of 16. ... exf6 17. ♗_d5 ♗_xd2+ 18. ♗_xd2 ♗_xd5 19. ♗_xd5 ♗_c5 met gelijk spel.) 17. ♗_d5 ♗_xd5 18. ♗_xd5 ♗_c5 19. ♗_b3 exf6 20. a4 ♗_c7 21. ♗_b1 en wit moet stand kunnen houden.

16. hxg7 bxa3 17. ♗_h6 axb2+ 18. ♗_d2 ♗_xg4 19. ♗_xf6 ♗_h5! 20. ♗_d4? e5 21. ♗_xh5 gxh5 22. ♗_g5 ♗_b4 23. ♗_d3 ♗_xd4 24. ♗_d5 ♗_f2+ 25. ♗_e2 ♗_xc2+ 26. ♗_xc2 ♗_xe2+ 27. ♗_c3 ♗_xf3+ 28. ♗_c4 ♗_b3

0-1

Van Spijk Grafimedia
felicitteert de N.B.C.
met het 40-jarig jubileum
en wenst de bond
nog veel succes in de toekomst

Uitgesteld Haloween gambiet

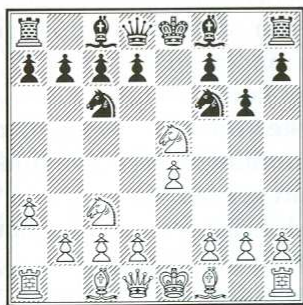
Jacques Vermeulen

De lezers die dit gambiet eens vriendschappelijk willen spelen kunnen contact opnemen met de redactie. Er zijn geen elopunten mee gemoeid, je kunt ze niet winnen maar ook niet verliezen.

R. Polzin (2514)-F. Levin (2506)

C47 Germany BL (2.3), 23.10.2005

1.e4 e5 2.♟f3 ♟f6 3.♞c3 ♞c6 4.a3 g6
5.♞xe5

Het Haloween gambiet ontstaat meestal na 4.♞xe5. In dit uitgestelde Haloween gambiet heeft wit eerst de zet 4.a3 ingelast, om zwart tot ...g6 te verleiden.

5...♞xe5

Natuurlijk moet zwart het offer aannemen, want weigeren met 5...♞e7 6.d4 d6 7.♞g5 dxe5 8.♞d5 gaat zwart materiaal kosten.

6.d4

Het paard moet zo snel mogelijk van zijn voorpost worden verdreven. Tevens verkrijgt wit zo een sterk centrum.

6...♞c6 7.d5

De enige zet. De zwarte paarden krijgen geen rust en worden weer naar de beginopstelling gejaagd.

Minder juist is 7.e5 ♟g8 8.♞c4 d6 9.♞f3 ♞e6 10.♞xe6 fxe6 11.exd6 cxd6 12.0-0 ♞f6 13.♞e2 0-0-0 14.d5 exd5 15.♞xd5 ♞e5 16.♞b5 ♟f6 17.c4 ♞xd5 18.cxd5 ♞d4 19.♞a5 ♞g7 20.♞xa7 ♞xd5 21.♞e3 ♞d7 22.♞fd1 ♞a8 23.♞b6 ♞a6 24.♞b4 ♞c2 25.♞xd5 ♞xb4 26.♞b5 ♞xb2 27.♞d1 en zwart staat duidelijk beter in R. Hendriks-H. Jonkman, Zwolle 2001.

7...♞g7?!

Zwart geeft het verworven materiaal weer terug. Een voordeel is dat het witte centrum ermee wordt ontbonden en zwart na het slaan met de b-pion het centrum kan gaan bezetten.

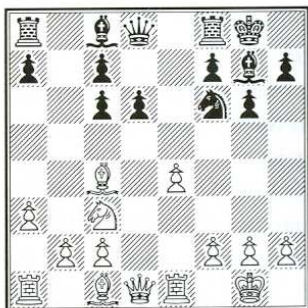
Iets beter is 7...♞b8 8.e5 ♟g8 9.d6 cxd6

10.exd6 ♖f6 11.♠b5 ♠a6 12.♙c4 ♙h6
 13.♗e2+ ♗f8 14.♙e3 ♙xe3 15.fxe3 ♗h4+
 16.g3 ♗h5 17.♗f2 ♗f5 18.♗e2 ♗h5 19.♗f2
 ♗f5 20.♗e2 ♠h6 21.♗f1 ♗h5 22.♗f2 ♗f5
 23.♗e2 ♗e5 en wit is licht in het voordeel
 in M. Carlsen-S. Nyusti, Helsinki 2002.

8.dxc6 bxc6 9.♙c4

Of 9.♙d3 0-0 10.0-0 d5 11.♙g5 ♗e8
 12.exd5 cxd5 13.♙b5 ♗e6 14.♙xf6 ♙xf6
 15.♗xd5 ♗xd5 16.♠xd5 ♙xb2 17.♗ab1
 ♗b8 18.♠xc7 ♗e7 19.♠d5 ♗e5 20.♙c4
 ♙e6 21.♠e7+ ♗g7 22.♙b3 ♙c4 23.♠c6
 ♙xf1 24.♗xf1 met enig voordeel voor wit
 in G. Jones-D. Pedersen, Copenhagen 2005.

9...0-0 10.0-0 d6 11.♗e1

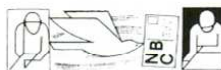

De opening is achter de rug. De witte pionnenformatie is iets beter en zijn stukken zijn actiever. De stelling is volkomen in evenwicht.

11...♠d7 12.♙e3 ♠b6 13.♙b3 ♗e8
 14.♙d4 ♙e6 15.♙xg7 ♗xg7 16.♙xe6
 ♗xe6 17.♗d3 a5 18.♠e2 c5 19.♠c3
 ♗e8 20.♗e3 a4 21.♗f1 ♗e7 22.♗h3
 ♗f6 23.♗d1 h5 24.♗f3 ♗e7 25.♗e3 c6
 26.♗de1 ♗f6 27.♗d1

1/2-1/2

Hoogtepunten in bijgaand overzicht zijn de plaatsing van David van der Hoeven voor een WK finale, middels zijn eclatante overwinning in een Kandidatentoernooi, en de overwinningen van Roel de Jong en Rob Kruis in een WS/M-groep, waarmee zij toegang hebben verkregen tot de WK-cyclus. Daarnaast is er de winst van Jan Geus in een WS/H-groep, en die van Robert drost in een klassieke EU/O-groep. In de thema-toernooien grossierden we de laatste tijd in overwinningen: Ferry Lunek, Marc Schroeder en maar liefst drie keer Wim van Vugt. In deze categorie won Piet van der Houwen met 8 uit 8 ook nog eens een (inmiddels door gebrek aan echte belangstelling al weer afgeschaft) Fischer Random toernooi. Dan waren er nog World Cup zeges in de voorronden voor Henk Panman en Jan Vosselman. In het eerste Webserver Open toernooi zijn inmiddels zes halve finales van start gegaan. Van Nederlandse zijde nemen hier aan deel: Geert Bronts, Menno van Koningsveld, Ron van Neijhof, René Raijmaekers, Frank Tieken, Ronald Weyerstrass en Jan Willem van Willigen.

Internationale eindstanden

En tenslotte zij vermeld dat in de semifinale groep van het Wereldkampioenschap waarin Piet Koster zich wist te plaatsen voor een Kandidatentoernooi, dat ook gelukt is aan Richard van Tienhoven, die ik de vorige keer over het hoofd heb gezien. Excuses.

WC/24/CT/2 1. David van der Hoeven 9 (12)
WC/27/SF/6 5. Leo Hofland 7 (12); **WC/29/SF/2**
2. Piet Koster 9 (12), 3. Richard van Tienhoven 8
EM/GMN/12 13. Hans van Unen 4,5 (12);
EM/GMN/14 5/6. Hans van Unen 6,5 (12)
EM/MN/69 10. Kier Nienhuis + 4,5 (12);
EM/MN/83 4/5. Jan Willem van Willigen 7 (12)
MN/94 6/7. Jeroen Frijling 4 (9)
WS/M/7 5/6. Peter J.J. de Jong 5,5 (10); **WS/M/9**
1. Rob Kruis 9 (10), 5/6. Peter Holscher 5;
WS/M/10 7. Bouwe Boschma 5 (10); **WS/M/19**
4/5. Vojo Zelovic 7 (10); **WS/M/20** 1. Roel de Jong 8 (10); **WS/M/28** 7/9. Gerard van den Haak 4 (10)
WS/H/15 3. Frank Peetoom 4 (6), 4. Wim Kruimer 3; **WS/H/20** 1/2. Jan Geus 4 (6);
WS/H/42 7. Rick weggen 0,5 (6)
WS/O/33 4. Wim Sijes 3 (6); **WS/O/40** 7. J. T. Baars 0 (6); **WS/O/41** 4. Nico van Ruiten 2,5 (6);
WS/O/53 4/5. Hans Dirks 3 (6)
EM/M/282 5. Peter J.J. de Jong 5,5 (10);
EM/M/295 4. Frits Bleker 6,5 (10); **EM/M/300**
11. Jeroen van Gool 1,5 (10)
EM/H/148 5. Mark Nieuweboer 2,5 (6)
WT/M/1035 3/4. Wim Wegman 5 (8)
EU/M/1291 5/6. Frans Jaeger 5,5 (10)
EU/O/78 1/2. Robert Drost 5,5 (6)
TT/15/98/SF/1 1. Wim van Vugt 6 (8), 4/5. Willem Goedhart 2; **TT/15/98/SF/2** 1. Ferry Lunek 5 (6), 3. Willem Goedhart 2,5;
TT/15/98/SF/3 1. Wim van Vugt 4 (4), 3. Willem Goedhart 0,5

TT/W/1/06/3 1. Marc Schroeder 11 (12)
TT/E/4/04/F 3/4. Gert Legemaat 5 (10);
TT/E/1/05/F 1. Wim van Vugt 3 (4)
TT/FR/EM/1 1. Piet van der Houwen 8 (8)
WorldCup/11/SF/2 8. Ernst Sprenger 5,5 (12)
WorldCup/13/P/p/3 5. Henk de Heer 6 (10);
WorldCup/13/P/p/19 4/5. Pieter Spierenburg 7 (10); **WorldCup/13/P/p/20** 4/5. Peter Groot 6 (10); **WorldCup/13/P/p/24** 1/2. Henk Panman 8 (10)
WorldCup/14/E/p/32 3. Wim Velker 7,5 (10);
WorldCup/14/E/p/41 6. Willem van der Linden 4,5 (10); **WorldCup/14/E/p/42** 8/9. Aart van de Peut 4,5 (10)
WorldCup/14/WS/p/48 1. Jan Vosselman 7,5 (10), 8. Gerard van den Haak 4;
WorldCup/14/WS/p/50 5/6. Jos van Doorn 5,5 (10); 7/8. Tom de Ruiter 5;
WorldCup/14/WS/p/52 3. Kees Tanis 6,5 (10), 8. Jan Bart van Daatselaar 4,5
WS/Open/1/15 3/4. Bart Ockeloen 3,5 (6);
WS/Open/1/16 4/5. René van Alfen 2,5 (6);
WS/Open/1/29 6. Frans Vlugt 1,5 (6)
ICCF/50/EM/QF/19 4. Hans van Unen 9 (12);
ICCF/50/EM/QF/27 7. Kees Tanis 7,5 (12)
ICCF/50/EM/p/22 8. Peter de Jong 3 (10);
ICCF/50/EM/p/29 7. Henk Langendam 3,5 (10)
WS/free/8 1/2. Hein Stallinga 1 (2); **WS/free/23**
1. Frits Bleker 1,5 (2); **WS/free/64** 1. René van Alfen 1 (2); **WS/free/155** 1/2. Rein Thierry 1 (2); **WS/free/229** 2. Peter Schalkwijk 0 (2)
Foglar SIM (CZE) 4/6. Rob Leemans 6,5 (12), 7/8. Cor van Wieringen 6; **Giraudet Memorial A (FRA)** 12/13. Jeroen Frijling 3,5 (12); Jaudran Memorial B (FRA) 4/6. Joop Jansen 8,5 (14)
Afrika/Azië - Rest van de Wereld 56 - 78; bord 27 1/2. Rob Leemans 1 (2); bord 30 1. Jan Vosselman 2; bord 40 1. Jos van Doorn 2; bord 46 2. Gerard van den Haak 0; bord 57 1. Willem van der Linden 2

Adrianus Dingeman de Groot (1914 – 2006)

Jelle van den Braak

Onlangs is Professor A.D. de Groot overleden. De Groot is belangrijk geweest op verschillende gebieden. Op scholen is hij (vooral) bekend geworden als grondlegger van de CITO-toets.

Het overlijden is uitvoerig in het nieuws geweest. Een uitgebreid *In Memoriam* kunt u lezen in *Schaak Magazine* nr 5 (2006).

Ik herinner me uit mijn kweekschooltijd een boek van De Groot, dat ik bestudeerde: *Vijfen en zessen, Cijfers en beslissingen: het selectieproces in ons onderwijs*. Ik zal bij dit boek niet uitvoerig stil staan. Het kwam er op neer, dat werk dat door de ene docent nog als voldoende gekwalificeerd werd door de volgende docent als onvoldoende beoordeeld kon worden. Ik had er destijds geen enkel idee van, dat deze De Groot zich ook met schaken bezig gehouden heeft.

De Groot is binnen de schaakwereld bekend geworden door zijn proefschrift *Het denken van den schaker (een experimenteel-psychologische studie)*, (1946). Dit boek gaat in op de denkprocessen van de schaker. De Groot ontdekte, dat goede en minder goede schakers even ver vooruit

denken, maar de goede schakers doorzien stellingen beter en herkennen patronen op het bord makkelijker. In 1965 verscheen van dit proefschrift een Engelse vertaling. Het is van invloed geweest op de ontwikkeling van computer-schaakprogramma's.

Partijen van De Groot

Jacques Vermeulen

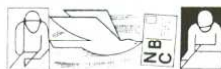
A. de Groot-T. van Scheltinga

E40; Amsterdam m (1), 1936

**1. d4 ♟f6 2. c4 e6 3. ♟c3 ♟b4 4. e3 d5
5. ♟ge2**

Na de tekstzet valt het zwart niet moeilijk een goede stelling te verkrijgen. De witte dame wordt spoedig naar een minder gunstig veld gedwongen, terwijl ook het koningspaard op e2 niet zeer goed staat. Beter is 5. ♟d3 0-0 6. cxd5 exd5 7. ♟f3 ♜e7 met gelijk spel.

Gespeeld is ook wel 5. a3 ♟e7 6. ♟f3 b6 7. ♟d3 0-0 8. ♜e2 c5 9. 0-0 cxd4 10. exd4 dxc4 11. ♟xc4 ♟b7 12. ♜d1 ♟d5 13. ♟e4 ♟d7 14. ♟e5 ♜c7 15. ♟g5 ♟7f6 16. ♟d2

♙d6 17. ♖ac1 ♗e7 18. ♙d3 h6 19. ♖gf3
 ♜fc8 20. ♙a6?! ♙xa6 21. ♗xa6 ♗e8 met
 ongeveer gelijk spel in Farber-Tears corr
 1947.

5... dxc4

Speelbaar is ook 5. ... c6 6. ♖f4 (of 6. a3
 ♙a5 7. b4 ♙c7 8. ♖g3 0-0 9. ♙e2 e5 10.
 dxe5 ♙xe5 11. ♙b2 met ongeveer gelijk
 spel in Wittke-Dawid, Badenweiler 1995.)
 6. ... ♖bd7 7. a3 ♙d6 8. cxd5 exd5 9. ♗f3
 0-0 10. ♙d3 ♜e8 11. ♙d2 ♖f8 12. h3 ♗c7
 13. 0-0 ♙xf4 14. exf4 en zwart staat mis-
 schien iets beter in Bilek-♙en Cheik
 Leipzig 1960.

Gelijkspel geeft ook 5. ... ♖e4 6. ♙d2 ♖xd2
 7. ♗xd2 0-0 8. a3 ♙e7 9. ♖f4 c6 10. ♙d3
 ♖d7 11. cxd5 exd5 12. ♗c2 ♗f6 13. h3 ♜e8
 14. g4 aldus Urosevic-Lazarevic, Kraguje-
 vac 2000.

6. a3

Onduidelijk is 6. ♗a4+ ♖c6 7. a3 ♙d6 8.
 e4 ♙d7 9. ♗xc4 e5 10. d5 ♖e7 11. g3 c6 12.
 ♙g2 cxd5 13. exd5 h6 14. 0-0 a6 15. a4 met
 gelijke kansen in Lombardy-Shipman,
 New York 1956.

6... ♙a5

De alternatieven zijn: 6. ... ♙d6 7. e4 e5 8.

f4 exd4 9. ♗xd4 ♖c6 10. ♗xc4 0-0 11. ♙e3
 ♙e6 12. ♗d3 ♖a5 13. e5? ♙xe5! 14. ♗b5
 ♙xc3+ 15. ♖xc3 c6 en zwart staat beter in
 R. Fine-R. Fischer, New York 1963.

6. ... ♙e7 7. ♖f4 0-0 8. ♙xc4 ♙d6 9. ♖h5
 ♖bd7 10. e4 ♖xh5 11. ♗xh5 c5 12. dxc5
 ♙xc5 13. 0-0 ♗f6 14. ♙g5 ♗g6 15. ♗xg6
 met gunstig spel voor wit in G. Milos-F.
 Nijboer, Copenhagen 1982.

6. ... ♙xc3+ 7. ♖xc3 e5 8. ♙xc4 exd4 9.
 exd4 0-0 10. 0-0 ♖c6 11. ♙e3 a6 12. ♜e1
 met gelijk spel.

7. ♗a4+ c6

Ook 7. ... ♖c6 is speelbaar: 8. ♗xc4 0-0 (of
 8... a6 9. b4 ♙b6 10. ♙b2 0-0 11. ♖f4 ♜e8
 12. ♜d1 ♖e7 13. ♙d3 ♖ed5 14. ♖cxd5
 ♖xd5 15. ♖xd5 exd5 16. ♗c2 ♗h4 17. 0-0
 ♜e6 18. g3 ♗h5 met licht voordeel voor
 zwart in Wong-Tejas, Chicago 1994.) 9. b4
 ♙b6 10. g3 e5 11. d5 ♖e7 12. ♙g2 c6 13.
 dxc6 bxc6 14. ♗b3 ♙e6 15. ♗c2 a5 16. ♙b2
 axb4 17. axb4 ♜xa1+ 18. ♙xa1 ♖ed5 19.
 ♖xd5 ♖xd5 20. 0-0 met zo goed als gelijk
 spel in Neyman-Wernert, Germany 2000.

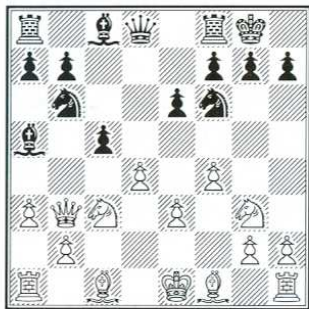
8. ♗xc4 0-0 9. ♖g3 ♖bd7 10. f4

Min of meer noodzakelijk, omdat zwart
 anders met e6-e5 zeer goed spel verkrijgt.
 Euwes voorstel 10. b4 voorkomt de vol-
 gende actie.

10... ♖b6 11. ♗b3?!

Beter is 11. ♗d3 c5! 12. dxc5 ♗xd3 13.
 ♙xd3 ♙xc3+ 14. bxc3 ♖a4 15. c6 bxc6 16.
 ♖e2 ♖c5 17. ♙c4 ♙a6?! (Zwart kan ook
 met 17. ... ♖fe4! het centrum blokkeren.
 18. 0-0 ♜d8 19. ♜a2 a5) 18. ♙xa6 ♖xa6 19.
 ♖d2 ♜fe8 20. ♖d4 e5 21. fxe5 met gelijk
 spel in M. Euwe-J. Capablanca, Amster-
 dam 1931.

11... c5

Goed gespeeld. Zwart staat in ontwikkeling voor en neemt het initiatief.

12. dxc5 ♖d5

Wit is nu praktisch tot ruil gedwongen en komt nu in een minder goed eindspel. 13. ♗xd5 ♜bxd5 14. ♙d2 .In aanmerking komt 14. b4 ♜xc3 15. bxa5 ♙d7.

14... ♙xc3 15. ♙xc3 ♜xc3 16. bxc3 ♙d7 17. ♙e2 ♜fc8 18. ♙f3 ♜xc5 19. ♙xb7 ♜b8 20. ♙e4 ♜xe4 21. ♙xe4 f5

Na direct 21. ... ♜xc3 kan wit zich afdoende verdedigen met 22. ♜d2 ♜bb3 23. ♜hb1 ♜xe3 24. ♙c2 ♜xb1 25. ♜xb1 met matdreiging.

22. ♙f3 ♜xc3 23. 0-0

Wit kan pionverlies niet vermijden en brengt zijn koning in veiligheid. Op 23. ♜d2 volgt 23. ... ♜bb3 24. ♜hb1 ♙d3+ 25. ♜e2 ♜xe3+ 26. ♜f2 ♜xb1 27. ♜xb1 ♜xa3 met goede kansen voor zwart.

23... ♜xc3 24. ♜fd1

Zwart heeft een gezonde pluspion, maar het is niet gemakkelijk dit voordeel te realiseren, omdat de witte stukken los komen en zwarts meerderheid in het centrum immobiel is.

24. ... ♙e8 25. ♜d6 a5 26. a4 e5 27. ♙d5+ ♙f7 28. ♙xf7+ ♜xf7 29. ♜a6 exf4 30. ♜xa5 ♜f6 31. ♜a6+ ♜g5 32. ♜a7 ♜h6 33. ♜f1

Waarschijnlijk meende wit aldus zijn pion te kunnen heroveren.

33... ♜b2

Op 33. g5 volgt 34. ♜a6+ ♜h5 35. ♜a7 h6. 34. ♜xf4 ♜e1+ 35. ♜f1 ♜ee2 36. ♜xf5 ♜xg2+ 37. ♜f1 ♜xh2 38. ♜g1 ♜bg2+ 39. ♜f1 ♜a2 40. ♜g1 ♜hg2+ 41. ♜f1 ♜gc2 42. ♜e5 ♜c1+ 43. ♜e1 ♜xe1+ 44. ♜xe1 g5 45. a5 ♜g6 46. a6 h5 47. ♜a8 ♜f5 48. a7 ♜g4

De zwarte koning gaat nu voor zijn pionnen staan om eventuele schaaks te voorkomen.

49. ♜f1 h4 50. ♜e1 h3 51. ♜f1 h2 52. ♜h8 ♜g3 53. ♜h7 ♜xa7 0-1.

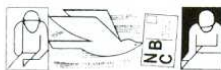
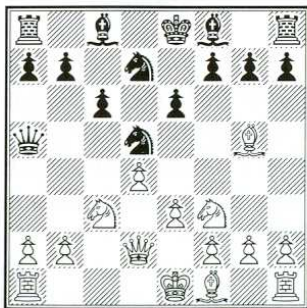
A. de Groot-R. Arlauskas

D52; Munich ol (4), 1936

1. d4 d5 2. c4 e6 3. ♜c3 ♜f6 4. ♙g5 ♜bd7 5. e3 c6 6. ♜f3 ♜a5

De Cambridge-Springs-variant is een sterk wapen voor de zwartspeler, maar wit heeft voldoende tegenkansen.

7. cx d5 8. ♜d5 8. ♜d2

Met de bedoeling zo spoedig mogelijk e3-e4 te laten volgen en aldus zwart tot ♖xc3 te dwingen, welke ruil het witte centrum versterkt.

8... ♗7b6

Deze weinig voor de hand liggende zet is de meest agressieve voortzetting van zwarts aanvalsplannen op de vijandelijke damevleugel. Er dreigt namelijk pionwinst door 9. ... ♖xc3 en 10. ... ♗d5 11. ♖c1 ♖xc3.

9. ♖c1 ♖xc3 **10.** bxc3 ♗d5 **11.** ♖c4 b5

Minder goed is nu 11. ... ♖xc3 wegens 12. 0-0 ♖b4 13. a3 (13. ♖d3 ♗d5 14. e4 ♗e7 15. d5 exd5 16. exd5 ♖xd5 17. a3 ♖xa3 18. ♖e4+ ♖e7 19. ♖fe1 ♖e6 20. ♖xd5 cxd5 21. ♖h4 ♖d6 1-0 Gadaliński-Makarczyk, Wrocław 1955) 13... ♖xa3 14. ♖a1 ♗e4 15. ♖e2 ♖xg5 16. ♖xg5 ♖c3 17. ♗e4 G. Stahlberg-L. Rellstab, Sopot 1935.

12. ♖b3 ♖xc3?

Dit verschaft wit voortreffelijke kansen. Sterker is 12. ... ♖a3 waarna 13. ♖c2 niet mogelijk is wegens 13. ... ♗b4 met verovering van de kwaliteit. Veiliger is 13. 0-0 ♖xc1 14. ♖xc1 f6 15. ♖h4 ♗b6 16. ♖g3 0-0 17. ♖d3 met ongeveer gelijk spel.

13. 0-0

Natuurlijk niet 13. ♖xc3? wegens 13. ... ♖b4 14. 0-0 ♖xc3 15. ♖c2 b4 en zwart staat goed.

13... b4 **14.** ♖fe1 ♖b7

Op 14. ... ♗e4 volgt 15. ♖c2.

15. e4

Wit staat reeds overwegend. De zwarte pluspion op de damevleugel speelt in het geheel geen rol.

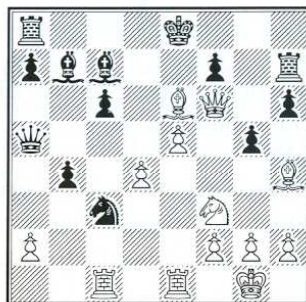
15... ♖d6 **16. e5 ♖c7 17. ♖f4**

Wit concentreert zijn stukken op de koningsvleugel voor het geval zwart tot de rokade mocht besluiten.

17... h6 **18.** ♖h4 g5

Beter is 18. ... ♖d8.

19. ♖f6 ♖h7 **20.** ♖xe6

Een zeer kansrijk offer, waarmee de zwarte koningsstelling uit elkaar geslagen wordt. Niet goed is nu 20. ♖g3 ♖d8 en de dame is gevangen.

20... g×h4

Ook na 20. ... fxe6 21. ♖xe6+ ♖f8 offert wit met 22. ♖xg5 hxg5 23. ♖xg5 nog een tweede stuk.

21. ♖xf7+ ♖xf7 **22.** ♖g6

Wit heeft twee stukken minder, maar dreigt nu de partij met e6 te beslissen.

22. ... 0-0-0

Zwart geeft een stuk terug.

23. ♖xf7 ♖xa2 **24. e6**

Materieel staat wit nog niet gelijk, maar de vrije e-pion betekent een groot gevaar voor zwart.

24... c5

Op 24. ... ♗e2+ beslist wit de partij als volgt 25. ♖xe2 ♖xe2 26. e7 ♖h8 27. ♖f8+.

25. ♗e5 ♖d5 **26.** ♖g6 ♖d6 **27.** ♗f7

♙g3 28. ♜f3 ♖xd4+ 29. ♚h1 ♙xf3

Niet 29. ... ♙xe1 wegens 30. e7 ♜e8 31. ♖d6+ ♗xd6 32. ♗xd6 ♙f2 33. ♗e6+.

30. h×g3

Op 30. e7 komt 30. ... ♙xg2+ 31. ♗xg2 ♗d2+ 32. ♗h3 ♗d7+ 33. ♗e6 ♜e8 34. hxg3 en de kansen zijn weer ongeveer in evenwicht.

30... ♗f2

Ook nu schijnt deze zet beslissend te zijn, maar wit heeft echter nog een redding.

31. g×h4 ♜d2

Zwart speelt op winst. Wit heeft geen verdere dekking van pion g2. Na 31. ... ♗xh4+ 32. ♗g1 kan zwart eeuwig schaak geven met 32. ... ♗d4+ 33. ♗h2 (Niet 33. ♗f1? en wit gaat mat: 33. ... ♙e2+ 34. ♜xe2 ♗f4+ 35. ♗e1 ♗xc1+ 36. ♗f2 ♗f4+ 37. ♗e1 ♜d1#) 33. ... ♗h4+ 34. ♗g1 ♗d4+.

32. ♖d6+ ♗c7?

Leidt tot onmiddellijk verlies. Aangewezen is 32. ... ♜xd6 om 33. e7 te beantwoorden met 33. ... ♗xh4+ 34. ♗g1 ♗d4+ met eeuwig schaak.

33. ♗f7+ ♗b6 34. ♗xf3 ♗xh4+ 35. ♗g1

1-0

A. Cipolli (2501)-A. de Groot (2421)

B33; corr 2001

1. e4 c5 2. ♖f3 ♖c6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4 ♖f6 5. ♖c3 e5 6. ♖db5 d6 7. ♙g5 a6 8. ♖a3 b5 9. ♙xf6 gxf6 10. ♖d5 f5 11. ♙xb5 axb5 12. ♖xb5 ♜a4 13. b4 ♜xb4 14. ♖bc7+ ♗d7 15. 0-0 ♗g5 16. ♖xb4 ♜g8 17. g3 ♖xb4 18. ♜b1 ♗g4 19. ♗d2 ♗xc7 20. ♜xb4 fxex4 21. f3 ♗e6 22. fxex4 ♗d7 23. ♗f2 ♜g7 24. ♗a7+ ♗d8

25. ♗a5+ ♗e7 26. c4 ♗e8 27. c5 f6 28. ♜b8 ♜b7 29. ♗a4+ ♗f7 30. ♜xb7+ ♙xb7 31. c6 ♙c8 32. ♗b3 d5 33. exd5 ♙c5+ 34. ♗h1 ♗d6 35. ♜e1 ♙f2 36. ♜e2 ♗c5 37. ♗g2 ♙d4 38. ♜c2 ♗a5 39. ♗f1 ♙h3+ 40. ♗e2 ♙g4+ 41. ♗f1 ♙f5 42. c7 ♙h3+ 43. ♗e2 ♙g4+ 44. ♗f1 ♙h3+ 45. ♗e2 ♙g4+ 46. ♗f1
1/2-1/2

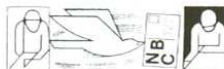
A. de Groot (2427)-T. Lukanov (2535)

B09; corr. 2000

1. e4 d6 2. d4 ♖f6 3. ♖c3 g6 4. f4 ♙g7 5. ♖f3 c5 6. ♙b5+ ♙d7 7. e5 ♖g4 8. ♙xd7+ ♗xd7 9. d5 dxe5 10. h3 e4

11. ♖xe4 ♖f6 12. ♖xf6+ ♙xf6 13. 0-0 0-0 14. c4 b5 15. ♖e5 ♗d6 16. cxb5 ♖d7 17. ♖c6 a6 18. f5 ♖b6 19. fxg6 fxg6 20. ♙h6 ♜f7 21. a4 ♖xd5 22. ♗e2 e6 23. ♜ad1 axb5 24. axb5 ♜e8 25. ♜f2 ♙g7 26. ♜xf7 ♗xf7 27. ♗f2+ ♗g8 28. ♙xg7 ♗xg7 29. ♜c1 ♜f8 30. ♗d2 ♜f7 31. b3 ♗g8 32. ♜a1 ♜f8 33. ♜a7 ♜f7 34. ♜a8+ ♜f8 35. ♜xf8+ ♗xf8 36. ♗b2 ♗f7 37. ♗e5 ♗f5 38. ♗d6 ♗e4 39. ♗h2 c4 40. bxc4 ♖e3 41. ♗b8+ ♗f7 42. ♖e5+ 1-0

Adri de Groot leeft!

Nol van 't Riet

Op zondag 15 oktober j.l. werd in het Ramada Hotel in Dresden het ICCF Congres geopend. Dat gebeurde met toespraken door Fritz Baumbach, de voorzitter van de organiserende Duitse bond BdF, de burgemeester van Dresden, de voorzitter van de Duitse schaakbond en de nieuwe ICCF President Med Samraoui. Daarna trad een Dresdens mannenkoor op dat gespecialiseerd was in het zingen van liederen over het wandelen in de bergen van Saksen (denk aan: een uiterst beschaafde versie van wat bij ons zeemanskoren zijn).

Vervolgens begon het Congres echt. Eén van de eerste onderdelen is dan dat met een minuut stilte mensen uit 'onze' wereld herdacht worden, die het afgelopen jaar zijn overleden. Er werden een aantal namen genoemd, waarvan ik een aantal nog nooit eerder had gehoord.

Ik dacht nog: 'Het moet ook niet gekker worden, we zouden hier alleen mensen moeten herdenken die grote internationale en organisatorische betekenis voor het correspondentieschaak hebben gehad.' Terwijl ik dat dacht meende ik vaag de naam 'De Groot' te horen. En even dacht ik nog: 'De Groot, De Groot, dat moet A(driaan) D. de Groot zijn geweest (toptien bordspeler van voor de oorlog, grondlegger van het Cito, woon-

achtig op Schiermonnikoog, naast Hotel Van der Werff, onlangs inderdaad overleden). Zou die inderdaad ooit ook iets met het correspondentieschaak te maken hebben gehad? Nooit geweten.' Maar dan komen er nog wat namen, en moet je een minuut gaan staan herdenken. Vervolgens begint het Congres echt, en ga je over tot de orde van de agenda.

De zaterdag daaropvolgend rijd ik terug naar huis, samen met Gert Timmerman, die pas zondagavond was gearriveerd, omdat hij eerst -de zaterdag voorafgaand aan de opening van het Congres- nog KNSB-competitie moest spelen (en wel, omdat niemand van Spijkenisse tegen hem vooruit wilde spelen). En terwijl wij -tuf, tuf, tuf- door Duitsland rijden

(scheuren is er daar niet meer bij, want binnen elke honderd kilometer tref je wel twee keer een stuk van een kilometer of twintig aan waar je niet harder mag dan tachtig) zegt Gert opeens: 'Dat is ook wat dat Adri de Groot is overleden.' Ik zeg: 'Pardon?' Gert: 'Dat Adri de Groot is overleden.' Ik: 'Wat zeg je nou, ik heb vorige week nog met hem gemaïld over zijn deelname aan een WK-Kandidatentoernooi.' Gert: 'Maar het staat in het verslag van het Congres dat we gisteravond tijdens het slotbanket uitgereikt hebben gekregen.'

Ik was geheel verbijsterd. Het duurde een hele poos, voordat ik mijn vage gedachten tijdens de opening van het Congres weer terug kon roepen. Zo'n weekje Congres is namelijk een nogal intensieve gebeurtenis.

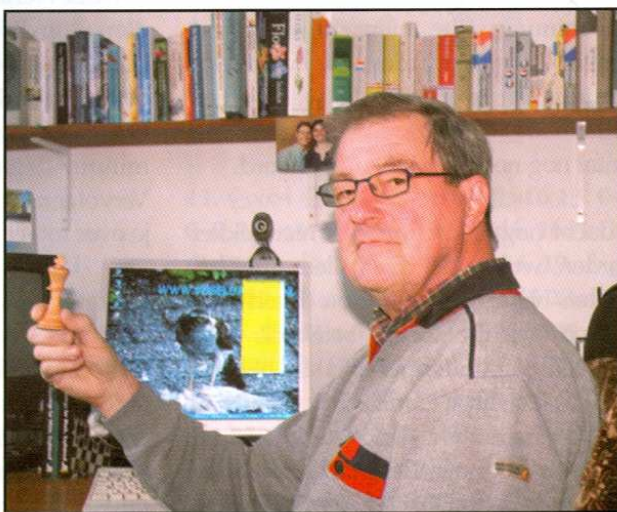
Kortom, voordat ik de naam van Adri had omgevormd tot die van Adriaan D., waren we enkele honderden kilometers verder.

En dan heb je ook nog de vraag: wie heeft de ICCF President ingefluisterd dat 'De Groot' herdacht moet worden, als je dat zelf niet bent geweest?

Tenslotte bedenkt je, dat ergens (in één of ander buitenland) iemand

moet hebben gelezen (waarschijnlijk op dat vervloekte internet) dat een Nederlandse topschaker Adriaan de Groot was overleden, en dat hij vervolgens –onwetend als ie is– gedacht heeft dat dat onze SIM Adri de Groot moest zijn die –als topspeler– herdacht moet worden op het Congres.

Schrijver dezes kan u tot zijn vreugde evenwel melden dat Adri de Groot nog steeds leeft, keurig zijn partijen speelt en zijn website over vogeltjes bijhoudt (www.vogeldagboek.nl), maar dat het een ware crime geweest is om op alle mogelijke websites– u hebt geen idee hoe snel zulke zaken gaan– dit te laten corrigeren. In elk geval wensen we onze man uit Benthuizen de komende jaren nog veel schaaksuccessen toe.

• Adri de Groot, alive and kicking! (foto: archief A. de Groot)

Invitatie-toernooien

Nol van 't Riet

In Schaakschakeringen 366 van februari 2004 heb ik een overzicht gegeven van de stand van zaken van de Nederlandse spelers in individuele internationale invitatie-toernooien. Er waren toen 15 spelers actief in 15 verschillende toernooien. Hoogste tijd om bijna drie jaar later eens met een update te komen. Laat ik voor de verandering eens alle betrokkenen spelers in alfabetisch volgorde nalopen.

Jeroen Frijling finishte intussen in de postgroep van het in 2003 begonnen Franse André Giraudet Memorial een beetje teleurstellend met 3,5 uit 12.

Carol-Peter Gouw speelde in het Australische Cecil Purdy Memorial A. Purdy was 'onze' eerste Wereldkampioen.

Carol-Peter bracht het tot 8 uit 14 (een half punt onder de GM-norm), net als de Engelsman Anthony Barnsley en de Australiër Tim Runtig. Maar of dit goed genoeg is voor de op dit moment door hen gedeelde derde plaats, hangt af van de uitslag van de ene nog openstaande partij tussen Peter Valent uit Oostenrijk met 7,5 en Michiel Plomp met 7 punten. Adri de Groot beëindigde het Argentijnse Carlos Portela Memorial A met 8,5 uit 16, hetgeen hem de SIM-titel heeft opgeleverd.

Joop Jansen deed het voortreffelijk in de B-groep van het Franse Jacques Jaudran Memorial. Met 8,5 uit 13 en nog één partij open had hij alle kansen op het halen van de op 9,5 punten gelegen SIM-norm. Zijn laatste tegenstander, de Rus Chigishev, evenwel was kampioen 'zoek raken, niet aankomen, herhalen' en ga zo maar door. Uit eigen ervaring als wedstrijd-leider - zeker op dit niveau van titel-toernooien - weet ik, dat je alleen maar een claim aan speler A kan toekennen als deze (A, dus) zichzelf geheel (maar dan ook geheel) volgens de spelregels heeft gedragen en zijn tegenstander, speler B, aantoonbaar niet. Ook als je ervan overtuigd bent (zonder dat je dat met harde bewijzen kunt waarmaken) dat B de boel belazert, terwijl A - overigens in goed vertrouwen - de regels een beetje met de Franse slag heeft gevolgd, dan kun je als wedstrijd-leider vrijwel nooit in het voor-

deel van A beslissen. Joop heeft (zie elders in dit nummer) dat laatste punt maar laten lopen, in de overtuiging dat hij in een ander toernooi zijn tweede SIM-norm wel zou behalen.

Jacques Kuiper speelde ook in het Jacques Jaudran Memorial, net als Joop Jansen, maar dan in groep A. En ook hier ging iets niet helemaal goed. Met een score van 8 uit 12 won hij het toernooi gedeeld met Artis Gaujens uit Letland en Gilles Hervet uit Frankrijk. En die score van 8 punten was ook precies de GM-norm. En aangezien het zijn tweede GM-norm was, zou het de GM-titel moeten hebben opgeleverd ware niet dat Jacques tegen één GM te weinig had gespeeld.

Volgens de toernooitabel die al die tijd op de Franse website stond was dat niet zo, maar daar was helaas een SIM als GM genoteerd.

Ik heb nog wel geprobeerd daar werk van te maken, maar helaas had het wel goed in de startbrief gestaan.

Ron Langeveld, op het afgelopen ICCF Congres tot GM benoemd, won met 11 uit 14 het Italiaanse Alvise Zichichi Memorial, maar liefst 3 punten boven de GM-norm.

Ruud Maliangkay speelde in de groep Gold van het Zwitserse Martin Christoffel Memorial en tevens in het Tsjechische Frantisek Batik Memorial. Met 8,5 uit 14 veroverde hij in dit laatste toernooi de derde prijs. Een heel punt

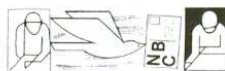
boven de GM-norm. In het eerstgenoemde toernooi deed hij het voor zijn doen minder. Meer dan 5 uit 14 zat er niet in, ook tot teleurstelling van de Zwitserse organisatoren die op Ruud gehoopt hadden omdat zij de deelname van Martin Christoffel aan het beroemde toernooi van Groningen 1946 nog steeds zien als een hoogtepunt uit diens carrière.

Kier Nienhuis nam deel aan het reeds in 1998 begonnen Italiaanse Mario Napolitano Memorial. Pas na zijn overlijden is dit toernooi beëindigd. Maar Kier was toen met helaas niet meer dan 2 uit 14 al uitgespeeld.

Michiel Plomp speelt op het moment van schrijven nog één partij in het Cecil Purdy Memorial A (zie hierboven bij Carol-Peter Gouw). Ondertussen heeft hij wel het Canadees/Oekraïense toernooi Bohartirchuk 110 gewonnen met 11 uit 14. Het toernooi werd gehouden ter ere van de 110de geboortedag van Fedor Bohartirchuk, geboren in Kiev, maar later naar Canada geëmigreerd.

Tim Rimmel speelde in groep Rood van het Martin Christoffel Memorial. Na zijn fraaie zege in het Dick Smit Memorial waren de verwachtingen hoog gespannen. Maar door zijn nieuwe studiebeslommeringen zat er helaas niet meer in dan een magere score van 3 uit 14.

Tom de Ruiter nam deel aan het Engelse Dik ter Haar Memorial en scoorde 3 uit

12. Ter Haar was een Nederlander die zo'n beetje zijn hele leven in Engeland heeft doorgebracht en daar ook heel actief was als organisator. Zo was hij vele malen team captain van Engelse teams die vriendschappelijke landenwedstrijden speelden.

Gert Timmerman speelde met acht andere (nog levende) wereldkampioenen ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de ICCF in het jubileumtoernooi ICCF/50/WCJT en werd daarin gedeeld tweede (met Fritz Baumbach en Vytas Palciauskas) met 5 uit 8, één punt meer dan de GM-norm, maar twee punten achter de formidabele winnaar Mikhail Umansky.

Boris Tsoukerman speelde als vervend postspeler en ex-Rus mee in het Russische Gipslis Memorial, te midden van vele Russen en Letten (het land waar Gipslis vandaan kwam). Met 7 uit 16 eindigde Boris min of meer in de middenmoot.

Martin Vlasveld was als winnaar van het Engelse Pat Thorn Memorial uitgenodigd om deel te nemen aan de postgroep van het eveneens Engelse Jubileumtoernooi BFCC 40. Met 8 uit 14 scoorde Martin hier een IM-norm.

Cor van Wieringen speelde net als Tom de Ruiter in het Dik ter Haar Memorial en deed het met 6 uit 12 twee keer zo goed als Tom, zou je kunnen zeggen.

Ondertussen zijn ook weer een aantal nieuwe invitatie-toernooien met Nederlandse deelname van start gegaan.

In het Argentijns/Nederlandse Joel Adler Memorial gingen, op de webserver, vier landgenoten van start. Op het moment van schrijven zijn niet meer dan tien partijen aan de gang. In zeven daarvan spelen nog Nederlanders.

Allang klaar is Arend Hotting, maar dat kwam omdat hij zich helaas al vrij snel na de start om persoonlijke redenen terug moest trekken. Arend had op dat moment één remise gespeeld, waarna de rest van zijn partijen moest worden gearbitreerd, een klus waarvoor we dankbaar gebruik hebben gemaakt van de diensten van Bram van der Tak. De arbitrage leverde twaalf remises (hoe kan het ook anders in een zo vroeg stadium) en één nederlaag voor Arend op, zodat hij al een hele poos op 6,5 uit 14 staat

Henk van den Bos heeft met 4,5 uit 12 en 2 open nog een kleine kans op een IM-norm van 6 punten. Ronald Ritsema staat op 4 uit 12 en 2 open, en Joop Jansen tenslotte (zie hierboven en elders in dit nummer) heeft met 7 uit 11 en 3 open de SIM-norm behaald en daarmee ook de SIM-titel binnen gesleept.

In mei jongstleden begon het Engelse Jubileumtoernooi BCCA 100, met daarin Jacques Kuiper in de GM-groep. Hij zou hier zijn resterende GM-norm kunnen scoren, maar met 9 uit 14 ligt de lat wel hoog. Op dit moment heeft Jacques 1,5 uit 3.

Al vanaf 2004 loopt het Interzone toernooi 2004. Hieraan spelen dubbelrondig aan 8 borden 6 teams: uit Afrika/Azië, Latijns Amerika, Noord-Amerika/Pacific en drie teams uit Europa. Aan bord 2 van het team Europa C speelt Jacques Kuiper. Zijn score is momenteel 4 uit 8 met nog 2 open. Daarmee is een GM-norm voor hem alhier net niet meer haalbaar. En aan bord 6 van Europa A staat Adri de Groot op 2,5 uit 8.

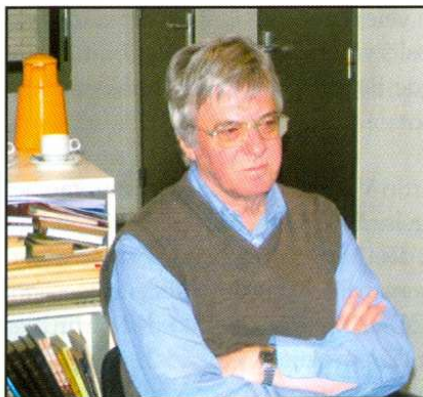
Twee Nederlanders startten in het Noorse Jubileumtoernooi NPSF 60. Met 7 uit 14 kwam Walter Mooij twee punten te kort voor een GM-norm en met 7,5 uit 14 scoorde Piet van der Houwen een half punt boven de SIM-norm. Met de curieuze score van 13 remises en 1 overwinning betekende dit zijn tweede SIM-norm, en dus ook de titel.

In het Britse Peter Wason Memorial speelt Henk Panman. Met 6,5 uit 12 en 2 open staat hij ergens in de middenmoot. Per e-mail wordt een match Rusland - Rest van de Wereld gespeeld aan 64 borden. Met nog twee partijen open leidt de Rest van de Wereld met 63,5 - 61,5. In het Rest-team speelden twee Nederlanders mee: Joop van Oosterom, die aan bord 2 met 1,5 - 0,5 van Leonid Raikin won, en aan bord 33 Walter Mooij die met dezelfde score Sergej Emelyanov versloeg.

Tenslotte speelt Gert Timmerman nog in een wel heel bijzonder toernooi, of liever gezegd in een match. Voor zijn zestigste

verjaardag heeft de Nederlandse eindspelelexpert Jan van Reek zichzelf en de schaakwereld de Webserver Gambiet Match cadeau gedaan: zes gambietpartijen met vooraf door Jan vastgestelde zetten, tussen Gert en één van zijn voorgangers als Wereldkampioen Mikhail Umansky. De partijen zijn live op de webserver van de ICCF te volgen. Op dit moment leidt Umansky met 2 - 1.

En dan komen er op korte termijn nog vier invitatie-toernooien met Nederlandse deelname aan: Albert Hebels aan bord 5 van het team Europa C in het Interzone toernooi 2006, Michiel Plomp in het Italiaanse Lannaolioli Memorial, Hans van Unen in Slowakije 60 en Joop Jansen en Martin Vlasveld in Swiss Friends. Allen, ook vanaf deze plaats, succes gewenst.

• *Bram van der Tak; dankbaar werd gebruik gemaakt van zijn diensten bij de arbitrage van Arend Hottings partijen. (12=1-)*

The history of Correspondence Chess in Canada

Nol van 't Riet

Bij uitgeverij Thinkers' Press in Davenport (Verenigde Staten) is onlangs een prachtig nieuw correspondentieschaakboek verschenen: *The history of Correspondence Chess in Canada*. Het is geschreven door Leonard Zehr en J. Ken MacDonald. In 251 bladzijden schetsen zij het ontstaan en de verdere ontwikkeling van het Canadese correspondentieschaak.

Het is een fraai gebonden boek, waarin de historie wordt geschetst en voortdurend wordt afgewisseld met in totaal 172 partijen. Na het voor alle kenners bekende begin, met onder andere de partij "Den Haag - Breda" uit 1804 en de match tussen Londen en Edinburgh (1824 - 1828) concentreert het boek zich volledig op de Canadese geschiedenis.

Wat mij opviel is het naar verhouding grote aantal wedstrijden dat in de tweede helft van negentiende eeuw per telegraaf werd gespeeld. In een zo groot land als Canada was ook in die tijd het postverkeer nogal tijdrovend, wellicht verklaart dat de vele telegrafische wedstrijden. Zo werd aan het begin van de twintigste

eeuw pas de Canadian Pacific Railway voltooid en duurde het tot 1918 voordat een vlucht van Montreal naar Toronto brieven meenam. Een vlucht die toen overigens nog meer dan zes uur in beslag nam. De geschiedenis van het Canadese correspondentieschaak is er dan ook één waarin je een veelvoud van lokale of regionale initiatieven tegenkomt, vaak ook verbonden aan activiteiten van kranten of (schaak)tijdschriften.

Zo organiseerde Joseph William Shaw in 1886 namens de krant Saint John Globe het Globe Correspondence Tournament. Vaak werden in zulke toernooien ook allerlei extra prijzen toegekend. Zo kreeg de witspeler in onderstaande partij een

speciale prijs omdat hij mat in 25 had aangekondigd en Shaw na uitvoerig onderzoek moest concluderen dat de analyse waterdicht was. Want o wee, als de prijs werd toegekend en later bleek het nog één zet vlugger te kunnen!

A. Porter - I. Ryall

[C44], *Globe Correspondence Tournament*, 1886; Commentaar: J. W. Shaw

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 exd4 4. ♙c4 ♙b4+ 5. c3 dxc3 6. bxc3 ♙a5 7. 0-0 ♘ge7 8. ♘g5 ♘e5 9. ♘xf7 ♘xf7 10. ♙xf7+ ♙xf7 11. ♗h5+ g6 12. ♗xa5 d6 13. ♘d2 ♘c6 14. ♗d5+ ♙e6 15. ♗d3 ♘e5 16. ♗d4 c5 17. ♗e3 c4 18. ♘f3 ♗f6 19. ♘xe5+ ♗xe5 20. ♗f4+ ♗xf4 21. ♙xf4 ♖ad8 22. ♖ad1 d5 23. exd5 ♙xd5 24. ♙g5 ♖d7

Het lijkt er hier op dat de partij in remise zal eindigen.

25. ♖d4 ♖e8 26. ♖fd1 b5 27. f4 ♗e6 28. g4 ♖f8 29. ♖e1+ ♗d6 30. ♖e5 ♗c6 31. a3 ♖ff7 32. f5 gxf5 33. gxf5 ♖g7 34. f6 ♖g6 35. ♗f2 h6 36. ♖exd5

Mooi gespeeld.

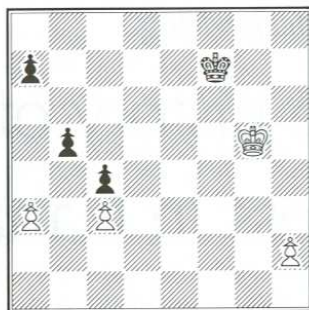
36- ♖xd5 37. ♖xd5 h×g5

Na 37. ... ♗xd5 promoveert de f-pion tot dame.

38. ♖f5 ♖g8 39. f7 ♖f8 40. ♗f3 ♗d6

Wit kondigde mat in 25 zetten aan maar de partij werd verder gespeeld.

41. ♗g4 ♗e6 42. ♗xg5 ♖xf7 43. ♖xf7 ♗xf7

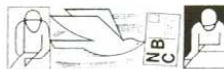

44. ♗f5 a5

En wit won snel. Het aangekondigde mat zou als volgt tot stand zijn gekomen: 44. ... ♗e7 45. ♗e5 ♗d7 46. ♗d5 a6 47. h4 ♗e7 48. ♗c6 ♗e6 49. ♗b6 ♗e5 50. ♗xa6 ♗f5 51. ♗xb5 ♗g4 52. a4 ♗xh4 53. a5 ♗h5 54. a6 ♗g5 55. a7 ♗f4 56. a8 ♗ ♗f5 57. ♗e8 ♗f4 58. ♗c5 ♗f3 59. ♗d4 ♗f4 60. ♗f7+ ♗g4 61. ♗e3 ♗g5 62. ♗f3 ♗h6 63. ♗g8 ♗h5 64. ♗g7 ♗h4 65. ♗g4# 1-0

Het zijn zulke details en anekdotes die het boek zo aardig maken. Zo wordt over dezelfde Shaw verteld dat hij in zijn eigen partijen zijn zetten altijd vergezeld liet gaan van een citaat uit een toneelstuk van Shakespeare. Zo speelde hij in 1891 tegen T. L. Robins uit Manchester (Engeland) en voegde aan zijn twaalfde zet, waarmee hij met zijn looper een paard sloeg, toe: *"The first thing we do, let's kill all the lawyers, Henry VI, pt.2."*

Het boek bevat een flink aantal korte biografieën van Canadese spelers en organisatoren. Wat opvalt is dat velen van hen immigranten waren uit Europa. Om er enkele te noemen: John Bradford

Cherriman uit Doncaster, Engeland, die in 1853 het eerste echte correspondentie toernooi organiseerde, Kenneth Whitefield uit Newcastle-under-Lyme Staffordshire, Engeland, die in 1926 het correspondentie kampioenschap van Ontario won, Bernard Freedman in 1911 uit Antwerpen gekomen en tot 1956 actief als organisator, Alex Siklos de eerste Canadese titelhouder (IM), afkomstig uit Hongarije en tenslotte John Cleeve, komend uit Corsby, Engeland, die (vanaf 1961) de Canadian Correspondence Chess Association de ICCF binnen leidde. Hij was ook – tot zijn eigen verrassing – de eerste Noord-Amerikaan die (in 1974 in Nice) een ICCF Congres bezocht.

Wanneer de CCCA werkelijk is opgericht blijft eigenlijk onduidelijk. Er waren aan het begin van de twintigste eeuw nogal wat Canadese spelers die speelden in de Correspondence Chess League of America, die voor hen ook een Canadees kampioenschap organiseerde, er was een tijdlang het Canadian Correspondence Chess Bureau van de Canadese schaakbond, er was de Canadian Branche van de British Chess Amateur Correspondence League, en er waren meer regionale initiatieven zoals de Western Canada Correspondence Chess Club. Begin jaren twintig ontstonden er langzaam maar zeker vormen van samenwerking die ook continuïteit met zich mee brachten. Ken MacDonald houdt er daarom op dat de CCCA in 1921 is begonnen, al is de naam pas van 1928. Een officiële oprichtings-

vergadering of iets dergelijks is er nooit geweest, daarvoor waren de afstanden te groot.

Het boek eindigt met een uitvoerige beschrijving van het grootste Canadese succes ooit, de met Schotland gedeelde derde plaats in Olympiade XI, achter Duitsland en Tsjecho-Slowakije en voor onder andere Nederland dat met Engeland gedeeld achtste werd. Uit dit toernooi komt ook de volgende partij uit het boek.

D. MacLeod (CAN)

G. C. van Perlo (NED)

[D10] *Finale Olympiade XI, 1992 - 1999*

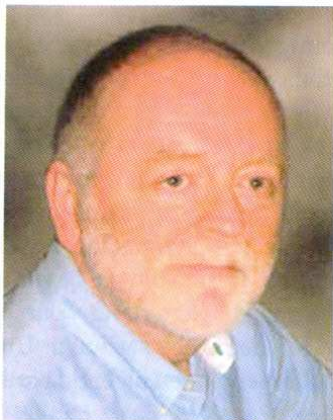
Commentaar: MacLeod

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♖c3 e5 4. d×e5 d4 5. ♜e4 ♔a5+ 6. ♚d2 ♗×e5 7. ♜g3 ♗d6 8. ♜f3 ♜f6 9. ♗c2 ♚e7 10. 0-0-0 0-0 11. e3 d×e3 12. ♚c3 ♗c7 13. f×e3 ♜a6 14. a3

Deze voortzetting werd ooit gesuggerend door Kasparov en voorzien van een klein plusje voor wit.

14. ... ♜g4 15. ♚e1 ♚f6 16. h3 ♚×c3 17. h×g4 h6 18. ♗×c3 ♗×g3 19. g5 h×g5 20. ♚d3 f6 21. ♚h7 ♗×g2?!

• J. Ken MacDonald, één van de schrijvers

22. ♖h1 ♗×f3 23. ♙g6 ♗×h1+ 24.
♜×h1 ♚e6 25. ♗c2 ♜fd8 26. ♗h2

Met deze zet begint de uitvoering van een plan om de nodige stukken rond veld h8 te krijgen, dat er als een zwart gat uitziet. Maar de komende zetten van wit maken al gauw een eind aan deze beeldspraak.

26. ... ♖f8 27. ♗h8+ ♙g8 28. e4 ♜d6
29. e5 ♜e6 30. ♜h7

1-0

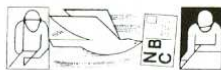
Het boek heeft als ISBN 1-888710-31-4
en kost in Amerika \$55.

SIM titel voor Joop Jansen

Nol van 't Riet

Op vrijdag 17 november kreeg ik bericht van de webserver dat in het gezamenlijke Argentijns/Nederlandse Joel Adler Memorial "onze" Joop Jansen zijn partij tegen de Tsjech Nývlt remise had gemaakt. Dat bracht de score van Joop op 7 uit 11 (met overigens nog drie partijen te gaan). En daarmee voldeed hij aan de voor dit toernooi geldende SIM-norm van 7 uit 14. Eerder al had Joop aan bord 2 van het jubileum teamtoernooi van de Duitse club Rochade 5171 ook een SIM-norm (aldaar eveneens 7 uit 14) behaald door 7,5 punt te scoren.

En dan te bedenken dat Joop in dezelfde periode nog een derde SIM-norm heeft laten lopen in het Franse invitatie (post)toernooi Jacques Jaudran Memorial B. Het gemarchandeer van zijn Russische tegenstander Chigishev en het (laten we maar zeggen) niet adequaat reageren van de wedstrijdleider stond hem op een gegeven moment zo tegen dat hij de onderlinge partij maar 0-0 heeft laten verklaren, daarmee de SIM-norm net missend. Wat een zegen toch dat we met de webserver van al dit soort ellende van niet-aankomende (al of niet tussen aanhalingstekens) brieven en kaarten af zijn.

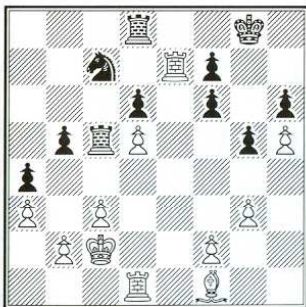

Felicitaties dus, ook langs deze weg, voor Joop. Hieronder de (volgens Joop 'waan-zinnige') remisepartij die hem de titel bracht.

Joop Jansen (NED)
Zdenek Nývlt (CZE)

[B07] Joel Adler Memorial CC 2005 - 2007

1. e4 d6 2. d4 ♞f6 3. ♞c3 g6 4. ♚e2
♚g7 5. h4 c5 6. dxc5 ♖a5 7. ♗d3 ♗xc5
8. ♚e3 ♖a5 9. ♗b5+ ♗xb5 10. ♞xb5
♞a6 11. ♚d4 0-0 12. ♞c3 ♞b4 13. 0-
0-0 ♚e6 14. a3 ♞c6 15. ♚xf6 ♚xf6 16.
♞d5 ♚xd5 17. exd5 ♞d4 18. c3 ♚ac8
19. h5 g5 20. ♚g4 ♚c4 21. ♖b1 ♞b3
22. ♚f5 ♞c5 23. ♞e2 a5 24. ♚c2 ♞d7
25. ♞g3 b5 26. ♚d3 ♚c5 27. ♚f5 ♚d8
28. ♞e4 ♚c4 29. ♚he1 ♞c5 30. ♞xf6+
exf6 31. g3 h6 32. ♖c2 a4 33. ♚h3 ♞a6
34. ♚f1 ♚c5 35. ♚e7 ♞c7

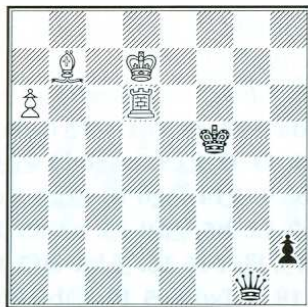

Commentaar Joop Jansen: 'Ik stond duidelijk beter, en ik denk na het nu volgende kwaliteitsoffer zeker gewonnen. Maar ja, laten verslappen, zo gaat dat.'

36. ♚xc7 ♚xc7 37. ♚xb5 ♚a8 38. ♚d4
♚e7 39. ♖d3 ♚e5 40. ♚xa4 ♚b8 41.
♚b4 ♚xd5+ 42. ♖c4 ♚c5+ 43. ♖d4

♚d8 44. f3 f5 45. f4 ♚dc8 46. ♚b5 ♖g7
47. a4 ♖f6 48. ♚c4 ♖e6 49. b4 ♚d5+
50. ♖e3 ♚g8 51. ♚c7 ♖f6 52. ♖f3 gxf4
53. gxf4 ♚d1 54. a5 ♚dg1 55. ♖e3
♚8g3+ 56. ♖d4 ♚d1+ 57. ♖c4 d5+ 58.
♖c5 ♚xc3+ 59. ♖d6 d4 60. ♚c4 ♖g7
61. ♚xf7+ ♖h8 62. ♚e6 d3 63. ♚f8+
♖h7 64. ♚xf5 d2 65. ♚d5 ♚c4 66. b5
♚xf4 67. b6 ♚b4 68. ♖c5 ♚b2 69. ♚g4
♚c1+ 70. ♖d6 ♖g7 71. ♖e7 ♚g1 72.
♚d4 ♚e1+ 73. ♖d7 ♚e5 74. ♚a4 ♖f6
75. ♖c6 ♖g5 76. ♖b7 ♚bb5 77. a6 ♚e6
78. ♚xe6 d1♖ 79. ♚g4+ ♖xh5 80. ♚c4
♖f3+ 81. ♖a7 ♖g5 82. ♚c8 ♖e3 83.
♚c6 ♖e4 84. ♚d6 h5 85. b7 ♖e3+ 86.
♖a8 ♖f3 87. ♚c8 h4 88. ♖a7 h3 89.
b8♖ ♚xb8 90. ♖xb8 ♖g3 91. ♖c7
♖c3+ 92. ♖b8 ♖b4+ 93. ♖c7 h2 94.
♚b7 ♖c5+ 95. ♖d7 ♖f4 96. ♚f6+ ♖g5
97. ♚d6 ♖f4 98. ♚f6+ ♖g4 99. ♚g6+
♖f5 100. ♚d6 ♖g1

1/2-1/2

Joop: 'De eindstelling is echt leuk Zowel Fritz als andere computerprogramma's geven +4 voor mijn tegenstander, maar het is niet te winnen.

Prachtig!'

Partijen van voor 1980

Om lekker na te spelen tijdens de feestdagen

De Visser, A - Hajee, D

NBC BV68/13; 1968; (A05 Réti, King's Indian A, Réti-Smyslov V)

1. ♖f3 ♖f6 2. g3 g6 3. b4 ♙g7 4. ♙b2 c6 5. c4 a5 6. a3 a×b4 7. a×b4 ♗×a1 8. ♙×a1 ♗a6 9. b5 c×b5 10. c×b5 ♗c5 11. d4 ♗fe4 12. e3 ♖a5+ 13. ♗bd2 d6 14. d×c5 ♙×a1 15. ♙d3 ♗×c5 16. O-O ♙g7 17. ♗b3 ♗×b3 18. ♖×b3 O-O 19. ♗c1 ♙e6 20. ♙c4 ♗c8 21. ♙×e6 ♗×c1+ 22. ♖g2 ♖c3 23. ♙×f7+ ♖f8 24. ♖d5 ♙h6 25. ♗d4 ♖e1 26. ♖h3 ♖×f2 27. ♙e6 ♙×e3 28. ♗f3 ♗f1 29. ♗h4 ♖f6 0-1

De Visser, Arnold W - Bakker, RG

NED corr Netherlands; 1968

(C02 French, Advance, Nimzovich System)

1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. ♖f3 c×d4 5. ♙d3 ♗c6 6. O-O ♙c5 7. ♗bd2 ♗ge7 8. ♗b3 ♙b6 9. ♙f4 ♗g6 10. ♙g3 ♙d7 11. h4 ♖e7 12. h5 ♗f8 13. a3 a5 14. ♙e2 ♗c8 15. ♗c1 f6 16. ♙h4 ♖f7 17. e×f6 g×f6 18. ♗f×d4 e5 19. ♗b5 ♖e6 20. c4 d4 21. ♗d6+ ♖×d6 22. c5 ♖d5 23. ♙c4 ♖e4 24. ♙×f6 ♗g8 25. ♙×g8 ♙d8 26. ♗e1 ♖f5 27. ♙×e5 d3 28. ♗d4 ♗×d4 29. ♙×d4+ ♗e6 30. ♗e5 ♖f4 31. ♙×e6 ♙×e6 32. ♙×e6+ ♖f7 33. ♗d6 1-0

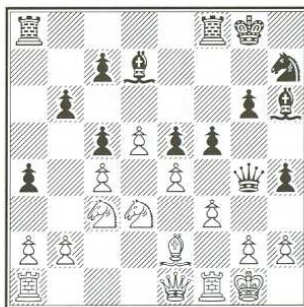
De Veij, A J - Savic, Vogin

Nederland - Yugoslavia bord 7; 1974-01-21;

(E94 [E93] King's Indian, Orthodox V)

(1-1-1972 / 21-1-1974).

1. d4 g6 2. c4 ♙g7 3. ♗c3 d6 4. e4 ♗d7 5. ♗f3 e5 6. d5 a5 7. ♙e2 ♗g6 8. ♙g5 h6 9. ♙h4 ♗c5 10. ♗d2 O-O 11. O-O ♖e8 12. f3 ♙d7 13. ♗b5 ♖b8 14. ♖c1 ♗h7 15. ♙f2 h5 16. ♙×c5 d×c5 17. ♗c3 ♙h6 18. ♗d1 ♖d8!? 19. ♖c3 ♖g5 20. ♗b3 b6 21. ♖e1 h4 22. ♗c1 f5 23. ♗c3 a4 24. ♗d3 ♖g4??

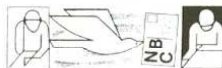

25. f×g4

1-0

Die dingen gebeuren nu eenmaal!

De andere partij tussen deze twee ging als volgt:

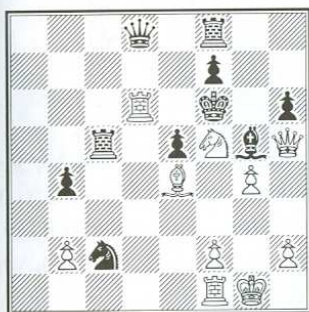
Savic, Vogin - De Veij, A J

Yugoslavie - Nederland bord 7; 1974-01-21;

(B87 Sicilian, Sozin with ...a6 and ...b5)

1-1-1972 / 21-1-1974.

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♘xd4
 ♙f6 5. ♘c3 a6 6. ♚c4 e6 7. ♚b3 b5 8.
 ♖e2 ♚e7 9. ♚g5 O-O 10. O-O e5?! 11.
 ♘f5 ♚xf5 12. exf5 ♘c6 13. ♚xf6
 ♚xf6 14. ♖h5 ♘d4 15. ♚d5 ♖c8 16.
 a3 ♖c5 17. ♖ad1 a5 18. ♚e4 b4 19.
 axb4 axb4 20. ♘d5 ♘xc2 21. g4 ♚g5
 22. f6 h6 23. ♘e7+ ♖h8 24. fxg7+
 ♖xg7 25. ♘f5+ ♖f6 26. ♖xd6+

36. ... ♖xd6 27. ♘xd6 ♘d4 28. h4
 ♘f3+ 29. ♖h1 ♚xh4 30. g5+ hxg5 31.
 ♖h6+ ♖e7 32. ♘f5+
 1-0

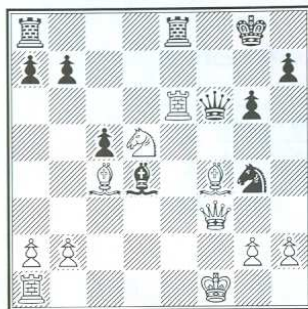
De Groot B - Leentfaar

Corr: NBC BV 73-20; 1973

(A69 Benoni, Four Pawns A, Main line)

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 e6 4. ♘c3 exd5
 5. cxd5 d6 6. e4 g6 7. f4 ♚g7 8. ♘f3 O-
 O 9. ♚e2 ♖e8 10. e5 dxe5 11. fxex5 ♘g4
 12. e6 fxe6 13. O-O exd5 14. ♘xd5
 ♚e6 15. ♚c4 ♘c6 16. ♚f4 ♘d4 17.
 ♖e1 ♘xf3+ 18. ♖xf3 ♚d4+ 19. ♖f1

♖f6 20. ♖xe6

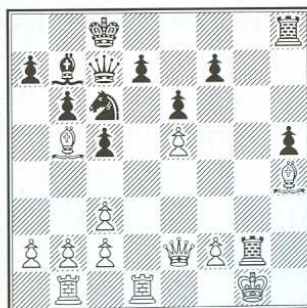
1-0

De Gloppe - Schaffhausen, G

Corr: NBC BV 75-32; 1975;

(B29 Sicilian, Nimzovitch-Rubinstein V)

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘f6 3. e5 ♘d5 4. ♘c3
 ♘xc3 5. dxc3 ♘c6 6. ♚c4 e6 7. ♚f4
 ♖c7 8. ♖d2 b6 9. O-O h6 10. ♖fe1
 ♚e7 11. ♚g3 ♚b7 12. ♖ab1 O-O-O
 13. ♖ed1 g5 14. ♚b5 ♖dg8 15. ♖e2 h5
 16. h4 gxh4 17. ♘xh4 ♚xh4 18. ♚xh4
 ♖xg2+

19. ♖f1 ♖g4 20. ♚g3 ♖hg8 21. ♖e1 h4
 22. ♚h2 ♘d4 23. cxd4 ♖e4 24. c3
 ♖xe2+ 25. ♖xe2 a6 26. ♚d3 ♖c6 0-1

Van Eijsbergen, C - Dalmolen, H

I-123, 1976-11-29

(B01 Scandinavian D)

1. e4 d5 2. e×d5 ♖f6 3. ♙b5+

3. ... ♙d7 4. ♙c4 ♙g4 5. f3 ♙c8 6. ♖c3 ♖bd7 7. ♖ge2 ♖b6 8. d3 ♖f×d5 9. ♖×d5 ♖×d5 10. O-O g6 11. f4 ♙g7 12. c3 O-O 13. ♖g3 e6 14. d4 b6 15. ♖e4 ♙b7 16. ♗e2 a6 17. a4 ♗c8 18. ♙d3 ♗d8 19. h3 ♖e7 20. b3 ♗d7 21. ♙a3 c5 22. d×c5 ♗×d3 23. ♗×d3 ♗×d3 24. ♖d6 ♗b8 25. ♖×b7 ♗×b7 26. ♗ad1 ♗×d1 27. ♗×d1 ♙×c3 28. ♗d8+ ♗g7 29. c×b6 ♖d5 30. ♙c5 ♙a5 31. ♗a8 ♙×b6 32. ♙×b6 ♗×b6 33. g3 ♗×b3 34. ♗×a6 ♗×g3+

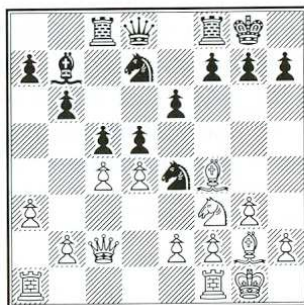
0-1

Vennix, H.A.T - Van 't Riet, A.A

BT 75-25; 1976

(E32 Nimzo-Indian, Classical V)

1. d4 ♖f6 2. c4 e6 3. ♖c3 ♙b4 4. ♗c2 O-O 5. a3 ♙×c3+ 6. ♗×c3 b6 7. ♖f3 ♙b7 8. g3 d5 9. ♙g2 ♖bd7 10. O-O c5 11. ♙f4 ♖e4 12. ♗c2 ♗c8

13. ♖d2 ♖×d2 14. ♗×d2 c×d4 15. ♙d6 ♗e8 16. c×d5 e×d5 17. ♗fe1 ♗f6 18. ♙f4 ♖c5 19. ♗ac1 ♖e4 20. ♗×c8 ♗×c8 21. ♙×e4 d×e4 22. ♗d1 ♗d8 23. ♗c1 ♗c8 24. ♗d2 e3

0-1

Tot zover uit het redactie-archief. We houden ons aanbevolen voor nieuwe "oude" partijen. Kijkt u nog eens in oude dozen op zolder of waar dan ook...

Het bestuur en redactie
wensen iedereen
prettige feestdagen en een
goed schaakjaar 2007 toe

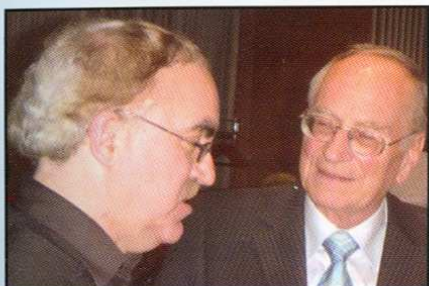

• ICCF Ere-President Alan Borwell.
(ICCF Congres 2006)

• Dinand Knol (Zuid-Afrika).
(ICCF Congres 2006)

• Gert Timmerman in gesprek met gastheer
Fritz Baumbach. (ICCF Congres 2006)

• ICCF Auditor Henk Sarink.
(ICCF Congres 2006)

• Uitreiking GM-bescheiden voor Ron Langeveld. V.l.n.r Nol van 't Riet, Dinand Knol en Med
Samraoui. (ICCF Congres 2006)

• Kees Nieland met zijn schaakbordje en een van zijn oude schaakboeken.

• Zes van de zeven aanwezige wereldkampioenen (Umansky ontbrak op dat moment nog).
V.l.n.r. Gert Timmerman, Ivar Bern, Fritz Baumbach, Tunc Hamarat, Horst Rittner en
Grigory Sanakoev. (ICCF Congres 2006)